

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради

Парад країн Європи

Сценарії заходів

З досвіду роботи обласної бібліотеки для дітей "Юний читач"
в рамках проекту "Європейський експрес"

Запоріжжя,
2018

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради

Парад країн Європи

Сценарії заходів

З досвіду роботи обласної бібліотеки для дітей "Юний читач"
в рамках проекту "Європейський експрес"

Запоріжжя,
2018

Парад країн Європи: Сценарії заходів. З досвіду роботи обласної бібліотеки для дітей "Юний читач") / укладачі Ю. В. Браун, О. Д. Булатня, Н. Б. Гвоздик, В.В. Гопко, Л. Л. Дунай, Н. В. Заугольнікова, І. В. Корнієнко, Г.В. Костіна, Н. О. Шахневич. – Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2018. – 12 с.

В поданому матеріалі висвітлюються надбання Запорізької обласної бібліотеки для дітей "Юний читач" в реалізації загальнобібліотечного проекту "Європейський експрес", спрямованого на ознайомлення читачів з культурними цінностями країн Європи. Видання містить підготовані працівниками бібліотеки сценарії, які можуть стати при нагоді організаторам дитячого читання для проведення заходів в рамках відзначення Року Культурної Спадщини в Європі. Розраховано на бібліотечних фахівців.

Укладачі:

Браун Ю. В.

Булатня О.Д.

Гвоздик Н. Б.

Гопко В.В.

Дунай Л. Л.

Заугольнікова Н. В.

Корнієнко І. В.

Костіна Г.В.

Шахневич Н. О.

Редактори:

Данилова Л. В.

Веселова Л.Г.

Комп'ютерна верстка

Веселова Л.Г.

Відповідальний за випуск

Данилова Л.В.

У 1991 році Радою Європи була офіційно започаткована загальноєвропейська ініціатива – **Дні європейської спадщини**. Мета проекту – привернути увагу мешканців та гостей міст та містечок європейських держав до культурної спадщини та її ролі у розвитку сучасного суспільства. Основною ідеєю заходів є відкриття і огляд зазвичай закритих чи маловідомих пам'яток, щоб привернути увагу громадськості до їх історичної та архітектурної цінності. Ідея святкування Днів європейської спадщини належить колишньому міністру культури Франції Джеку Лангу. У 1984 році за його ініціативою були організовані Дні відкритих дверей у Франції, які пройшли під гаслом "Культурній спадщині – нове життя". "Це проста і водночас приваблива концепція: запросити людей зазирнути за двері і вікна будівель, викликати у них цікавість до захопливої історичної спадщини. Нічого нудного або офіційного... Просто цікавий досвід для кожного", – говорив Ланг. Експериментальний проект набув такого неймовірного резонансу, що одним роком пізніше ця ініціатива була запропонована на конференції Європейської ради як угода про захист архітектурної спадщини Європи. 1999 року, коли до організації Днів долучилася Європейська Комісія, була затверджена офіційна назва European Heritage Days (EHD) / Journées européennes du Patrimoine . З цього часу протягом вересня в кожній країні проходять численні події та заходи, присвячені різним темам. Їхній загальний принцип – не лише розкрити багатство та розмаїття спільної спадщини в контексті міжнародного культурного діалогу, а й привернути увагу до численних національних і регіональних особливостей.

Обласна бібліотека для дітей "Юний читач" вирішила долучитись до популяризації європейської культурної спадщини. Кілька років тому був започаткований загальнобібліотечний проект "Європейський експрес", метою якого є ознайомлення читачів з культурними надбаннями країн Європи, їх архітектурними та природними пам'ятками, традиціями та побутом. У цьому виданні зібрані сценарії заходів, розраховані на відвідувачів різних вікових категорій. Проект набуває популярності, тому робота в його рамках продовжується.

Німеччина

Відеоподорож до Європи "Мандруємо Німеччиною"

Упорядник: Браун Ю. В.

Ведуча: *(в образі стюардеси)* Sehr geehrte Damen und Herren! Die Fluglinie lufthansa darf sie recht herzlich bei uns am Board begrüssen. Begleite euch während dem Flug von Ukraina nach Deutschland. Die Dauer des Fluges beträgt Eine Stunde. Ich wünsche ihnen einen angenehmen Flug ! Добрий день, пані та панове! Авіакомпанія "Люфтганзе" вітає вас на борту нашого літака. Ми здійснюємо рейс з України до Німеччини. Наша подорож триватиме одну годину. Бажаємо вам приємного польоту. А зараз закриваємо очі. Подорож розпочинається.

*На екрані демонструється фото літака та звук реактивних двигунів,
а потім мапа Німеччини*

Офіційна назва держави – Федеративна республіка Німеччина. Розташована вона у самісінькому центрі Європи. Одна з найбагатших та найдавніших країн Старого Світу. Територія країни поділяється на землі, які ще 150 років тому були окремими князівствами. Саме тому багато великих міст зберегли столичний дух. А які міста Німеччини ви знаєте? *(Діти відповідають)*

Як і кожна держава, Німеччина також має свої державні символи: прапор, герб, гімн.

(На екрані демонструється фото прапора Німеччини)

Німецький прапор має три кольори. Чорний колір символізує минуле та колишні перемоги, червоний – це символ об'єднання нації, золотий – майбутнє країни.

(На екрані демонструється фото герба Німеччини)

Герб Німеччини – одноголовий орел, який символізує силу та міць. Герб має багату історію і використовується ще з XII сторіччя.

(На екрані з'являються слова німецького гімну та звучить його звукозапис)

Гімн також має давню історію. Він був написаний ще у 1797 році відомим німецьким композитором Йозефом Гайдном.

*На екрані демонструється відео з видами столиці,
синхронізоване розповіддю ведучої*

Ведуча: Наша перша зупинка – це столиця Німеччини – Берлін. Він був заснований у XIII сторіччі після об'єднання двох поселень Кельна та Берліна. І вже у 1451 році великий князь Фрідріх зробив місто своєю резиденцією. У 1701 році Берлін став королівською столицею Пруссії з населенням 150000 мешканців.

Місто розташоване у східній частині країни на берегах річки Шпрее. Берлін пережив різні історичні події. Дві війни поставили його на коліна. Після Другої Світової він був зруйнований на 90%, але зміг вистояти та відродитися. Місто з населенням 3,5 мільйони – найкомфортніша столиця Європи. Берлін ще називають "зеленим містом". Говорять, що це не місто з парками, а великий парк з містом, яке збудоване серед річок та озер, найкраще місто для піших та велосипедних прогулянок.

Берлін має унікальну архітектуру. Це мікс з готики та барокко, будівель соціалістичного періоду та футуризму. Місто має декілька візитних карток.

Найвідоміша – це Брандербурзька брама. Їй близько 225 років. Це єдині ворота, які збереглись. Їх ще називають брамою миру, тому що тут проходили паради солдат-переможців.

Рейхстаг – це також один із символів міста, символ відродження. До 1933 року там засідав уряд Німеччини. Але після пожежі та перебудови його використовували лише з пропагандистською метою. Саме тому було так важливо захопити Рейхстаг у 1945 році.

Меморіал Голокосту – найсуперечливіша та незвичайна пам'ятка Берліна. Понад 2700 бетонних блоків утворюють лабіринт, блукаючи яким ви відчуваєте тривогу і розгубленість. Те саме відчували євреї у роки гонінь.

Теагарден – центральний парк міста, його площа величезна – 210 гектарів. Тут знаходиться колона Перемоги та резиденція німецького президента.

Але найбільш відвідуване місце Берліна – це відомий на весь світ Берлінський зоопарк. Це домівка для понад 15000 тварин.

Берлін також – місто церков. Це – меморіальна церква кайзера Вільгельма. У роки війни вона дуже постраждала. Тому залишили тільки дзвіницю, а церкву збудували нову. Її в народі ще називають синьою, тому що вона прикрашена синіми вітражами.

Берлінська стіна – символ холодної війни та возз'єднання Німеччини.

Поряд з центром Берліна знаходиться ще інша не менш відома і не менш цікава стіна. Тут можна побачити графіті – вуличне мистецтво. Художники з різних країн залишили тут свої роботи. Ці малюнки символізують свободу.

Чекпойнт Чарл – прикордонний контрольно-пропускний пункт між Західним та Східним Берліном. На цьому КПП проводили обмін шпигунами та біженцями. Поряд знаходиться музей Чекпойнт Чарлі. Головна тема експозиції – втечі та біженці. Адже за час існування Берлінської стіни загинуло при спробі втечі за різними даними від

200 до 650 людей, а втекло близько 1500. Хоча достеменно остаточну цифру перебіжчиків сказати ніхто не зможе. Деякі архіви засекречені навіть сьогодні.

Музей НДР (Німецької Демократичної Республіки) розповідає про життя у соціалістичній Німеччині. Це єдиний музей у країні, експонатами якого можна користуватися та торкатися їх.

В Берліні є навіть цілий музейний острів. Тут розташовано цілих 5 музеїв, кожен з яких розповідає про різні періоди історії, особливості у розвитку культури та науки. Берлінський кафедральний собор також знаходиться на Музейному острові.

Офіційна мова країни – німецька. Хоча кожна земля має свій діалект, і іноді людині з півдня важко зрозуміти людину з півночі, але всі німці, безумовно, пишаються своєю культурою та літературою. Безліч відомих німецьких письменників внесли свій вагомий внесок у світову класичну літературу: Генріх Манн, Амадей Гофман, Еріх Распе, Еріх Кеснер, Фрідріх Шиллер, Еріх Марія Ремарк та інші. Іноді німецьку називають мовою солдатів за різкуватістю та немілозвучністю, але я не згодна з цією думкою і пропоную вам послухати відомі поезії мовою оригіналу.

*На екрані демонструється відео з віршем Генріха Гейне "Лорелай",
потім ведуча читає віршований переклад з німецької Інни Вайнблат*

Щось діється дивне зі мною,-
Із серця не йде біль страшний,
Як тільки згадаю з журбою
Казковий сюжет давнини...
Темнішає, свіжістю віє.
Рейн тихо, повільно тече.
На скелі одній червоніє
Проміння. Не сліпить очей
Вечірнього саява дарунок.
На скелі дівчина сидить,-
Красуня чудова і юна,
І пісня бентежна летить

З гори понад Рейном. Дівчисько
Злотисте волосся своє
Злотим чеше гребенем. Низка
Прикрас золотих вмить стає
Світліше. Охоплений сумом
У човні маленькім весляр
Пливе, скель не бачить, бездумно
Він дивиться вгору. Від чар
Дівочої пісні загине,
Можливо, у хвилях. Так зле
Накоїть співачка, бо винним
В тім стане мотив Лорелей...

*На екрані демонструється відео з віршем Гетте "Штиль на морі" німецькою,
потім ведуча читає віршований переклад російською*

Штиль глибокий над водою,
Неподвижно море спит.
И с заботой мрачный кормщик
На немую гладь глядит.

Ни струи! Ни дуновенья!
Ужас мертвой тишины.
Над громадой без движенья
Ни единой нет волны.

На екрані демонструється фото літака та чути звук реактивного двигуна

Ведуча: Наша наступна зупинка – місто Мюнхен, столиця Баварії, однієї з найсамобутніших земель Німеччини, країни в країні.

На екрані демонструється відео з видами Мюнхена

Для багатьох Німеччина – похмура і трохи нудна. Але думка кардинально змінюється, коли ви потрапляєте до веселого, найхаризматичнішого німецького міста – Мюнхен. Це найпопулярніше місто країни після Берліна. Назва міста походить від давньонімецького *Munichen* – "у ченців". Саме ченці заснували перше поселення у VIII ст. на горі Петра біля річки Ізар. Офіційно Мюнхен став містом та був обнесений стіною у 1175 році. У 1507 році місто стало столицею об'єднаної Баварії. Саме у Мюнхені у 1923 році відбувся "пивний бунт", саме тут Адольф Гітлер закликав до державного перевороту. У 1933 році поряд з містом був організований перший концентраційний табір Дахау. Історія міста сповнена трагічних та світлих сторінок.

Мюнхен відрізняється від інших міст відсутністю хмарочосів. У місті заборонено будувати споруди вищі за 99 метрів, таке рішення було прийняте на референдумі у 2004 році. Найвищою та найвеличнішою будівлею до наших часів залишилась церква Фрауенкірхе (Собор Святої Богородиці) – символ міста. Цей кафедральний собор збудований в готичному стилі ще у XV ст. Всередині знаходиться саркофаг з чорного мармуру імператора Людвіга Четвертого Баварського. Існує легенда, що відбиток ноги біля входу до храму залишив диявол. Нібито будівельник собору пішов на угоду з самим Люцифером: той допоможе побудувати церкву, а за це отримає душу першого прихожанина, що зайде до храму. Однак, коли сатана прийшов за гонораром, архітектор вказав йому на недоліки в будівництві – у будівлі не було вікон. У гніві диявол тупнув ногою та пішов ні з чим, залишивши лише відбиток. Кажуть, якщо торкнутися того відбитка, то ваш рік буде дуже вдалим.

Славна доля столиці Баварії починається з історичного центру – Марієнплатц. Найважливіші події в житті Мюнхена відбувалися тут. В давнину тут був розташований великий базар, де продавали усіляку всячину. У 1632 році місто захопили шведи і князь Максиміліан Перший пообіцяв, якщо місто не буде розграбоване, він збудує культову споруду. Сталося диво – місто не чіпали. За указом Максиміліана через 6 років на площі була збудована коринфська колона висотою 11 метрів. Вона піднімає у височінь позолочену фігуру Діви Марії з немовлям в одній руці та скіпетром в іншій.

Справжньою прикрасою Марієнплатц є нова ратуша – найкрасивіша в Німеччині. Створив цей шедевр архітектор Георг фон Хауберріссер. Будівництво тривало 40 років. Найцікавіша принада ратуші – чудовий годинниковий механізм, встановлений у 1908 році. Під ним завжди збирається натовп, щоб насолодитися 15-ти хвилинною виставою на двоповерховому балконі. Сюжет цієї вистави – весілля Вільгельма V Благочестивого з Ренатою Лотарингською.

Найбільший в Європі палацовий комплекс Німфенбург також знаходиться в Мюнхені. Довжина його складає 100 метрів. Замок будував великий архітектор Аугус-

тіно Барелло впродовж 10-ти років – з 1664 по 1674 рік. Він побудований у стилі бароко. У лівому крилі замку досі живе останній принц з династії Віттельсбахів. Головна пам'ятка замку – Кам'яна зала, де проходили розкішні бали. Замок дійшов до наших днів у первозданному вигляді. Поряд знаходиться Галерея Краси, створена Людвігом I. Тут ви зможете побачити портрети 36-х найвродливіших жінок Баварії.

Подорожуючи Мюнхеном хочеться згадати і про Мюнхенську резиденцію Віттельсбахів. Це – 10 палаців, 130 залів та чудовий парк. Цей комплекс будувався понад 600 років. Різноманітні стилі: бароко, класицизм, ренесанс, рококо – вражають різноманітністю.

Англійський парк міста Мюнхен – найбільший парк у світі. Він з'явився у 1789 році, коли була встановлена Китайська башта – головна пам'ятка парку. Також тут знаходяться три великі озера та багато інших пам'яток.

Другий за величиною парк Мюнхена – Олімпійський, заснований у 1972 році. Тут знаходиться телевізійна вежа заввишки 290 метрів, яка має оглядовий майданчик. В гарну погоду звідси відкривається чудовий краєвид на місто і на Альпи.

Слава Мюнхена базується на 3-х китах: відомий бренд BMW, найсмачніше пиво та футбол. Не існує жодної людини, яка б не чула про авто марки BMW. Висока будівля у вигляді чотирьох циліндрів – це музей BMW, який було збудовано у 1973 році. Відвідувачі цього музею можуть познайомитися з автомобілями та мотоциклами відомої марки від найперших моделей до перспективних розробок майбутнього.

Де в Старому світі найсмачніше пиво? Звичайно ж у Баварії. Пивний фестиваль "Октоберфест" у 1999 році навіть був занесений до книги Рекордів Гіннеса, як найдовготриваліший та найбагатолюдніший на планеті. Він був вперше проведений королем Максом Йозефом I у 1806 році. А з 1950 року фестиваль розпочинається дванадцятьма гарматними пострілами, і першу бочку пива відкорковує обер-бургомістр.

Не дивно, що найбільший пивний ресторан також знаходиться у Мюнхені. Це Хофбрайхауз – найбільший у світі ресторан, і заснований він ще у 1589 році. Тут побувало безліч відомих людей: Ленін та Крупська, Бісмарк та Моцарт, Єлизавета Баварська та ін. У 1970 р. в ресторані був збудований сейф, де зберігаються особисті пивні кружки постійних клієнтів.

Альянс Арена – це шедевр сучасної архітектури. Дехто порівнює цей стадіон з величезним тортом, вкритим вершками, літаючою тарілкою чи підводним човном. Ця "тарілка" вміщує в себе близько 70000 осіб.

А зараз трохи про німецькі розваги. Хто сказав, що німці не вміють розважатися, той дуже помиляється. Німці роблять це з великим задоволенням. І зараз я вам це доведу. Я покажу вам самотутні німецькі пісні та танці.

Йодль – особлива манера співу без слів. Кажуть, що так перемовлялися чабани в Альпах.

На екрані демонструється відеокліп з йодлем та танцями

Скажіть, будь ласка, а ви танцювали колись німецькі танці? Поб'ємося об заклад, що так?

Звучить музика "Танок маленьких каченят", діти танцюють

Ведуча: Ну що, подорожуємо далі. Наша наступна зупинка – місто Кельн.

На екрані демонструється фото літака та чути звук двигунів

Кельн – місто церков, зелених парків та мистецтва. Належить він до землі Вестфалія і розташований на берегах повноводного Рейну. Місто має давню історію. Перші згадки про нього збереглися ще з часів Римської імперії, з I ст. н. е. Зараз – це комерційний, транспортний центр, один з найважливіших європейських портів. Тут проживає понад 1 млн. людей.

На екрані демонструється слайд-шоу з видами міста

Кельнський собор – серце міста та його символ. Він міцно стоїть вже понад 600 років. Будували його 20 поколінь, будують і зараз. За легендою його будівництво не повинно скінчитися, інакше розпочнеться кінець світу. Собор – шедевр світового зодчества у стилі готики. Його шпиль здіймаються в небо на 157 метрів.

В центрі собору знаходиться міська святиня – золота скриня з мощами трьох вохвів. Будівлю прикрашають скульптури Святої Марії з немовлям, двометрове дубове розп'яття, велетенський орган. Храм вирізняється різноманітністю архітектурних деталей. Практично на кожному метрі – чарівні орнаменти та прикраси. Кожна скульптура – самостійна пам'ятка культури з власним сюжетом.

Найбільший університет Німеччини – Кельнський. 44 тисячі студентів навчаються тут на різних факультетах. Він відомий далеко за кордоном, особливо факультети економіки та інформатики.

Ратушна площа – теж окраса міста. Будівля ратуші – найдавніша адміністративна будівля Німеччини. Почали її будувати у 1330 році. Всередині ратуші дуже багато скульптур відомих громадян. Саме в ратуші влаштовують міські бали.

"Фантазіяленд" – найкращий розважальний комплекс країни: 28 гектарів площі та понад 2 млн. відвідувачів щорічно. Кожен може знайти тут щось на власний смак. Для екстриму – швидкісні атракціони, а для тих, хто любить спокійний відпочинок – прогулянка на човниках під чарівний вальс. Тут також є тематичні зони: "Африканські мотиви", "Дикий Захід", "Мексика". Природа, відповідний антураж, музика – все це інтригує.

А хто ж не чув про Кельнський карнавал? Йому майже 200 років. Ще його називають "рожевим понеділком". Його сміливо можна поставити поряд з карнавалами в Ріо-де-Жанейро чи Венеції. Бажаючі взяти участь у цьому безумстві приїждять з усієї Європи. У кожної гільдії є своя карета з декораціями та музикою, своє особливе дійство. Місто радикально змінюється та наче втрачає глузд. Всіх захоплюють легковажні та відчайдушні веселощі.

Справжні поціновувачі парфумів можуть відвідати Музей парфумів Дім Фаріна. Саме тут була винайдена відома в усьому світі "кельнська вода", відома нам більше як одеколон. Туристів приваблює багате облаштування будинку: антикварні меблі, картини відомих художників, вишукані аромати.

25 років зустрічає своїх гостей Кельнський музей шоколаду. Він розташований на берегах Рейну. Будівлю видно здалеку, бо вона має форму корабля. Існує він за власний кошт, тому що тут у теплиці вирощують власні какао боби, з яких виробляють шоколад, який тут же і продають у маленькій крамниці. До вашої уваги – сотні найменувань товару: цукерки з різноманітною начинкою, всі можливі сорти шоколаду, сиропи та лікери.

На екрані демонструється відео з музею шоколаду

Якщо ми торкнулися такої смачної теми як шоколад, хотілося б поговорити і про інші смаколики німецької кухні.

На екрані демонструється слайд-шоу зі страв німецької кухні

В усьому світі німців називають ковбасниками, і з цим не посперечаєшся. М'ясо у німецькій кухні займає перше місце. Їжа дуже проста, але поживна. Справа в тому, що німці завжди багато працювали і на приготування смаколиків просто не вистачало часу. Їжа має бути невибагливою і її повинно бути багато. Німці надають перевагу негострій їжі, прянощі й приправи закладаються в страви дуже помірно. Характерно для німців використання на сніданок і вечерю всіляких бутербродів (дослівно хліб з маслом) із різноманітними олійно-масляними масами, овочами, ковбасою, рибою. Закусочний стіл багатий стравами з овочів, шинки, ковбаси і сосисок, салатів з м'яса і різної риби, заправлених майонезом. Якщо вірити статистиці, то найулюбленіша їжа німців – сосиски. До того ж, у кожному регіоні – свої сорти. Також дуже популярна тушкована квашена капуста зі свининою. І відомі на весь світ брецлі (крендель, посипаний сіллю) та яблучний штрудель.

Якщо вам доведеться подорожувати Німеччиною та завітати до одного з тисячі ресторанів, не забудьте одну дрібничку – порції тут дійсно величезні і треба правильно розрахувати власні сили. Смачного!!!

Ось і закінчилася наша чудова подорож. Я маю надію, що вона вам дуже сподобалась і ви дізналися багато нового про Німеччину. Але моя найголовніша мета – надихнути вас на вивчення німецької мови та на здійснення реальної подорожі до цієї чудової країни. До побачення! Bis Rendezvous!

Під час польоту на уявному літаку стюардеса-ведуча може запропонувати дітям цукерки-льодяники від закачування або пригостити дітей німецькою випічкою.

Туреччина

Віртуальна мандрівка "Туреччина – схід чи захід?"

Упорядник: Браун Ю. В.

Ведуча: У травні вся Україна святкує День Європи. Долучились до святкування і ми, знайомимо своїх відвідувачів з європейськими країнами. А сьогодні я хочу запросити вас у подорож до Туреччини. Ця країна була обрана мною не випадково. По-перше 3% турецької території номінально знаходиться в Європі. А по-друге, не важливо на якому континенті розташована країна, головне, які цінності вона декларує та несе людству. Глибока повага до старших та жінок, любов до дітей та власної країни, свобода віросповідання – все це Туреччина!

Ця країна – член багатьох європейських організацій та кандидат на вступ до Євросоюзу, як і Україна. Де ж вона знаходиться ця загадкова та унікальна країна? Я намагатимуся сьогодні вам розповісти та показати. Ну що, поїхали, а точніше попливли!!!

Чути шум моря та гудок круїзного лайнера, на екрані демонструється фото велетенського корабля

Що ж це за країна і де вона розташована?!

На екрані демонструється карта Туреччини

Туреччина знаходиться на двох континентах: Європі та Азії (Балканський та Анатолійський півострови). Омивається чотирма морями: Чорним, Середземним, Егейським та Мармуровим. Має спільні кордони з Грецією, Болгарією, Іраном, Сирією та Азербайджаном. Офіційна релігія – іслам. Столиця – Анкара. Грошова одиниця – турецька ліра, дрібна монета – куруш.

Ведуча демонструє турецькі паперові гроші та дрібні монети

Як і кожна країна, Туреччина має свою державну символіку: герб та прапор.

На екрані демонструється герб та прапор країни

Протягом багатовікової історії прапор країни був і білого, і зеленого кольору (традиційний колір ісламу), але зараз він червоний. Чому? Я розповім вам про це цікаву легенду.

Один з великих султанів, султан Сулейман, воював з Єгиптом та отримав перемогу. Дуже багато воїнів загинуло у тій війні. Обходячи поле бою, султан побачив велетенську калюжу людської крові та відображення вечірньої зорі і молодого місяця в ній. Ця картина так вразила султана, що він вирішив зробити це зображення символом своєї держави.

На екрані демонструється фото тюльпану та краєвидів зі свята тюльпанів у Стамбулі

Є у Туреччини і рослина-символ – це тюльпан. Так, це символ саме Туреччини, а не Голландії. Адже голландські барони отримали цибулини тюльпанів як коштовний подарунок від Османської імперії в знак примирення та дружби. Рідкісні сорти тюльпанів дарувалися на рівні з коштовним камінням. Lale (лале) – так тюльпан звучить турецькою. Це символ справжнього кохання, весни та швидкоплинності життя. Дуже багато коштовних прикрас та сувенірів роблять у вигляді тюльпанів. Навіть традиційні турецькі чайні склянки мають форму цієї квітки.

Ведуча демонструє турецьку чайну склянку

А тепер трохи історії... Як і будь-яка країна, Туреччина починається з історії. А історія її дуже багата. Туреччина – це колиска багатьох цивілізацій, перехрестя багатьох доріг, релігій та традицій. У різні часи країна була частиною Перського царства, Великої Римської імперії, Візантії, Великої Османської імперії. У 1453 році турки завоювали столицю Візантійської імперії Константинополь та зробили це місто головним в своїй країні. Стамбул (Istanbul) – столиця великих Османів, найбільше місто Туреччини та одне з найбільших міст світу сьогодні (налічує 15 мільйонів жителів офіційно). Але з чим асоціюється у нас Туреччина в першу чергу? Звичайно ж, з султанами, гаремами та Роксоланою.

На екрані демонструється фото гарему, Роксолани та Сулеймана

Найромантичніша історія усіх часів та народів – кохання простої дівчини, дочки української священика, Насті Лісовської та Сулеймана Першого Пишного, султана Великої Османської імперії. Султан відразу ж звернув увагу на рудоволосу дівчину, яку назвав Нүггет (в перекладі з турецької – весела). Але нам вона більше відома як Роксолана. Українська жінка, оспівана у творах наших відомих письменників Осипа Назарука та Павла Загребельного.

Ведуча демонструє ці книги

До речі, вона стала першою офіційною дружиною султана. Всі попередники Сулеймана мали лише наложниць. Роксолана була не тільки красунею, а ще й розумною дівчиною, чим здобула повагу та довіру свого чоловіка. Султан дуже багато подорожував. Його очима у Стамбулі та, взагалі в імперії, була кохана дружина. Вона зустрічалася з посадовцями та послами і писала Сулейману листи про стан справ у державі. Цікава деталь: за час правління Сулеймана Пишного турецька та татарські війська жодного разу не напали на територію України. І це заслуга Роксолани.

Османська імперія – золота доба Туреччини. Процвітає мистецтво, культура, наука. Турки здійснюють завойовницькі походи до Європи та Азії. За легендою, навіть велику китайську стіну збудували, щоб стримувати тюркських завойовників. Але наприкінці XIX сторіччя велична та багата держава турецьких султанів переживає важкі часи. Опинившись на межі розділу, країна зберегла незалежність завдяки зусиллям Мустафи Кемалю Ататюрка.

На екрані демонструється фото Ататюрка

Він і став першим президентом нової Туреччини. Завдяки його реформам країна стала тією країною, яку ми знаємо зараз. Найвідоміші реформи Ататюрка, це:

- Створення сильної турецької армії, яка за чисельністю посідає шосте місце в світі.

- Зрівняння жінок та чоловіків в правах та свободах. Для мусульманської країни це неабиякий крок.

- Розробка плану розвитку промисловості та будівництва доріг.

- Заборона багатоженства.

- Заборона прізвиська та приставки. Віднині кожен громадянин мав змогу обрати собі прізвище, використовуючи власну фантазію, або звернутися до спеціального реєстру прізвищ. Якщо громадянин ігнорував державний указ, прізвище йому надавала місцева державна установа або громада. І тут, як кажуть, нарікайте на себе. Ось приклади таких прізвищ: Aptal (Аптал) - дурний, Yalak (Ялак) - корито, Dönek (Дьонек) - зрадник. Але з'явилися й такі гарні прізвища як Tatlıbal (Татлибаль) - солодкий мед, Kaplan(Каплан) – тигр або Aslan (Аслан) - лев. Вже у 1937 році усі турки отримали прізвища, а сам Мустафа Кемаль на Великих Національних Зборах у дарунок отримав прізвище Atatürk (Ататюрк), що в перекладі означає "батько турків". На цих же зборах був прийнятий закон, що прізвище Ататюрк заборонено носити будь-кому іншому.

- Реформа освіти. Саме, Мустафа Кемаль зробив школу світською установою та ввів латиницю. Справа в тому, що до Ататюрка турки використовували арабські літери, які не відповідали турецькій мові, це, по-перше, а по-друге, арабська в'язь була дуже важкою для вивчення. Тому в Туреччині був дуже низький рівень грамотності. У співпраці з відомими філологами та лінгвістами Мустафа Кемаль розробив новий алфавіт. Сам подорожував всією Туреччиною та навчав новим літерам свій народ. Він не тільки заохочував, але й змушував. Наприклад, урядовців, які відмовлялися вивчати нову алфавітку, звільняли, а ув'язнені не отримували свободу. Заходи дещо жорсткі, але мали дуже позитивні результати – за 3 роки в країні грамотність зросла з 20% до 90%.

Всі реформи Ататюрка були спрямовані на збереження незалежності Туреччини, повернення їй колишньої економічної могутності. Він хотів, щоб кожен турок пишався своєю нацією і Батьківщиною.

Офіційна мова Турецької республіки – турецька. Відноситься вона до групи тюркських мов. Найближчі родичі турецької – кримськотатарська, азербайджанська та гагаузька мови. Я пропоную вашій увазі невеличке відео, з якого ви можете почути живу турецьку.

На екрані ведуча демонструє відео

Може хтось щось зрозумів? Схоже на абракадабру, правда? Проте, тим не менш, якщо будете у Туреччині, ви без великих складнощів зможете замовити собі чай у кафе. Тому що турецькою це слово звучить так само, як і українською: "Çay! (Чай!)".

Взагалі, в турецькій мові дуже багато слів, які ви можете зрозуміти дуже легко. І я пропоную пограти вам у гру. Я буду говорити вам слова турецькою, а ви будете мені їх перекладати.

Kahve – кахвэ – кава; Yogurt – йогурт – йогурт; Kefir – кефір – кефір; Fasule – фасуле – квасоля; Plaj – пляж – пляж.

Дуже легко, правда? Далі підуть складніші слова:

Meysdanı - майдани – майдан; Fıstık - фистик – фісташки; Patlıcan - патлиджан - баклажан; Karpuz - карпуз – кавун; Kavun - кавун – диня; Şeker - шікер – цукор; Valız - валіз – валіза; Bardak - бардак - чайна склянка; Bayan- байан –жінка; Durak - дурак - кінцева зупинка.

Турки дуже поважають людей, які намагаються спілкуватися турецькою. Тому, якщо ви знатимете декілька слів ввічливості, то будете бажаним гостем усюди. Які це слова?

Merhaba! - Мерхаба! - Вітаю! Selam! - Селям! - Привіт! Lütfen - Лютфен - Будь ласка; Teşekkürler - Тешекулер – Дякую; Hoşçakal - Хошчакал - До побачення.

Туреччина має дуже багату культуру та традиції, які склалися тисячоліттями з традицій різних релігій та народів. Якщо ти потрапляєш до Туреччини перший раз, відразу стає зрозумілим – країна самобутня та має глибоке коріння.

На екрані демонструється фото турецької сім'ї

У місцевих жителів прийнято шанувати родинні зв'язки, ходити у гості один до одного, підтримувати юних членів сім'ї та старше покоління. Наприклад, дитячі садочки для Туреччини не типові. Вихованням дошкільнят займається родина, численні бабусі, дідусі, тітки та дядьки. Взагалі турки дуже щемливо та ніжно відносяться до дітей.

Також завжди виявляють повагу до старших: цілують руку та торкаються нею свого лоба. У багатьох сім'ях не прийнято палити у присутності старших або сидіти нога на ногу. Жінки та чоловіки тримаються дещо на відстані. При зустрічі чоловіки

цілують один одного у обидві щоки та стискають у обіймах. Цілувати руку жінці не прийнято.

90% населення Туреччини сповідують іслам. Багато традицій пов'язані з цією релігією. Не схвалюється дуже відверте вбрання (короткі спідниці, відкриті плечі). Турки знімають взуття перед входом в будинок так само, як і перед входом до мечеті. Не прийнято розпивати спиртні напої на вулиці і, взагалі, турки несхвально відносяться до людей у стані алкогольного сп'яніння. Також турки не їдять свинину (свиня вважається брудною твариною).

Турки дуже люблять свята. Як релігійні так і звичайні. А що це за свята ви мені допоможете відгадати?

31 грудня уся Туреччина святкує?... Звичайно... Новий Рік! Хоча прикрашати новорічну ялинку у країні не прийнято. Зазвичай це роблять супермаркети та величезні торговельні центри.

8-го березня уся Туреччина святкує?... Вірно... Міжнародний жіночий день! Але цей день не є вихідним.

1 травня?... Це день праці.

Є і власний День перемоги, але над турецькою армією – 30 серпня.

День захисту дитини у Туреччині також є – це 23 квітня. Багатодітна родина для країни – це норма.

З особливим розмахом відзначають День молоді та спорту 19 травня. До речі, свято дуже шановане, адже 66% населення країни – це люди молодші 30 років.

На екрані демонструється фото з дня пам'яті Ататюрка

А от 10 листопада – сумний день. Це день пам'яті Ататюрка. Рівно о 9:05 завмирає транспорт, навіть відкладають рейси літаки, оголошується хвилина мовчання.

На екрані демонструється святкова картка до свята Рамазан

Звичайно через те, що країна мусульманська, Туреччина святкує і релігійні свята. Найвідоміше свято – Рамазан-байрам. Воно завершує священний місяць Рамадан, впродовж якого правовірні мусульмани постують протягом дня, а їсти і пити їм дозволяється тільки після заходу сонця. Ще це свято має назву Цукрове свято. Тому що за три дні турки з'їдають неймовірну кількість солодощів. А ще ходять один до одного у гості та відвідують кладовища, вшановуючи пам'ять померлих родичів та друзів.

На екрані демонструється святкова картка до свята Курбан-байрам

Інше не менш відоме свято – Курбан-байрам. Вважається обов'язковим на це свято принести в жертву молодого баранчика, корову чи верблюда віком до року. Ділять тушу зазвичай на три частини: одну для себе, другу – родичам, третю – бідним людям.

А які ж свята без пісень, музики та танців. В Туреччині їх безліч. Кожна географічна зона (а їх в країні сім) має свої різновиди танців та пісень. Турки полюбляють слухати саме свою музику, але вона дуже незвична для західного вуха. Навіть до сучасної поп-музики треба звикнути. Зараз я хочу представити вашій увазі пісню "Фіру-

зе" у виконанні Таркана (його ще називають Босфорським принцом) та помилуватися чудовими турецькими краєвидами.

На екрані демонструється відео з піснею "Фірузе" у виконанні турецького співака Таркана

Турецькі танці – це безліч варіацій. Хтось скаже: танок живота – і помилиться, тому що це надбання арабських країн. А що ж танцюють у самій Туреччині? Згадаю три найпопулярніші та найвідоміші танці:

– Зейбек. В прадавні часи слово «зейбек» перекладалось як воїн. З назви зрозуміло, що танок чоловічий. Починається він з повільних рухів, які поступово прискорюються. Танок символізує богатырську силу та міць та мотивує на перемогу.

На екрані демонструється уривок відео танцю Зейбек

– Халай. Це такий турецький хоровод. Танцюючи, утворюють коло або ряд, беруть один одного за пальці або за плечі і танцюють. Остання людина обов'язково тримає спеціальну хустину – "мендиль".

На екрані демонструється уривок відео танцю Халай

– Колбасти. Наймолодший турецький танок. І до ковбаси він не має ніякого відношення. Його вигадали в місті Трабзон портові хулігани у 30-ті роки ХХ сторіччя, коли тікали від поліціантів. Дослівний переклад – "стукнув по плечу", тобто застукали і зловили. Танок дуже швидко став популярним не тільки у Туреччині, але й за кордоном. В деяких сучасних спортивних клубах колбасти не менш популярний, ніж фітнес чи пілатес.

На екрані демонструється уривок відео танцю Колбасти

Цікаво те, що в Туреччині це дійсно народні танці. Їх танцюють на корпоративах, весіллях, днях народження та на випускних вечорах.

А на що ж можна подивитися у цій східній країні? Не хочеться говорити гучних слів, але Туреччина – це музей під відкритим небом. Кожне велике місто та невелике містечко має свою туристичну принаду та свою пам'ятку, до якої відносяться з гордістю та пошаною. Я покажу вам найвідоміші пам'ятки Туреччини.

Розповідь ведучої супроводжується слайд-шоу

Мечеть Султан Ахмед (Sultan Ahmed Cami) або блакитна мечеть, як її ще називають туристи. Чому блакитна? Щоб зрозуміти це, треба потрапити всередину. Інтер'єр прикрашають понад 20 тисяч кахлів ручної роботи, і всі вони ніжно блакитного кольору. Будували мечеть 10 років, з 1609 по 1616 рік. З цією мечеттю пов'язаний гучний скандал. Спочатку планувалося побудувати чотири мінарети, але архітектор дещо наплутав та побудував шість мінаретів. Неприпустима помилка, адже таку кількість мінаретів може мати тільки священна споруда в Мецці – мечеть Аль-Харам. Султану терміново треба було виправляти ситуацію, і він з честю вийшов із скрутного становища, добудувавши до мечеті в Мецці сьомий мінарет.

Палац Торкарі. Цей палац – головний палац Османської імперії. Будувати його

почали у 1475 році. І спочатку він був робочою резиденцією султана. Але в XVI столітті Роксолана, слов'янська наложниця, а пізніше офіційна дружина султана Сулеймана Першого, домоглася, щоб гарем перенесли у султанський палац також. Вона хотіла бути ближче до чоловіка. Будівництво гарему стало найбільшою реконструкцією палацу з моменту його заснування. 400 років Торкарі був головним палацом Османів. Тут жили 25 султанів, вершилася доля світу. Зараз це музей.

Аyasofya. Собор Святої Софії спочатку був патріаршим православним храмом, згодом мечеттю. Зараз це музей. Понад 1000 років ця споруда була найбільшим храмом християнського світу, аж до спорудження собору Святого Петра у Римі. Висота храму Святої Софії близько 56 метрів. Навіть на сучасну людину він справляє незабутнє враження. На спорудження його пішов найкращий матеріал – мармур. Розбиралися давньогрецькі споруди. Наприклад, 8 мармурових колон з рідкісного зеленого мармuru привезли з міста Ефес – це одне з багатьох міст, яке славилось своїми прадавніми храмами.

Каппадокія – це місцевість на території сучасної турецької провінції Невшехір із надзвичайно цікавим ландшафтом вулканічного походження, великими печерними монастирями та підземними містами, що починають свою історію з часів ранніх християн. Деякі скелі прорізані печерами, мов швейцарський сир. Ще одна принада цього регіону – прогулянка на повітряній кулі і наявність 25 компаній, які з задоволенням запропонують вам цю розвагу.

Памуккале перекладається з турецької як бавовняний замок. Це цілий каскад травертинових ванн та басейнів з термальною водою близько 36С. Ще наприкінці II століття до нашої ери тут було збудоване курортне містечко Ієрополіс, яке і донині популярне серед туристів.

Хімера або палаюча гора. У Туреччині її ще називають Янарташ. На мій погляд, наймістичніша пам'ятка країни. Це незвичайне природне явище, єдине місце в світі, де цілий рік горить вогонь. Місця загоряння постійно змінюються залежно від того, де на поверхню виринає природний газ. Ще декілька століть тому гора горіла дуже інтенсивно, язики полум'я досягали 2 метрів заввишки. Хімера навіть слугувала маяком для моряків. В давні часи люди не могли пояснити це унікальне явище, тому з'явилася легенда про чудовисько з головою лева, тулубом кози та хвостом змії на ім'я Хімера. Ніхто не міг вбити цю незвичайну тварину, яка дуже шкодила простим людям. Одного дня прийшов могутній герой Белерофонт, перемиг Химеру та скинув її у надра гори. Але палаючий язик злобної Химери досі вивергає полум'я. До речі, цей вогонь не обпікає рук.

А вам цікаво, яку ж їжу люблять турки?

Шлунок вам щиро подякує, якщо він опиниться у Туреччині. Турецька кухня розвивалась протягом багатьох століть. На неї вплинули і кочові тюркські племена, і грецька, арабська та кавказька кухні, а також їстівні заборони ісламу. Існують такі поняття: харам – заборонена їжа та халяль – дозволена їжа. Турки майже не вживають

свинину. Замість того, дуже поважають баранину та яловичину, бо ці тварини вважаються чистими. Характерною рисою є широке використання молочнокислих продуктів, а саме йогурту та айрану. Також турки не бачать свого столу без свіжих овочів та фруктів, оливки та оливкової олії. Зараз я вам розповім про найвідоміші страви турецької кухні.

*На екрані демонструється слайд-шоу з фото турецьких страв,
про які йтиметься далі*

– Лахмаджун – турецька піца. На тоненьке тісто викладається м'ясний фарш, помідори, перець, цибуля та часник і все ретельно запікається.

– Мерджмек чорбаси – турецький суп з червоної сочевиці. Цікаво, що до цього супу не кладуть картоплю, а готову страву заправляють сушеною м'ятою та лимонним соком.

– Долма – фаршировані овочі або виноградне листя. Зазвичай фарширують м'ясом або рисом.

– Пекмез – уварений сік без додавання цукру. Зазвичай використовують сік винограду, чорної шовковиці або сік плодів рожкового дерева, яке дуже схоже на акацію. Пекмез турки використовують не тільки як смачний сироп, але і як ліки.

А яка ж Туреччина без солодошів! Пахлава, лукум добре відомі і в Україні. А є і інші, не менш смачні солодоші.

– Пішманіє – це клубочки з тоненьких ниточок тіста, обсмажені в маслі з додаванням горіхів.

– Кюнифе готується також з тоненької вермішелі, але в середину додається свіжий сир, і все це також обсмажується у великій кількості олії з додаванням меду. Дуже смачно, але дуже калорійно.

Напої. Турки п'ють багато кави. Вигадали навіть власний рецепт – кава по-турецьки. Але найпопулярніший напій Туреччини – це все ж таки чай. Зазвичай, це чорний чай без домішок з цукром. Його п'ють з маленьких склянок протягом дня. Найменше, що турок може вам запропонувати, – це склянка чаю або філіжанка запашної кави. Без цього не обходиться жодна офіційна церемонія чи ділова угода.

А зараз на вас чекає бліц - вікторина "Туреччина...цікаві невідоминки"

1. Яка квітка найшанованіша у Туреччині? (*Троянда; Орхідея; Тюльпан. Країною тюльпанів вважають Голландію, але потрапив він туди з Туреччини. Тюльпан - символ кохання. Рідкісні сорти тюльпанів дарувалися нарівні з дорогоцінностями. Саме так, як цінний подарунок від султана, цибулини цих квітів потрапили до Європи. Турчанки люблять золоті прикраси з зображенням тюльпану. Вважається, що він приносить фізичну силу та привабливість*);

2. Унікальна порода якої тварини ловить рибу на берегах озера Ван? (*Ванські кішки; Ванські собаки; Ванські корови. Коти, які живуть на берегах озера Ван адап-*

товані до води. Вони можуть знаходитись у ній довго, ловити дрібну рибу та навіть спати на теплих мілинах);

3. Яке місто в Туреччині розташоване на двох континентах? (*Анкара; Стамбул; Ізмір*. Це найбільше місто Туреччини та одне з найбільших у світі. Населення понад 14 мільйонів, площа близько 5000 кв. км. У давнину мав декілька назв: Візантій, Новий Рим, Константинополь. Був столицею наймогутніших імперій: Римської, Візантійської та Османської);

4. Який відомий святий народився у Туреччині? (*Пророк Мухаммед; Святий Миколай; Будда*. Вважається, що Святий Миколай народився у провінції Анталія, у місті Демере. Тут знаходиться і найвідоміша церква Св. Миколая та його саркофаг. І не дивно, адже на території сучасної Туреччини колись знаходилася Візантійська імперія – колыска раннього християнства);

5. Які гроші використовує Туреччина? (*Турецький долар; Турецька ліра; Євро*. З 1923 року, з часу заснування Турецької республіки офіційна грошова одиниця Туреччини – турецька ліра. 1 ліра дорівнює 100 курушам. Сама назва походить від латинського лібра, тобто ваги – міра срібла або золота при сплаті за товар);

6. Яка легендарна гора у Туреччині, оспівана ще Гомером у "Іліаді"? (*Арарат; Еверест; Химера*. Химера – палаюча гора, унікальне природне явище. Природний газ, потрапляючи на поверхню та контактуючи з повітрям, самозаймається. Туристи кажуть, що цей вогонь не обпалює рук. А прадавні люди вважали, що всередині цієї гори живе чудовисько з головою лева, тулубом кози та хвостом змії. Чудовисько, яке вивергає вогонь – Химера);

7. Всім туркам добре відомо, що таке око Фатіми. Як ви думаєте що це таке? (*Печера з такою назвою; ліки; талісман*. Якщо ви побачите скляне око над дверима готелю, не хвилюйтесь – це талісман на удачу та засіб від дурного ока. Є навіть легенда про цей талісман. Красуня Фатіма, дочка пророка Мухаммеда, вміла цілювати безнадійно хворих людей та оберігала своїм добрим словом від злого ока. Одного разу на коханого дівчини – Алі – чекала довга та важка подорож. Прощаючись, Фатіма подарувала йому блакитний камінь Назар, в який вклала всю свою любов та побажання якнайшвидше повернутися додому. Після цього камінь набув унікальних чарівних властивостей. Довга подорож Алі завершилась без ускладнень. З того часу камінь Назар люди дарують один одному на щастя й називають його Оком Фатіми);

8. Всім відомо, що в Туреччині розмовляють турецькою. А які літери турки використовують для письма? (*Латиниця; Кирилиця; Арабська в'язь*. До заснування нової турецької республіки у 1923 році турки використовували арабські літери. Це було дуже незручно. І турецький президент приймає рішення перевести всю країну на латиницю. Цікаво, що в турецькому алфавіті немає літер Q, W, X. Але є деякі інші літери, які допомагають більш точно відтворити мову на письмі. Наприклад, Ğ, Ş чи Ç);

9. Якого кольору турецький прапор? (*Зелений; блакитний; червоний*. Протягом всього свого існування турецький прапор був і білого, і зеленого кольору (останній – це

традиційний колір ісламу). Лише у XVIII сторіччі прапор перетворився у червоне полотно з білою п'ятикутною зіркою і півмісяцем. За легендою один з великих султанів виступив війною проти Єгипту і отримав перемогу. Обходячи поле битви, він побачив велетенську калюжу людської крові і відображені в ній вечірню зірку та місяць. Ця картина так вразила султана, що він вирішив зробити її символом своєї держави);

10. Який напій найпопулярніший у Туреччині? (Чай; кава; гранатовий сік. Найулюбленіший напій для кожного турка – чай. Вони можуть пити його цілодобово з маленьких склянок у формі тюльпану. Зазвичай, це чорний чай без домішок, в який додають тільки цукор);

11. Найпопулярніший подарунок, який дарують жінки одна одній? (Посуд; квіти; кімнатні тапочки. У кожній хаті їх не менше 10 пар, адже роззуватися у Туреччині прийнято за порогом. В багатьох будинках є спеціальні тапки для туалету чи для кухні. Турки дуже охайні).

Ось і добігла до кінця наша маленька подорож. Ми повернулися до берегів України. Я рада вас вітати на рідній землі! Маю надію, що наша подорож вам дуже сподобалась. Я вам бажаю побачити Туреччину в реальному житті та насолодитися її чудовими краєвидами та кухнею, знайти нових друзів та не втрачати жагу до життя.

До нових зустрічей у нашій бібліотеці!!!

Англія

Пізнавальна гра-подорож "Знайомтесь, Англія!"

Упорядники: Булатня О. Д., Костіна Г. В., Гопко В. В.

Для проведення заходу співробітниками бібліотеки був створений фільм, який повністю ілюструє текст розповіді.

Перший ведучий: Друзі! Сьогодні ми побуваємо в чудовій країні з прекрасними гористими та рівнинними ландшафтами, зі славними стародавніми містами, багатою історією, колоритом і традиціями.

На екрані демонструється карта Великобританії.

Другий ведучий: Ця країна – Великобританія. Офіційно Великобританія називається так: Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії. Це острівна

державу, розташовану на північному заході Європи, на Британських островах. До її складу входять чотири історичні області: королівство Англія, князівство Уельс, королівство Шотландія і провінція Північна Ірландія. Слово "Бретан" означає "земля обітована". Зараз ви прослухаєте знамениту англійську фольклорну пісню "Зелені рукава" (англ. Greensleeves), відому з XIV століття. *(звучить аудіозапис пісні)*

Перший ведучий: Національна мова Великобританії – англійська. Вона є міжнародною, нею говорять півтора мільярда людей у світі. Ми хочемо вас привітати англійською: "Good morning, my friends! I am glad to see you!". *(Доброго ранку, друзі! Я рада бачити вас!)* Ви зрозуміли, що було сказано? Спробуйте відповісти англійською: "Good day! We are glad to see you too!". *(Добрий день! Ми теж раді бачити вас!)*

На екрані демонструються фото природи і клімату Великобританії.

Другий ведучий: Великобританія зуміла зберегти величні гори і зелені долини, кристально чисті озера, середньовічну архітектуру, королівські церемонії і ритуали та давні традиції. Але англійцям не дуже пощастило з погодою, яку можна охарактеризувати так: зливи, вітер, туман, дощ і мокрий сніг.

Перший ведучий: Англія зберегла одну із найзнаменитіших доісторичних пам'яток у світі – Стоунхендж. Це споруда з великих каменів-мегалітів, якій більше 5 тисяч років. *(На екрані демонструється фото "Стоунхендж").* Вважається, що люди використовували Стоунхендж як астрономічну обсерваторію в ті часи, коли не існувало календаря. А в Ірландії збереглася пам'ятка природи, яка називається "Дорога гігантів". Від підніжжя гір в море на 150 метрів йде дамба, викладена шестигранними брилами. Висота дамби над поверхнею моря близько 6-ти метрів, а складається вона приблизно з 40 тисяч базальтових колон. Здається, що якийсь казковий велетень вирішив побудувати дорогу через море, але чомусь вона була зруйнована.

Другий ведучий: А тепер назвіть, будь ласка, столицю Англії. Правильно, це Лондон, і саме тут зосереджена найбільша кількість знаменитих пам'яток. Крім величезної кількості театрів і музеїв, тут є такі культові місця як Лондонський Тауер, Вестмінстерське Абатство, Тауерський міст, Біг Бен, знамените оглядове колесо Лондонське Око і безліч інших цікавих місць, про які ми розповімо трохи пізніше.

На екрані демонструються фото пам'яток Англії зазначені вище.

Потім фото британської королеви.

Перший ведучий: А ви знаєте, хто керує Великобританією? Правильно, королева. На даний час це Єлизавета II. Є в Великій Британії також двопалатний парламент, який складається з Палати лордів і Палати громад. Великобританія – конституційна монархія. Королеві Єлизаветі II нещодавно виповнилося 90 років, а зійшла на престол вона у 1952 році. Вона є найстаршим за віком монархом в історії Англії, а також найстаршою у світі серед жінок – діючих керівників держав. Єлизавета II виконує представницькі функції, практично не впливаючи на управління країною. Чим же займається королева, якщо вона не може самостійно приймати закони, як ви думаєте? *(Діти відповідають.)*

На екрані демонструється Букінгемський палац

Другий ведучий: Протягом свого довгого правління королева успішно підтримує авторитет британської монархії: відвідує різні країни, приймає послів, вручає нагороди. Живе королева в Букінгемському палаці. Палац відноситься до найзнаменитіших пам'яток Лондона, він був побудований ще в XVIII ст. Біля палацу несуть варту солдати Королівської гвардії в червоних мундирах і високих шапках.

На екрані демонструються фото "Біг Бену", "Тауеру", тауерських ворон

Перший ведучий: Я думаю, ви чули про знамениту годинникову вежу, яка знаходиться в самому центрі британської столиці. Як вона зветься? Так, Біг Бен. А які ще пам'ятки цієї країни ви знаєте? Так, стародавня фортеця – Тауер, яка за свою історію встигла побути палацом, арсеналом, в'язницею, зоопарком, монетним двором, обсерваторією. А ви знаєте, що Тауер має своїх особливих мешканців, які утримуються за державні кошти? Це – ворони! За легендою, ці птахи охороняють традиції Британії. Доглядає за ними спеціальна людина – майстер з догляду за воронами.

Другий ведучий: У Лондоні також знаходяться одні з найпрестижніших університетів у світі – Оксфорд і Кембридж. Та й, взагалі, Лондон має безліч цікавих місць. Допоможе їх побачити колесо огляду – Лондонське око. З висоти приблизно 45-типоверхової будівлі можна побачити все місто, один свій оберт колесо здійснює за 30 хвилин.

Перший ведучий: А чи знаєте ви, як можна зручно і цікаво пересуватися вулицями столиці Великобританії? *(Діти відповідають).* Звичайно, ви маєте рацію. На знаменитих двоповерхових лондонських автобусах. Вони називаються даблдекери (від англ. "двоповерховий"). Входять в такий автобус через передні двері, а виходять – через задні. А ще треба запам'ятати, що рух у Лондоні лівосторонній.

А ви знаєте, що лондонське метро найстаріше в світі? Його перша лінія відкрилась у 1863 році. А не так давно, 22 роки тому, у 1994 році був відкритий залізничний тунель довжиною близько 51 кілометра, з яких 39 км. проходить під протокою Ла-Манш. таким чином, тунель з'єднує Європу з Великобританією і завдяки ньому з Парижа до Лондона можна дістатися всього за 2 години 15 хвилин.

Перший ведучий: А що цікавого ви знаєте про англійські традиції? Ось, наприклад, що про пунктуальність англійців ходять легенди. Спізнюватися не прийнято, через 15 хвилин гостя вже не чекають. А ви знаєте, як англійці п'ють чай? Цей напій для жителів Туманного Альбіону має величезне значення. У кожному будинку завжди є кілька сортів чаю. Англійці люблять його пити з молоком.

Другий ведучий: Як ви думаєте, що їдять вранці на батьківщині Шерлока Холмса? Так, зазвичай вівсяну кашу, пшеничні або кукурудзяні пластівці з молоком, яйця, бекон, хліб з маслом або джемом і обов'язково – чай! Обідати належить о першій годині дня. Це головний прийом їжі, коли британці їдять м'ясо, рибу, картоплю, салати і фруктовий пудинг. Близько 5-ї години вечора – час чаю. Прославлений п'ятигодинний чай дуже відомий. Вечеряють британці приблизно о 7 годині вечора.

А ще саме Великобританії ми зобов'язані появою багатьох речей: лупи, сірників, газонокосарки, портативного комп'ютера, поштової скриньки, паровоза і багатьох інших винаходів. Всього не перелічити!

А ще завдяки цій країні з'явився цілий ряд міжнародних видів спорту. Спробуйте їх назвати.

На екрані з'являються картинки із зображенням видів спорту, діти їх називають:
футбол, регбі, гольф, теніс, бадмінтон, хокей, бокс, більярд, керлінг

Перший ведучий: Про Велику Британію можна говорити безкінечно довго, адже це чудова країна з дуже багатою історією, талановитими письменниками, художниками і музикантами. До речі, чи знаєте ви, музика якої знаменитої у XX столітті групи зараз звучить?

Звучить музика групи "Бітлз"

Так, це група "Бітлз", знаменита Ліверпульська четвірка, у якої є навіть свій міжнародний день – 16 січня, на їхню честь названо також невеликий астероїд. Ніхто з учасників групи не мав музичної освіти, але вони здійснили величезний вплив на розвиток музики. Журнал "Rolling Stone" поставив "The Beatles" на перше місце в списку найвизначніших виконавців усіх часів.

Другий ведучий: Впевнена, що з творами англійських письменників ви знайомі з раннього дитинства, хоча може і, не здогадувалися, що ці книги, улюблені усіма дітьми, написали англійці. Дитяча література Англії завжди була особливою. В англійських казках вночі танцюють феї, на крейдяних пагорбах і вересових полях звучать струни ельфійських арф, в печерах живуть тролі і гобліни, а під землею працюють гноми. Ви всі в дитинстві читали книгу і дивилися мультфільм про смішного ведмедика Вінні-Пуха, якому захотілося меду, і він поліз за ним на дерево. Книгу про Вінні-Пуха та його друзів написав англієць Алан Мілн. Трохи пізніше, я впевнена, ви дізналися, хто такі Мері Поппінс і Пітер Пен, про яких написали Памела Треверс і Джеймс Баррі. Не сумніваюсь, що ви разом з дівчинкою Алісою з захопленням проходите крізь дзеркало і опиняєтесь в Задзеркаллі, де світ – це велика шахова дошка. З цим казковим світом вас знайомить письменник Льюїс Керролл. А з книги Р. Кіплінга "Мауглі" ви дізнаєтесь про суворі закони джунглів, за якими живуть їхні мешканці, і про хлопчика, що виріс з вовками. З не меншим захопленням ви будете читати про юного лицаря Айвенго, який потайки повернувся з хрестового походу на батьківщину, щоб відстояти свою честь і любов прекрасної леді Ровени. На допомогу йому прийдуть король Річард Левове Серце і легендарний розбійник Робін Гуд. Ці події з роману "Айвенго" Вальтера Скотта перенесуть вас в середньовічну Англію. А який роман допоможе вижити одному на безлюдному острові? Правильно, це роман Даніеля Дефо "Робінзон Крузо". А про інший безлюдний острів, на якому сховав свої скарби страшний пірат Флінт, ви дізнаєтесь з книги Роберта Стівенсона "Острів скарбів". А в якому творі у ліліпутів і велетнів є окремі країни? Правильно, це "Мандри Гуллівера" Джонатана Свіфта.

А чи знайоме вам ім'я найвідомішого приватного детектива Англії, джентльмена, лондонця? Звичайно, це Шерлок Холмс – персонаж, створений письменником Артуром Конан-Дойлом. Вважається, що прототипом сищика став колега автора по службі – доктор Джозеф Белл, який прославився тим, що міг до найдрібніших деталей точно вгадати характер і минуле людини.

Трохи пізніше, в старших класах, ви дізнаєтеся про важку долю Олівера Твіста з однойменного роману Чарльза Діккенса, а також чому не старів Доріан Грей з твору "Портрет Доріана Грея" Оскара Уайльда. А в якому романі людина змогла стати невидимою? Так, це "Людина-невидимка" Герберта Уеллса.

Перший ведучий: Не так давно, всього 20 років тому, в 1997 р., вийшов перший з восьми романів про пригоди юного чарівника, якого звали ... як? (*діти відповідають – Гаррі Поттер*). Вони написані англійською письменницею Джоан Роулінг. Книги про Гаррі Поттера перекладені на 67 мов світу, стали літературними бестселерами, були екранізовані, і ви всі бачили ці фільми. А хто читав книгу "Володар кілець" Джона Толкіна? А чи знаєте ви, що саме цей автор заснував новий літературний жанр – фентезі. Дивовижний світ Середзем'я так схожий на наш, що ніхто не залишається байдужим до його героїв. У цьому світі вам зустрінуться не лише люди, а й представники інших фантастичних народів: ельфи, гноми, хоббіти, гобліни.

З усіма цими книжками, про які я вам розповіла, ви можете ознайомитися на книжковій виставці, присвяченій Великобританії і творам англійських письменників.

Другий ведучий: А тепер давайте трохи з вами пограємо і перевіримо, чи добре ви знаєте англійську літературу.

Конкурс "Літературне дефіле"

На столі лежать предмети одягу, посуд, зброя та інші речі, які мають відношення до героїв книг англійських письменників. Діти виходять по черзі, вибирають потрібний одяг, беруть в руки інші предмети, проходяться, наче подіумом, зображуючи героя твору, якого інші діти повинні упізнати та назвати.

Конкурс "Літературні герої заблукали"

Назви чотирьох творів англійської літератури прикріплені на дошці. На столику лежать папірці з іменами героїв цих творів, вони перемішані. Бібліотекар пояснює учням, що літературні герої заблукали і їм треба знайти свій твір. Діти повинні взяти папірці з іменами героїв і прикріпити до потрібного твору.

Конкурс "Вгадай, хто я"

Бібліотекар від імені героя зачитує уривок з певного твору, де той розповідає про те, що він бачить, чує, відчуває. Потрібно відгадати, як звуть цього героя і з якого він твору. Наприклад: "Я не можу рухатися, мої руки і ноги точно скуті, а довге волосся прикріплене до землі. Тулуб обплутаний маленькими мотузочками, а по нозі повзе щось живе. Коли я придивився, зрозумів, що це маленький, кумедний чоловічок".

(Дж. Свіфт "Подорож Гуллівера").

Конкурс "Фоторобот"

Діти, заслуховуючи уривок з книги, повинні назвати автора книги та її назву. Наприклад: "Мітла була доволі старою, і кілька її прутів стирчали в різні боки. «Витягніть праву руку над мітлою! - скомандувала мадам Трюк, яка стала перед строєм. — І скажіть "Вгору!" "Вгору!" — крикнули двадцять голосів. Потім мадам Трюк показала учням, як потрібно сідати на мітлу, щоб не впасти з неї в повітрі" (Д. Ролінг "Гаррі Поттер").

За правильні відповіді діти отримують невеличкі подарунки, це можуть бути навіть одноразові пакетики з чаєм.

Перший ведучий: Наша зустріч добігає кінця. Я лише хочу нагадати вам, що одного разу письменник Оскар Уайльд зізнався: "Я нічого не хотів би поміняти в Англії, крім погоди". Сподіваємося, що незважаючи на тумани, сирість і часті дощі, ця країна і її жителі сподобаються вам! Goodbye, my friends! Have a nice day!

Віртуальна подорож "Архітектурні перлини Англії"

Упорядник: Гвоздик Н. Б.

Розповідь ведучого супроводжується відео-фото презентацією.

Ведучий: Особливості географічного та історичного положення Англії у світі завжди впливали на її мистецтво. "Несхожість" художнього розвитку Англії, насамперед, це невідповідність хронології історії художніх стилів класичних європейських країн: Італії, Франції і навіть Німеччини. "Ті ж художні тенденції, які в Європі йдуть одна за одною, - писав відомий мистецтвознавець Борис Віппер, - в Англії існують одночасно, переплітаючись одна з одною, або розвиваючись, незалежно одна від одної".

Розглянемо етапи розвитку архітектури на різних часових відрізках і почнемо з **епохи неоліту**. До епохи неоліту відносяться одні з найзагадковіших і найцікавіших археологічних пам'яток, які можна побачити на сьогоднішній день. Їх, насправді, так багато, що деякі дивовижні стародавні пам'ятники просто стали забувати.

На екрані демонструється фото Карн Глузь

Карн Глузь (Carn Gluze), або Боллоуолл Барроу (Ballowall Barrow). Курган розташований на південному заході Великобританії в Корнуолл. Пам'ятка складається з двох концентричних кіл і могильного пагорба, розташованого в їх центрі, які оточує кругова стіна. В пагорбі археологи виявили 5 гробниць, в яких знайдено різноманітні горщики, що відносяться до бронзового віку. Деякі археологи вважають, що курган розташований на стоянці стародавньої людини періоду раннього кам'яного віку.

На екрані демонструється фото Ланьон Куа

Ланьон Куа (Lanyon Qquoit). Ця цікава споруда називається "дольмен" і є частиною комплексу гробниць. Спочатку споруда була досить високою, під нею міг проїхати вершник на коні. Величезний камінь, що лежить зверху на стоячих каменях, важить 13,5 тонн.

На екрані демонструється фото Мен – ан - тол

Мен – ан – тол (Men – an - tol) або **Око Диявола** (Devil's Eye). У перекладі з оригінальної корнуольської мови "Men - an – tol" означає "камінь з отвором". Про самі камені мало що відомо, ми знаємо лише те, що вони були вирізані з дуже міцного граніту. За деякими теоріями, круглий камінь був входом у давню гробницю, або, можливо, був частиною давнього календаря. Круглий камінь з отвором у центрі вважався пащецею від усіх хвороб і використовувався в лікувальних ритуалах, під час яких дітей пропускали через отвір у камені, щоб вилікувати хвороби. Легенда свідчить, що якщо жінка пройде через отвір 7 разів при повному місяці, вона завагітніє.

На екрані демонструється фото Вест – Кеннет – Лонг - Барроу

Вест - Кеннет - Лонг - Барроу (West Kennet Longbarrow). Це величезна споруда, що розтяглася більш ніж на 91 метр. Вона старша за Стоунхендж на 400 років і була зведена у 3600 році до н. е. На відміну від вже згаданих нами курганів, у Вест - Кеннет - Лонг - Барроу можна зайти всередину. Тут археологи знайшли понад 50 людських скелетів. Найцікавіше, що, мабуть, кістки були розсортовані за різними типами і зберігалися в різних кімнатах.

Широким фасадним каменем періодично закривали вхід, щоб убезпечити будову від потенційних грабіжників могил. Цей головний камінь також, імовірно, служив декорацією для проведення ритуалів поховання, які проводилися до того, як покійних заносили всередину. Протягом багатьох віків курган використовувався для такого популярного ритуалу як небесне поховання: як тільки плоть з кісток зникала завдяки дії сил природи, кістки збиралися і переносилися всередину будівлі.

На екрані демонструється фото Каменів Роллرایт

Камені Роллرایт (Rollright Stones). Цей комплекс складається з декількох різних споруд, найцікавішою з яких є Кінгсмен (Kingsmen). Це камені, викладені в ідеальне коло, їх висота коливається від декількох десятків сантиметрів до 2,1 - 2,4 метрів.

Вважається, що раніше, при закладанні каменів, вони торкалися одне одного, утворюючи ідеальне безперервне коло.

На екрані демонструється фото Стоунхенджу

Стоунхендж (Stonehenge). Стоунхендж – це одне з легендарних місць на Землі: 80 каменів, що утворюють внутрішнє коло, були доставлені сюди з території сучасного Уельсу, що знаходиться на відстані понад 286 км. Кожен з цих каменів важить більше тонни. Вважається, що Стоунхендж використовувався в якості крематорію або храму для святкування життя покійних. Ритуальна мощена доріжка пов'язує Стоунхендж з найближчою рікою, яка в свою чергу пов'язана з іншим хенджем під назвою Даррінгтон - Воллс (Durrington Walls), у якому замість каменів стоять дерев'яні стовпи. Згідно з однією з теорій, спочатку люди святкували життя померлої людини в Даррінгтон - Воллс, після чого спускалися по річці в Стоунхендж, де продовжували святкували смерть покійного.

На екрані демонструється фото Скара - Брей

Скара - Брей (Skara Brae). Скара - Брей – велике, добре збережене поселення епохи неоліту, знайдене біля затоки Скейл на західному узбережжі острова Мейнленд, одного з Оркнейських островів в Шотландії. Складається поселення з 10 будинків, об'єднаних у квартали, і було населене в період близько 3100-2500 років до н. е. Це місце ще називають шотландською версією Помпей через те, що воно так добре збереглося. Його жителі були знаменитими виробниками широко розповсюдженої у всій Великобританії кераміки, відомої як жолобова кераміка. Площа кожного з будинків становить приблизно 40 квадратних метрів. У кожному будинку була велика квадратна кімната з великим вогнищем, яке використовувалося для обігріву і приготування їжі. Оскільки на острові зростало небагато дерев, мешканці Скара-Брей покривали будинки лісом, прибитим до берега, китовими кістками і дерном. Кожен будинок був оснащений кам'яними меблями: шафами, кріслами, комодами, ящиками для зберігання, а також дверима, що закривалися зсередини. Жителі харчувалися, здебільшого, водоростями і молюсками. Ще більше вражає те, що в кожному будинку була складна дренажна система – примітивна версія сучасного туалету.

На екрані демонструється фото Ньюгрейнджу

Ньюгрейндж (Newgrange). Ньюгрейндж – це одне з найбільш недооцінених місць у Великобританії. Воно являє собою великий курган, який є частиною 5000-річного комплексу Бру - на - Бойн (Bru na Boinne). Цей курган на 1000 років старіший за Стоунхендж і на 500 років – за єгипетські піраміди. Його висота становить 13,5 м, а діаметр 85 м. Це будова воістину монументального масштабу. Насип оточує реконструйований у наш час фасад з білого кварцу, бо старий фасад частково обсіпався в результаті ерозії. Вага одного лише каміння, використаного при будівництві цього кургану, в сукупності становить 200000 тонн. В середині кургану знаходиться одна з най-

більших гробниць Західної Європи. До неї веде 18-метровий, майже хрестоподібний прохід, а вхід до кургану, що знаходиться на південно-східній стороні, пишно оздоблений. У цій гробниці, як вважається, можливо, зберігалися кістки вождів місцевого племені або мудреців. Варто також відзначити, що ця споруда містить рідкісні зразки різьблення по каменю, що відносяться до неоліту. Для вирізання цих абстрактних завитків, які можна розглянути при вході до кургану, були потрібні значні навички.

На екрані демонструється фото будинку кельтів

Будинки кельтів. Приблизно з VII століття починає відраховуватись початок англійської середньовічної архітектури. Англосакси і кельти об'єдналися в єдину на-родність. Їхня архітектура – примітивні дерев'яні хатини-житла з круглою підставою, що виготовляються, як правило, з дерев'яних стовпів-паль, іноді – з каменю. Дах мав форму конуса і покривався очеретом або соломою. Стіни були глинобитними: вони обмазувалися сумішшю з глини, гною, дрібних гілок і листя, що після висихання забезпечувало високу міцність і надійність конструкції. Міцність даху забезпечувалася також її нахилом у 45 градусів.

Діаметр такого будинку варіювався від 5 до 15 метрів, виходу для диму не було, але він і так виходив крізь очерет. В будинках великих сімей будувався хол (англ. Hall), подовжена споруда з двосхилим дахом, де збиралися всі працездатні члени сім'ї. Ці будинки можна побачити в селі "Butser Ancient Farm" в англійському графстві Хемпшир.

У цей період під впливом емігрантів з Європи починається християнізація земель. Давньоримські кам'яні і цегляні будівлі руйнують, а будматеріали використовують для створення простих християнських церков.

Давньоримські споруди. Багато англійських міст засновано римлянами в перших століттях нашої ери. До будівель цього часу відносяться міські ворота в Лінкольні, ворота в Колчестер, численні руїни римських військових укріплень.

На екрані демонструється фото валу Адріана

Вал Адріана відокремлює Англію від Шотландії. Він був зведений імператором Адріаном у 122-130 роках. Довжина – 117 км, ширина – 5 м, висота – 3 м, має 16 фор-тів, між якими на відстані 2-х миль одна від одної розташовані вежі. Будівництво цього валу велось лише 10 років.

На екрані демонструється фото валу Антоніна

Вал Антоніна – це укріплення з каменю і торфу, побудоване Римською імперією у 142 - 144 рр. за імператора Антоніна Пія. Він проходить впоперек сучасної Шотландії в 160 км. на північ від раніше збудованого Валу Адріана. Довжина – 63 км., ширина – 5 м., висота – 3 – 4 м.

Археологічні документи свідчать про те, що вал Антоніна був побудований з блоків дерну, покладених на кам'яну основу шириною 4,25 - 4,9 м. Між камінням ос-

нови покладені дренажні труби. Потрапити на верхівку насипу можна було дерев'яними сходами – постійними або підставними. З північного боку валу був викопаний рів. Рів - V-подібного профілю, стіни розташовані по вертикалі під кутом 30 градусів.

На екрані демонструється фото лазень в Баті

Лазні в Баті, Гарячі джерела, яким місто зобов'язане своїм існуванням, стали відомі вже в 44 р., ще до появи в цих місцях римських легіонів. Джерел всього 4, з середньою температурою води +46 °С. Вважається, що ці джерела допомагають в лікуванні подагри, ревматизму, паралічу. Воду з них п'ють і використовують для ванн і душів. Відкрив їх архітектор Джон Вуд у 1897 р. Працюють вони до цього часу.

Ведучий: А тепер поговоримо трохи стилі, які знайшли своє поширення у Великій Британії.

Романський стиль

*На екрані демонструється фото замку у романському стилі,
як приклад – замок Тауер*

Великобританія пережила чергове вторгнення норманів у 1066 р. Саме тоді вони створили централізовану феодальну державу. Організатор і керівник нормандського завоювання Англії – Вільгельм Завойовник – починає офіційно підтримувати архітектурне будівництво в романському стилі (собори, церкви, замки). Військові загони норманів будують палісади з казармами для лучників і дерев'яні вежі донжони. Донжон (фр. Donjon - панська вежа, від ср. лат. Dominionus) – головна вежа в європейських феодальних замках. На відміну від веж на стінах замку, донжон знаходиться всередині фортечних стін (зазвичай у самому недоступному і захищеному місці) і у більшості випадків не пов'язаний з ними – це як фортеця всередині фортеці.

Згодом дерево міняють на камінь, замки удосконалюються, збільшуються в розмірах і стають характерною ознакою всього британського середньовіччя і головною рисою архітектурної культури Британії взагалі. В кінці XII ст. в країні існувало вже 80 замків. Найважливіший серед них – замок Тауер у Лондоні, який був резиденцією Вільгельма Завойовника. Залишки романських замків мають Рочестер, Ньюкасл, Дувр, Ноттінгем, Конісбро, Йоркшир, Річмонд.

Англо-саксонсько-романський стиль, який панував в архітектурі до середини XI століття, вирізнявся простотою архітектурних і будівельних прийомів: нескладні напівкруглі арки, двосхилі дахи, запозичені у звичайного дерев'яного зодчества.

Норманський стиль

*На екрані демонструється фото замку у норманському стилі, як приклад –
замок Хедінгем або Конісброу*

Норманський стиль проіснував до кінця XII століття. Він відрізнявся великою кількістю однакових могутніх колон, круглими прикрашеними віконними прорізами і склепіннями на стелях, вузькими вікнами, не надто могутніми підстінками. Видатними замковими будівлями норманського стилю вважаються Хедінгем в Ессексі і Конісброу в Йоркширі. У тому ж стилі виконана і частина будов Единбурзького замку в Шотландії. Один з кращих зразків цього стилю – найстаріший в Великобританії собор в Або був закладений у 673 році, але сучасний вигляд він придбав лише у середині XII століття. Будівництво собору тривало майже триста років (1083 - 1375 рр.)

Англійська готика

На екрані демонструється фото каплиці Св. Георга, побудованої у готичному стилі у Віндзорському парку

Рання готика характерна для будов XIII століття, їх загальний вигляд визначається істотною висотою і просторістю, високими вікнами. У XIV столітті на зміну ранній прийшла англійська готика. У цій архітектурі характерний акцент спрямований на окремі елементи орнаменту: величезні стрілчасті вікна зі складним ажурним кам'яним різьбленням, важкі підстінки, стовпи з щільно з'єднаними нерв'юрами (ребрами склепіння), оповиті листям скульптури, карнизи, квіткові орнаменти.

Найкраще цей стиль представляють собори Йорка, Норвіча і Лінкольна, окремі елементи Вестмінстерського абатства. Найбагатша орнаментика досягла досконалості в будівельному мистецтві пізньої готики або "перпендикулярному" стилі (кінець XIV століття - XV століття). Вона відрізняється від інших особливою пристрастю до вертикальних площин (Кінгс Коледж в Кембриджі, каплиця Св. Георга в Віндзорському замку і каплиця Генрі VII у Вестмінстерському абатстві).

Англійське бароко

На екрані демонструється фото кафедрального собору Св. Павла в Лондоні, побудованого у стилі "англійського бароко"

У XVI столітті – на початку XVIII століття у Великобританії панували ренесанс і бароко, їхні елементи часто змішувалися в одному і тому ж будинку. Найважливішою пам'яткою стилю, званого "англійське бароко", є кафедральний собор Св. Павла в Лондоні, побудований в останній третині XVII століття за проектом сера Крістофера Рена – одного з найвідоміших англійських архітекторів. У зовнішньому вигляді цієї будівлі присутні просторовий розмах, злиття, плинність складних криволінійних форм.

Неоготика

На екрані демонструється фото споруди Парламенту в Лондоні у стилі неоготики

Ще в першій половині XVIII ст. в архітектурі Англії затвердився неоготичний стиль. Одним з найбільш вражаючих його прикладів став ансамбль Парламенту в Лон-

доні. Автором архітектурного проекту був Чарльз Беррі (1795-1860). Вежі різної висоти роблять силует Парламенту асиметричним; найвища з них – Вікторія має 103 м, Годинна – близько 100 метрів. Саме на ній встановлений відомий усім годинник Біг Бен з чотирнадцятитонним дзвоном. По боках центрального вестибюля розташовуються зали засідань – Палата лордів і Палата громад.

Всього в будівлі 1100 кімнат, коридори загальною довжиною 4 км., близько 100 сходів і 11 внутрішніх двориків. До ансамблю Парламенту Беррі входить також Вестмінстер-хол – один з найстаріших лондонських будинків (XI ст.). Внутрішнім оздобленням Парламенту керував Огастес Уелбі Пьюджин (1812-1852) – архітектор і художник, пристрасно закоханий у середньовіччя. Інтер'єри будівлі прикрашені статуями (їх понад 500), картинами, фресками, мозаїкою, вітражами, дерев'яним різьбленням і виробами з бронзи. Особливою розкішню обробки вирізняється Палата лордів з віконними вітражами і різьбленим позолоченим балдахіном над королівським тронном.

Готичне відродження

*На екрані демонструється фото вілли у стилі "готичного відродження"
в садибі Струберрі*

Приблизно в середині XVIII ст. одночасно зі спорудами неокласицизму в Англії з'явилися споруди, в яких використовувалися мотиви готичної архітектури: стрілчасті арки, високі дахи з крутими схилами, вітражі. Цей період захоплення готикою, який прийнято називати "готичним відродженням", тривав аж до початку XX століття (та й сьогодні в Англії нерідко будують будівлі в готичному стилі). Засновником "готичного відродження" був граф Хорас Уолпол (1717-1797) – літератор, автор першого роману жахів "Замок Отранто".

У 1746 – 1790 рр. він перебудував свою віллу в садибі Струберрі-хілл в готичному стилі. Вона стала, свого роду, реальним втіленням вигаданого замку Отранто. Уолпол запросив кількох архітекторів і сам був їхнім консультантом і натхненником. Всі елементи будівлі, запозичені з реальних готичних споруд, розташовані дуже примхливо, в незвичайних поєднаннях. Наприклад, для книжкових шаф використовувалися копії прикрас зі старого собору Святого Павла в Лондоні, а перекриття галереї на віллі повторювали склепіння капели короля Генріха VIII. Уолпол захоплювався асиметричністю і "мальовничим безладом" середньовічних готичних соборів. Крім того, будівля в готичному стилі, на думку Уолпола, була чудовою окрасою пейзажного парку. Вона навіювала історичні асоціації, примушуючи глядача уявляти себе учасником давніх подій.

Вікторіанський стиль

На екрані демонструється фото Букінгемського палацу

У XIX столітті на зміну монументальному георгіанському стилю прийшов вікторіанський. У цьому стилі виконана одна з найзнаменитіших в світі будівель – Букін-

гемський палац. Архітектори: Джон Неш, Едвард Блор, Астон Уебб, Вільям Вінд, Томас Кабітт. Історія Букінгемського палацу і сама його назва пов'язані з XVIII століттям. Георг III побудував бібліотеку, створив картинну галерею. А Букінгемський палац став символом монархії при королеві Вікторії. Букінгемський палац – це маленьке місто зі своїм відділенням поліції, двома поштовими офісами, госпіталем, баром, двома спортивними клубами, дискотекою, кінотеатром і басейном.

У палаці близько 600 кімнат і приблизно 3 милі червоних килимових доріжок. Обслуговуючий персонал цього "містечка" становить близько 700 осіб. І незважаючи на те, що 9 вересня 1940 року німецька бомба впала на палац, а ще через три дні він був знову атакований, палац витримав випробування долі і дотепер постає перед нами у всій величі і красі.

Хай-тек

На екрані демонструється фото Штаб-квартири компанії "Ллойд" в Лондоні

Сучасні тенденції в архітектурі Великобританії пов'язані з іменами Річарда Роджерса і Нормана Фостера. Споруда Річарда Роджерса Центр Помпіду в Парижі стала свого роду маніфестом нового напрямку в архітектурі – різновидом хай-тека, в якому більшість інженерних систем (водопостачання, опалення, вентиляція, сходи і ліфти) виводяться в екстер'єр, залишаючи вільними інтер'єр і внутрішні приміщення. Стиль отримав назву "бауелізм" від англійського "bowels" – нутрощі. Найвідоміші роботи архітектора: Штаб-квартира компанії "Ллойд" в Лондоні (1979—1984); Європейський суд з прав людини в Страсбурзі (1984); термінал аеропорту Хітроу в Лондоні (2004-2008); житловий комплекс Нео-Бенксайд в Лондоні (2006-2012); онкологічний центр 2Меггі"; лікарні Черінг-Кросс в Лондоні. (2003-2008)

Після провалу масштабного проекту "Купол тисячоліття" (1996-1999) репутація архітектора трохи постраждала, але, будучи тісно пов'язаним з лідерами Лейбористської партії (він представляє її в Палаті Лордів), Річард Роджерс продовжує вважатися одним з найвпливовіших діячів культури Великобританії.

Ведучий: А зараз хочу познайомити вас з найвідомішими архітекторами Великої Британії.

На екрані демонструється фото Нормана Фостера

Норман Фостер народився у 1935 р. в Манчестері в родині простого робітника. У 1967 р. Фостер, захоплений ідеєю екологічності і новаціями в галузі енергозбереження, створює свою архітектурну фірму "Фостер і партнери". Свої ідеї архітектор прагне втілити, максимально використовуючи природне світло і повітря, залучаючи для цієї мети найсміливіші інженерні рішення. Спроектвані ним будівлі самі регулюють потоки повітря і світла, активно заощаджуючи енергію. Зокрема, над Гонконгом (нині Сянган) височить супертехнологічний 43-поверховий офіс Шанхайського банку, що має на 180 метрів у висоту (будувався у 1979-1986рр.).

*На екрані демонструється фото Шанхайського банку, спроектованого
Н. Фостером*

Створена у будівлі система дзеркал, керована комп'ютером, направляє сонячне світло уздовж вертикальної осі з верхніх поверхів банку на нижні. Улюблені матеріали архітектора – сталь і скло. Будинки з них органічно вписуються в навколишнє середовище. Найбільш екологічним став створений Фостером у другій половині 90-х років 259-метровий хмарочос зі скла і сталі – Коммерцбанк-тауер у Франкфурті-на-Майні (1994-1997рр.).

*На екрані демонструється фото Коммерцбанку – тауеру у Франкфурті-на-Майні,
спроектованого Н. Фостером*

У цій будівлі навіть внутрішні приміщення наповнені світлом. А велика кількість зимових садів на поверхах створює додатковий комфорт для мешканців хмарочоса.

А ще Норман Фостер відомий як архітектор, що побудував Міст Міленіум в Лондоні (1999-2002рр.), найбільший аеропорт світу – Міжнародний аеропорт в Пекіні (2008), купол Рейхстагу в Берліні (1993-1999рр.), відому башту Херст в Нью-Йорку (2006) і багато іншого.

Нормана Фостера цінують за віртуозне художнє трактування і нескінченне різноманіття форм. Так, Павільйон ОАЕ для ЕКСПО-2010 (2010 р.) відображає символічний зв'язок з пустельним пейзажем, характерним Арабським Еміратам; лондонський Сіті-хол (2002р.) своєю химерною формою нагадує нарізане яйце; павільйон "Клайд аудиторіум" в Глазго (1997р.) своїми обрисами схожий на броненосця, а офіс компанії Суїс Ре (2001-2003рр.) нагадує огірок.

Ведучий: Тепер поговоримо ще про одного відомого архітектора, дотичного до архітектури Великобританії.

На екрані демонструється фото Захи Хадід

Заха Хадід народилась у Багдаді у 1950 р. в родині промисловця. Зі своїм оригінальним і безкомпромісним підходом до творчості Хадід не могла займатися дрібними замовленнями для приватних осіб, тому вона залишилася викладати в Архітектурній Асоціації, продовжуючи проектувати і брати участь у конкурсах. у 2004 р. вона стала першою жінкою в історії, яка отримала Прітцкерівську премію (аналог Нобелівської премії в архітектурі). Ось деякі з найбільш значущих робіт архітектора (*Ведучий демонструє на екрані фото будівель, що зазначені нижче*):

- Національний музей мистецтв ХХІ ст. у Римі (2003–2009рр.);
- Центр виконавчих мистецтв в Абу-Дабі (2006р.);
- Міст-павільйон ЕКСПО-2008 у Сарагосі (2007–2008рр.);
- Бібліотека і Центр знань Віденського економічного університету (2009–

2013pp.);

- Олімпійський центр водних видів спорту в Лондоні (2011р.);
- Музей мистецтв Елая і Едіт Броуд в Лондоні (2012р.);
- Галерея "Серпентайн Секлер" в Лондоні (2013р.);
- Житловий комплекс "520 Уест 28 Стріт" у Нью-Йорку (2013р.)

Ведучий: Сьогодні ми познайомились з основними архітектурними епохами і будівельними перлинами Англії, побачили велич і натхнення різних епох, віртуально зустрілися з відомими сучасними і талановитими архітекторами. Я сподіваюсь, що наша подорож була цікавою, інформативною і, головне, корисною для вас. А на сьогодні наша зустріч добігла кінця. Але ми не прощаємося, а говоримо вам: до побачення і до нових цікавих зустрічей. Ми завжди раді вітати вас в стінах нашої бібліотеки.

**Пізнавально-розважальне свято
"Літературне чаювання
в англійських традиціях
з Мері Поппінс"**

Упорядник: Гвоздик Н. Б.

Лунає композиція гурту Бітлз «Girls». Ведуча з'являється перед присутніми гостями в образі Мері Поппінс

Ведуча: Good afternoon, dear guests and pupils! We are glad to see you in our Tea Party! Добрий день, дорогі наші гості! Я рада бачити вас на нашому святі Чаю. Сьогоднішнє незвичайне дійство пов'язане з однією з англійських традицій під назвою – TEA-DRINKING – чаювання! У нашому побуті вже стало традиційним запрошувати на чашку чаю або кави рідних, знайомих або друзів. Через це я вирішила вам розповісти про чай, про його сорти та види і, звичайно ж, його батьківщину. Ви дізнаєтеся про традиції англійського чаювання, а також про те, як правильно прийняти гостей.

Червоний, чорний і зелений,
Розсипний і листковий.
Цей напій – він незрівнянний,
Ароматний і міцний.
Добре, гостей зустрічаючи,
Випити чаю, відпочиваючи!

Let's start, dear guests! Ви готові? Тож, пропоную вирушити в захоплюючу подорож до Сполученого Королівства.

На екрані демонструється фото туманної Англії

В Англії зазвичай дощить і туманно:

Дощ, як із сита ллє, мрячить,

Ну, а тумани густіші сметани.

У повітрі капелюх повісиш – висить!

Ці тумани - страшне лихо:

Вийдеш на вулицю – видимість "нуль".

Їдеш, наприклад, в місто Манчестер,

А потрапляєш раптом у Ліверпуль!

Через погоду цю туманну

В Англії жити – нескінченний абсурд:

Каші на сніданок попросиш манної,

А замість манки вівсянку дадуть.

І щоб зігрітися від холоду, в країні "вічних" туманів ще у XVII столітті стали заварювати напій з божественним ароматом і терпким смаком. І називали його чаєм!

На екрані демонструється фото чашки з гарячим чаєм

Отримуючи запрошення на чай, ви запрошуєтесь не тільки випити чашечку смачного гарячого напою, а й поспілкуватись, провести дружню бесіду.

Чай англійці п'ють з чайного сервізу, який має бути срібним або з китайського фарфору. Ось якими сервізами користуються англійці.

На екрані демонструється фото срібного чайного сервізу, далі звучить англійська дитяча пісенька "I'm a Little Teapot"

Чай з молоком давно став національним напоєм мешканців Британських островів. До чаю по-англійськи подають гаряче молоко або підігріті вершки, мармелад, кекси, сухе печиво, невеликі тістечка або торт, маленькі закусочні бутерброди.

Майже одночасно з чаєм в Англії став популярним і цукор. Зазвичай, гостям подається ваза з білим рафінадом в шматочках, щипці та чайні ложки. Після розмішування цукру, чайну ложку прийнято виймати з чашки і класти не на блюдце, а на тачку, тому що англійці підносять однією рукою чашку до рота, іншою ж – тримають блюдце.

Англійці п'ють чай шість разів на день, причому кожній годині дня відповідає свій сорт чаю і свої традиції чаювання.

Перший раз чаєм насолоджуються рано-вранці – приблизно о 6:00, дехто п'є його безпосередньо в ліжку.

Наступне чаювання починається близько 8-ої ранку. В Англії цей час знаний як "English Breakfast". О цій порі прийнято заварювати ретельно скручені листочки чаю, які формують бадьорий і досить міцний напій, що розганяє останні нотки сну.

Ближче до 11:30 настає час ленчу. У цей період також прийнято насолоджуватися чаєм. Всередині робочого дня напоєм насолоджуються о 16-й годині, цей час відомий як "tea break".

Незалежно від будь-яких подій: від політичної обстановки в країні чи погоди за вікном о 17:00 мільйони англійців традиційно п'ють чай. Цей час по всьому світу відомий під назвою "five-o'clock".

Ввечері, відпочиваючи після напруженого робочого дня, англійці також насолоджуються "високим чаєм" – ароматним і густим напоєм справжніх аристократів.

Послухайте, як про традиції чаювання написав у своєму вірші поет Булат Окуджава. Хоч він і не був жителем Великої Британії, але шанував цей прекрасний напій.

Я для вас, мой друг, смешаю
В самый редкостный букет
Пять различных видов чая
По рецептам прежних лет.

Кипятком крутым, бурлящим
Эту смесь залью для вас,
Чтоб былое с настоящим
Не сливалось хоть сейчас.

Настоятся дам немножко,
Осторожно процежу
И серебряную ложку
Рядом с чашкой положу.

Існує безліч рецептів приготування чаю, які використовують англійці.

Англійський чай з молоком вважається традиційним англійським чаєм. До його складу входять: молоко, чорний чай і цукор. В попередньо ошпарений окропом чайник засипають 1 ч. л. заварки, заливають гарячою водою і настоюють 5-7 хвилин. Гаряче молоко розливають по чашках, заповнивши їх на одну третину. Заварений чай доливають у молоко до країв чашки, а потім за смаком додають цукор. Секрет традиційного рецепту англійського чаю полягає в тому, щоб додавати чай в молоко, а не навпаки; необхідно заварювати якісний чорний чай; використовувати незбиране, або, якщо такого немає, досить жирне молоко.

Англійський чай з вершками. До його складу входять вершки, чорний чай, тростинний цукор. Як і в першому рецепті, заварюють міцний якісний чорний чай, а потім додають цукор. Далі по зворотній стороні ложечки додають вершки, наливаючи їх маленькими порціями, щоб вийшли вершкові хмаринки.

Шотландський чай з медом складається з молока, чорного чаю, меду або цукру і яєчного жовтка. 1 ч. л. заварки заливають гарячим молоком (без додавання води), доводять до кипіння і залишають настоюватися 5 хвилин. Збивають яєчний жовток з медом або цукром. Наливають в чашку заварений молоком чай крізь ситечко, додають яєчний жовток з медом.

Ще один цікавий **шотландський рецепт**: в 1 літр окропу всипають 3 ст. л. чаю. Додають по 4 шматочки лимона і апельсина. Дають настоятися 5 хвилин, потім розливають у великі кухлі і п'ють.

Ведуча: А зараз пропоную вам стати справжніми дегустаторами і спробувати визначити сорт чаю за його смаковими якостями.

Проводиться гра "Визнач сорт чаю за смаком"

Умови гри: змагаються 2 команди. В зал виносяться 2 таці з 5-ма ємностями із завареним чаєм. Це можуть бути різновиди сортів чаю – зелений, чорний, фруктовий, жасминовий і т. д. Завдання команд – спробувати чай з усіх чашок, намагаючись вгадати сорт чаю за смаком. Команда, яка відгадає найбільше сортів, перемагає в конкурсі. Свої відповіді капітани команд записують на серветках, які лежать на столі. Під час гри фоном звучить пісня "Help your Mother". В кінці гри кожна команда зачитує свої відповіді, а ведучий визначає переможців.

Ведуча: Як я вже говорила, чай обов'язково п'ють із закусками. Традиційні англійські закуски до чаю – це підігріті сендвічі, тости, кекси, скони (наші сирники).

На екрані демонструються фото з традиційними чайними закусками

Під час ленчу меню англійців більш різноманітне. Правила диктують подавати до чаю хліб, масло, свіжі маленькі огірки і помідори, зварені круто яйця, тости з корицею, мигдальне печиво, ячмінний калач, варення, переважно полуничне, бісквіти, гарячі здобні булочки, пампушки, желе, солодкі і запашні тартинки.

На екрані демонструється фото традиційного сендвіча

Але, мабуть, найвідоміша в світі закуска до післяобіднього чаю носить ім'я Лорда Джона Сендвіча. Саме він ввів в Англії спосіб приготування бутерброда з двох шматочків хліба з начинкою посередині. Начинка може бути різноманітною: з шинки, сардин, шоколаду або бананів. У такому вигляді бутерброд зручніше підігрівати і подавати гарячим.

На екрані демонструється фото Вікторіанського пирога

Вікторіанський пиріг їдять після сендвічів, коли настає час для солодкого. Ця страва – здобний бісквітний торт з прошарком вершків і джему посередині. Зверніть увагу, що англійською "бісквіт" – це печиво. Таку назву Вікторіанський пиріг отримав у 1861 році на честь королеви Вікторії (Victoria sandwich cake, Victoria Sponge cake). Королева Вікторія була відома своїми гастрономічними пристрастями і вишуканими чаюваннями. Вона ніколи не відмовлялася від чашки чаю зі шматочком смачного пирога.

На екрані демонструється фото королеви Вікторії

Першою, хто зробив чайний напій постійним атрибутом в житті англійця, стала юна королева Вікторія. Саме їй ми зобов'язані не тільки індійським, але й цейлонським чорним чаєм. Королева залишила нам власноруч написані правила чайного етикету, які лягли в основу європейських традицій ділового спілкування – "Tea Moralities". Нам теж слід познайомитися з цими правилами:

1. You must lay sugar in the tea carefully. Під час чаювання кладіть цукор у чай охайно.

2. You must eat the pie with the help of spoon but not hands. Ви повинні їсти пиріг ложкою, а не руками.

3. You must not tap the spoon for a cup stirring tea. Ви не повинні гриміти ложкою при помішуванні чаю.

4. During drinking tea Englishmen speak only about pleasant things. За чаєм англійці обговорюють тільки приємні теми.

Звучить мелодія "Чорний ящик" з гри "Що? Де? Коли?"

Ведуча: Ну що ж, настав час пригадати, про що ви сьогодні довідалися. І зараз я пропоную Вам зіграти у гру "Що? Де? Коли?". Оберемо дві команди і назвемо їх (учасники діляться на дві команди).

Шановні знавці! У вас на столах стоять склянки з серветками. Вам потрібно взяти одну серветку, прочитати запитання і дати відповідь. На роздуми у вас є одна хвилина. Хто знає відповідь на запитання, повинен зразу натиснути на кнопку дзвінка. Якщо відповідь не вірна, право дати відповідь переходить до іншої команди. За кожну вірну відповідь команда отримує 1 бал.

Питання для гри:

1. Чим корисний чай для людського організму? *(Відновлює сили, заспокоює серце, знижує кров'яний тиск, оберігає від застуди).*

2. Яка країна є батьківщиною чаю? *(Китай).*

3. В якій країні Європи за день мешканці випивають найбільшу кількість чашок чаю? *(В Англії).*

4. У якій країні майже відсутня традиція чаювання? *(В Індії).*

5. Який чай вважається ідеальним: з домішками чи без них? *(Справжній чай не повинен мати домішок).*

6. У яких ємностях зберігають чай з давніх часів? *(Чай зберігається в скляних банках, закритих корком).*

7. Термін зберігання чаю? *(За стандартом – 8 місяців).*

8. Як визначити на око температуру води, найпридатнішої для заварювання чаю? *(Найпридатнішою є вода, що тільки починає закипати, коли з дна чайника піднімаються білі бульбашки).*

9. З яких рослин, квітів можна заварювати чай? *(Троянда, Іван-чай, звіробій, м'ята, липа, чага, морква, смородиновий лист, лист малини, жасмин).*

10. Який вітамін знаходиться у свіжому листі чаю? *(Вітамін С, його в 4 рази більше, ніж у лимоні).*

11. Як визначити якість чаю? *(Визначити якість чаю допомагає молоко. Якщо до чаю додати молоко і колір напою стане червоним або помаранчевим – це якісний чай. Сірий колір – показник неякісного продукту).*

12. Хто першим зробив чай постійним атрибутом у житті англійців? *(Королева Вікторія).*

В кінці гри визначаються переможці. Нагородження відбувається під мелодію "Перемога" з гри "Що? Де? Коли?".

Ведуча: Чай – це один з тих небагатьох напоїв, які швидко і стійко увійшли в наше життя. Ми п'ємо чай вранці, щоб підбадьоритися, вдень і вечорами, щоб розслабитися. Ми гріємося чашкою гарячого чаю в зимову холоднечу і втамовуємо спрагу крижаним чаєм спекотного літа. Коли поганий настрій, можна випити чашку чаю і оптимізм повернеться! Чай можна подарувати. І це буде оригінальним і практичним подарунком.

Пам'ятаєте такі літературні твори як "Аліса в країні чудес" Льюїса Керола та "Мері Поппінс" Памели Треверс? У цих творах персонажі також полюбили пити чай. Послухайте фрагменти з цих творів, де йдеться про дивовижне і казкове англійське чаювання.

Ведуча зачитує фрагмент чарівного чаювання з твору "Мері Поппінс" (Глава II. Вихідний) та опис божевільного чаювання з твору "Аліса в країні чудес" (Розділ VII). Читачі діляться враженням від прочитаного.

Ведуча: Під час чайних вечірок, щоб не померти від нудьги, англійці веселилися: грали на фортепіано, співали, читали вірші, танцювали. Шановні гості! Запрошуємо вас випити чаю і покуштувати традиційні англійські закуски: сендвічі та Вікторіанський пиріг.

Відбувається чаювання під веселий музичний супровід, який завершується пісней Бітлз "Let it be".

Ведуча: Чай зелений, чорний чай,
Ним частіше пригощай!
З чаєм свято зустрічай,
Позитиву не втрачай!

Чай приносить у дім затишок. І не дарма його всі п'ють. Щоранку, перед тим, як зібратися до школи чи на роботу, випивайте чашку свіжого, духмяного, бадьорого чаю і згадуйте наше веселе літературне англійське чаювання! Нехай зігріває вас не тільки чай, але і найтепліші спогади про цю зустріч у нашій бібліотеці!

На жаль, наша зустріч добігає кінця. Всього вам найкращого! Good bye!

Італія

Літературний ранок
"Свято ідеалів добра"
(за казкою Дж. Родарі "Пригоди Цибуліно")

Упорядник: Гвоздик Н. Б.

У залі, де проводитиметься захід, бажано організувати виставку книг Джанні Родарі, прикрасити портретом письменника та плакатами з його висловлюваннями, наприклад, такими: "Взявшись за перо, я уявив собі, що на мене дивляться очі моїх учнів, що вони чекають від мене казки або веселої історії. Так я почав писати для малюків"; "Як це здорово знати, що книга друкується не для того, щоб лежати десь у пилу на вітрині або в шафі, а для того, щоб її з відмінним апетитом проковтнули, з'їли, переварили сотні тисяч дітей".

Для проведення заходу будуть необхідні: великий кошик; "оживлені" овочі та фрукти з паперовими очима і ротиками; фішки у вигляді маленьких цибулинок; медальки із зображенням Цибуліно для нагородження дітей; відеозапис мультфільму "Пригоди Цибуліно", комп'ютерна презентація заходу.

Звучить італійська тарантела, на екрані демонструється відеоряд "Красвиди Італії" (<https://www.youtube.com/watch?v=KgvG8tDMNfk>).

Ведучий: Доброго вам дня, діти! Давайте уявимо, що ми знаходимось на борту сріблястого літака і відправляємось у захоплюючу подорож до сонячної Італії, в гості до чудової людини – італійського письменника Джанні Родарі. А поки ми будемо летіти, я вас з ним трохи познайомлю. Народився Родарі 23 жовтня 1920 р. у невеликому містечку Оменья на півночі Італії. Батька Джанні звали Джузеппе, він був булочником – тримав невелику пекарню і магазин при ній. У небагатій родині панувала щаслива сімейна атмосфера, де один до одного ставилися з любов'ю і турботою. Коли хлопчикові виповнилося дев'ять років, батько помер. Мама влаштувалася служницею, а Джанні і два його брати росли в рідному селі їх матері Варесотто. Родарі навчався в духовній академії – там не тільки вчили дітей бідняків, але й безкоштовно годували й одягали. Після трирічного навчання Джанні отримав диплом вчителя і у віці 17-ти років почав викладати в початкових класах сільської школи. Джанні Родарі подобалося працювати з дітьми. Він вигадував для них веселі та повчальні історії: «...смію стверджувати, нудним учителем я не був. Я розповідав у класі – і тому, що любив дітей, і тому, що сам був не проти побавитися – історії, які не мали ні найменшого відношення до реальної дійсності і до здорового глузду, – історії, які я придумував".

А давайте і ми з вами зараз придумаємо яку-небудь історію, яка не матиме відношення до теми сьогоднішньої зустрічі, але впевнена, підніме нам настрій, бо проведемо ми її в ігровій формі.

Гра - уява "Уяви, якщо у воду кинути камінь"

Ведучий: Діти, давайте уявимо собі акваріум, його стінки прозорі, але крізь них все добре видно. Розкажіть, що там може бути і яке призначення цих предметів. Хто живе в акваріумі і що там робить. *(Ведучий дає час на обговорення, після чого вислуховує розповіді дітей).*

Ведучий: А тепер уявіть: шматок стелі упав у воду. Це справжнє цунамі для мешканців акваріума. А рибки? Що буде з ними? Давайте разом придумаємо історію про цунамі в акваріумі. *(Ведучий разом з дітьми придумує історію, наприклад: В одній дитячій бібліотеці жив - був акваріум. Вода у ньому завжди була спокійною, майже нерухомою. Поверхню води трошки рухають тільки рибки, коли підпливають до поверхні, аби поласувати смачним кормом, який сиплеться десь згори. І ось одного разу, вночі, коли навіть місяць не заглядає у віконце, зверху замість смачного корму у акваріум впало щось величезне, незрозуміле і страшне... Далі ведуча розподіляє ролі між присутніми дітьми: води, водоростей, природних об'єктів, скляних стін, живих мешканців акваріуму. Кожна дитина має уявити себе на місці свого персонажа і розказати, що з нею трапиться, що він буде відчувати, як реагувати).*

Ведучий: Бачите, діти, як важливо кожній людині мати уяву і вміти користуватися нею у різних життєвих ситуаціях. Так і Джанні Родарі був людиною з дуже великою уявою. Коли він отримував премію імені Г.-Х. Андерсена, то в заключній промові сказав: "Одного разу, на голову Ісаака Ньютона впало яблуко. Більшість людей на його місці сказали б декілька малоприємних слів та знайшли б більш безпечне місце для відпочинку. Але синьйор Ньютон задумався і сказав: "Чому яблуко впало донизу, а не полетіло у небо? Не праворуч, не ліворуч. А неодмінно донизу? Яка дивовижна сила притягнула його?". Можливо хтось, у кого немає уяви, подумав би, що це легковажна людина, оскільки вірить у казки: думає, що в середині землі сидить чарівник, який притягує яблука. А сеньйор Ньютон зробив важливе відкриття, знайоме нам як закон тяжіння. Саме тому, що мав уяву і був здатний пояснити невідоме".

Сьогодні ми, неодмінно, переконаємося, що і у вас теж є уява. І, можливо, колись інші діти будуть вивчати закони, які відкриєте саме ви.

Ведучий: На думку Джанні Родарі змінювання змісту казок – загальнодоступний та цікавий шлях до саморозуміння: "Узявшись за перо, я уявив собі, що на мене дивляться очі моїх учнів, що вони чекають від мене казки або веселої історії. Так я почав писати для малюків". А зараз я також пропоную вам пограти у змінювання вже відомої всім вам казки. Готові?

Вправа-розвага "Казкові фантазії – шлях до самопізнання"

Ведучий: "Я не чарівник. Я тільки вчуся". Пам'ятаєте звідки ця фраза? Правильно, з казки "Попелюшка". Пропоную усім вам стати чарівниками. Попелюшка в біді. Давайте їй допоможемо. Уявіть, ви йдете повз чужий сад і чуєте плач дівчинки: "Ой, яка ж я нещаслива, усі поїхали на бал. Будуть там танцювати, веселитися. Я ж цілісінький день лише працюю і радості в мене ніякої немає. Хто мені допоможе, як я втішусь?" *(ведучий викликає будь – яку дівчинку, пропонуючи зобразити Попелюшку у ролі)*. Вам шкода дівчинку? Хто знає, як їй можна допомогти без чарівної палички? *(ведучий дає можливість висловитися усім бажаним. Якщо діти не активні на початку гри, можна запропонувати свій варіант розвитку подій, наприклад: умовити*

Попелюшку не засмучуватись, а подивитися на ситуацію під іншим кутом: Попелюшка цілий день важко працювала, втомилася, а на балу її знову змусять прислужувати нерідним сестрам та слухати докори злої мачухи. У випадку згоди дівчинки не їхати на бал, ведучий підводить дітей до висновку, що подібний сценарій несправедливий щодо бідної Попелюшки). Ну що, дорогі чарівники, подобається вам, що Попелюшка залишилася вдома? Ні? Тоді підтримайте її своїми аргументами. Подумайте, чим допомогти Попелюшці? (Можна підказати дітям, що необов'язково з'являтися на бал у шикарній сукні і їхати в золотій кареті. Можна створити надзвичайний одяг з підручних матеріалів. Можна запропонувати дівчинці, яка грає Попелюшку уявити себе чарівницею і взагалі не наряджатися, а з допомогою дітей придумати причини, які пояснюють її неформальний вигляд, який надає героїні загадкову таємничість або дивовижний шик). Отже, ми з вами разом одягли Попелюшку та відправили на бал розважатися. Що далі відбуватиметься з героїнею, коли з нею вже не буде могутньої чарівниці? Ви можете додумати самі. Можливо, зламається годинник, а може час не матиме визначального значення? Подальший розвиток сюжету, діти, залежить тепер лише від вашої фантазії.

Ведучий: Але ж давайте повернемося до Італії і до великого вигадника Джанні Родарі. А які твори письменника ви читали? (*діти відповідають*). Діти, більшість з вас назвали казку "Пригоди Цибуліно". Так, це насправді, найпопулярніший твір автора. Є ця книжка і в нашій бібліотеці. (*Ведучий демонструє дітям стару потерту книжку Родарі "Пригоди Цибуліно"*). А як ви думаєте, чому книжка така пошарпана? Правильно, бо казка дуже цікава і ніколи довго не стоїть на полиці. У ній розповідається "Про цибульні сльози, про пригоди і веселий сміх, якого, звичайно ж, вистачить на всіх!".

Як зізнавався сам Родарі, створити казку "Пригоди Цибуліно", його наштовхнула книга Карло Колоді "Пінокіо, або пригоди дерев'яної ляльки". А ви вже прочитали про пригоди хлопчика – Цибуліно? (*діти відповідають*). А хто головний герой цієї казки? Правильно – це Цибуліно. Давайте разом згадаємо, які ще герої живуть у цій казці? (*Діти називають героїв книги: кум Гарбуз, кум Суниця, майстер Виноградинка, скрипаль Груша, городник – кум Часник, родина Стоніжок, ганчірник Квасоля, Квасолинка – син ганчірника, Полуничка – служниця графинь Черешень, Редисочка – помічниця і подружка Цибуліно, Вишенька – маленький граф, племінник графинь Черешень, принц Лимон, синьйор Помідор, поліцейські і солдати Лимончики, графині Черешні (старша і молодша), адвокат Горох, вихователь синьйор Петрушка, барон Апельсин, герцог Мандарин, слідчий – містер Морквоу, собака слідчого Шукай, пес Гавкун, лікар Мухомор, мишачий генерал Довгохвіст, лікар Каштан - лікар для бідних, Крім та інші*).

Ведучий: А тепер давайте з вами знову трішки пограємося.

Гра "Вгадай, хто я?"

Ведучий запрошує одну дитину і тихо на вушко називає їй ім'я героя. Інші діти відгадують ім'я персонажа, задаючи додаткові питання. Наприклад: "Ти овоч?", "Ти солодкий?" і т.д.

Ведучий: Наш літак летить далі. Ми з вами знаходимося в багажному відділенні, де свої речі залишили герої казки. Але от біда, етикетки від них відірвалися. Треба визначити, чий вони. Давайте з вами спробуємо це зробити.

Цегла – кума Гарбуза; скрипка – кума Груші; пес Шукай – містера Морквоу; ключ (від тюрми) – синьйора Помідора; сачок для вилову метеликів – містера Морквоу; шило – майстра Виноградинки; свічка, яку передала до в'язниці служниця Полуничка – кума Груші; бутиль "Сльози" з цибулевим соком – Цибуліно; бутиль "Картопляний сік" – Крота; голка з ниткою – кума Суніці; окуляри – графа Вишеньки; фантик від цукерки (нагорода від кавалера Помідора) – Полунички.

Ведучий: а тим часом, наш літак здійснює вимушену посадку в аеропорту "Загадковий". У залі очікування нас зустрічають продавчині з великими кошиками. Що ж вони пропонують нам купити? Замість реклами – загадки! Якщо відповісте правильно на загадку, то цей овоч, фрукт чи ягідку ми зможемо покласти у кошик. (*Ведучий демонструє викладені на стіл овочі, фрукти, ягоди (можна використовувати муляжі).* Діти, відгадуючи загадку, беруть потрібний овоч, фрукт і кладуть у кошик).

Загадки

Розколовся тісний будиночок
На дві половинки,
І посипались в долоні
Зелені намистинки. (*Горох*)

На городі виріс дужий,
Круглий, жовтий і байдужий
До червоних помідорів,
До капусти і квасолі.
Хто цей гордий карапуз?
Здогадалися? (*Гарбуз*)

Кажуть, щоб хвороб не знати,
Треба всім мене вживати.
Може, ви мене з'їсте?
Тільки сльози проллєте. (*Цибуля*)

Печуть мене, смажать і варять,
Їдять мене і дуже хвалять. (*Картопля*)

На городі в нас грядки,
На грядках – рясні листки:
Там зростають малюки,
Зеленькі... (*Огірки*)

Мовби на одній нозі,
Він зростає на лозі.
Подивись скоріш в віконце –
Грона сповнені всі сонця!
Кожен скуштувати рад
Соковитий... (*Виноград*)

Лампочка вгорі висіла,
Стала смачна, пожовтіла.
Діти лампочку зірвали,
З апетитом скуштували. (*Груша*)

Сидить дівчина в коморі,
А коса її надворі. (*Морква*)

Зелений чуб, червоний бік,
Смачний із нього чавлять сік.
Гадзині варять з ним борщі,
Росте в городі на кущі. *(Помідор)*

Маленька, червоненька,
Із хвостиком тоненьким.
На городі мене рвуть
І до столу подають. *(Редиска)*

Ведучий: Які ви молодці. Всі загадки відгадали. І ось наш літак знову на злітній смузі. Наступний і останній пункт призначення нашої казкової мандрівки – "Творча майстерня". Фантазією письменника був створений цілий світ – фруктово-овочева країна. Персонажі казки Джанні Родарі стали вже нашими друзями. І я пропоную вам зараз намалювати героїв казки "Пригоди Цибуліно". А хто бажає, нехай розкаже про зміст свого малюнка. А поки ви, діти, занурилися в творчий процес, до вас може підійти сам Цибуліно та розпитати про ваші справи. *(Ведучий підходить до дітей з красивою цибулею правильної форми, яка має паперові очі і усміхнений рот з паперу. Іде процес спілкування. На останок обговорюються дитячі малюнки та робиться фото на згадку).*

Ведучий: Наша подорож, на жаль, наблизилась до кінця. І наш літак здійснив посадку на рідній землі. Але я дуже сподіваюся, що вам запам'яталась наша подорож до Італії і ви обов'язково ще раз прочитаєте твір Джанні Родарі "Пригоди Цибуліно". Я ще я впевнена, що ви і надалі будете розвивати свої таланти, уміння, уяву і творчість. До нових зустрічей!

Болгарія

Відеомандрівка "Болгарія – сонячна країна троянд"

Упорядники: Булатня О. Д., Гопко В. В.

Перший ведучий: Добрий день, дорогі друзі, наші найактивніші читачі! Сьогодні до нашої бібліотеки завітали дуже цікаві гості – це представники болгарського товариства, що проживають на нашій Запорізькій землі. *(Ведуча представляє гостей).* І це не випадково, бо мандрувати ми з вами будемо привітною і затишною європейською країною з чорноморським узбережжям і давньою історією – Болгарією. А наші гості будуть і гідами, і консультантами.

Другий ведучий: Болгарія – це індустріальна країна з розвиненим сільським господарством, розташована в східній частині Балканського півострова. Назва країни походить від назви племен булгар, які прибули на ці території наприкінці VII ст. Офіційною датою виникнення Болгарії вважається 681 рік, бо саме в цьому році слов'янські племена разом з протоболгарами створили державу, на чолі якої став хан Аспарух. Протягом IX-X століть Болгарія розширювала свої кордони, зміцнювала військовий і політичний авторитет в Європі. Після створення Кирилом та Мефодієм слов'янської писемності (855 р.), Болгарія перетворилась у перший слов'янський культурний центр. Одними з перших серед слов'ян болгари прийняли християнство, це сталося близько 865 р. Але у середині XIV століття Болгарія потрапила під турецьке панування, яке тривало 500 років аж до XIX ст. У 1878 році в Болгарії була відновлена конституційна монархія. Тільки у 1908 році Болгарія була проголошена незалежною. У 2005 році Болгарія вступила в НАТО, а у 2007 році увійшла до Євросоюзу.

Перший ведучий: А зараз для вас – цікаві факти про Болгарію. *(Під час розповіді демонструються фотографії та відео з міст Пловдив і Софія)*

Болгарське місто Пловдив визнане найдавнішим з європейських міст. Життя кипить тут ось уже протягом шести тисячоліть. Софія є другим найстарішим містом в Європі. Також Болгарія посідає третє місце в Європі за кількістю археологічних розкопок. Перші два місця посідають Греція та Італія. На території Болгарії знаходиться величезна кількість скарбів, історія яких перевищує 6000 років. І ще цікавий факт: болгарська народна пісня "Изле ле Делю хайдутин" ("Вийшов Дельо – повстанець") потрапила в список музичних творів, які були відправлені в космос за програмою "Voyager" для можливого контакту з позаземним розумом. *(Демонструється відео пісні, співають Валя Балканська і Георгій Христов).*

Другий ведучий: Ця країна ще й не так нас здивує. Ось, наприклад, Болгарія є батьківщиною йогурту. *(На екрані демонструється фото болгарського йогурту).* Болгарський йогурт має неповторний смак. Одні стверджують, що секрет в рецепті, інші впевнені, що такий смак досягається завдяки додаванню бактерії *Lactobacillus Bulgaricus*, яку можна знайти тільки в болгарському повітрі.

Кутова шліфувальна машина з'явилася в Болгарії, тому цю пилку і називають болгаркою. *(На екрані демонструється фото пилки-болгарки)*

Солодкий перець називається болгарським тому, що саме болгари завезли цей овоч в Молдову, Україну, Росію в кінці XVII століття (хоча батьківщиною солодкого перцю є Америка). *(На екрані демонструється фото солодкого болгарського перцю).*

Перший ведучий: Неподалік від міста Казанлик є в Болгарії Долина Троянд. Вважається, що ґрунт і клімат тут найбільш сприятливі для цих рослин. Століттями народ Болгарії вирощував троянди, збирав їхні пелюстки. Болгарська трояндова олія вважається кращою в світі, вона застосовується в парфумерії, фармакології і харчовій промисловості. Щороку в перші вихідні дні червня Казанлик стає столицею Фестивалю Троянд. *(Демонструється відео "Долина троянд у Болгарії")*

Другий ведучий: Один з улюблених музичних інструментів болгар – гайда. Це болгарська волинка. Складається вона з шкіряного хутра та дерев'яних частин. Гайда – дуже звучний інструмент. Зараз ви побачите на відео ансамбль гайдукістів і почуєте, як звучить цей інструмент. *(Демонструється відео "100 Каба гайди, Сос ма караи, майчинко, 100 Kaba Gaidi")*.

Щодо смакових переваг болгар, то слід зазначити, що кава та густе молоко – два головних безалкогольних напоїв у Болгарії. Їх п'ють скрізь і завжди. Каву часто п'ють з кока-колою. У якості сніданку або перекусу болгары надають перевагу "банічці" – це булочка з листкового тіста, що найчастіше начинена бринзою. *(На екрані демонструється фото булочки «банічка»)*

Перший ведучий: А чи знаєте ви, що винахідник першого в світі електронного комп'ютера – вчений болгарського походження Джон Вінсент Атанасов. *(На екрані демонструється фото Д. Атанасова)*. І ще дуже важлива інформація: під час II Світової війни православна церква і болгарський уряд зуміли зберегти єврейське населення своєї країни від нацистських концентраційних таборів під час Голокосту. Всього дві країни змогли це зробити: Болгарія і Данія.

Другий ведучий: А ми мандруємо далі. Пропоную вам переглянути відеофільм "Презентація Болгарії". *(Зупинка на кадрі "Болгарський алфавіт")*. На екрані ви бачите болгарський алфавіт. Скажіть, він схожий на наш, український алфавіт? *(Відповіді дітей: "Схожий")*. А хто відповість, як він називається? *(Відповіді дітей: "Кирилиця")*. Так, правильно. Розроблений він у IX столітті в Болгарії просвітителями Кирилом і Мефодієм. Вони перші переклали Біблію та Євангеліє слов'янською мовою, заклали основи слов'янської писемності. Болгарська церква шанує День пам'яті Кирила і Мефодія, згодом цей день став у них святом національної освіти й культури. В Болгарії запроваджено також Орден Кирила і Мефодія.

Перший ведучий: А зараз ми поговоримо про болгарську мову. Як ви бачили у фільмі, алфавіт дуже схожий на український, тож давайте порівняємо значення загальноживаних слів в українській і болгарській мовах. *(На екрані демонструється порівняльна таблиця)*. Болгарське слово "стая" означає "кімната". Наприклад, однокімнатна квартира по-болгарськи — це "єдностаєн апартамент".

Другий ведучий: Коли болгарин хитає головою вгору-вниз, то це означає, що він з чимось не згоден або "Ні". Якщо ж він хитає головою праворуч-ліворуч, то це означає згоду або "Так". Як ви знаєте, у нас це робиться навпаки. Величезну плутанину це неспівпадіння викликає під час спілкування з туристами. Але словами ці визначення звучать: "так – да", "ні – не". Давайте з вами потренуємось кивати головою по-болгарськи. Відповідайте на мої запитання:

Ви раді, що прийшли в гості у нашу бібліотеку? *(Діти хитають головами в сторони – "Так")*.

Ви хочете, щоб у школі відмінили зимові канікули? *(Діти хитають головами вгору і вниз – "Ні")*

Слово надається гостям заходу. Вони доповнюють і коментують подану інформацію. Наприкінці зустрічі демонструється фільм "Ми - українські. Вознеснівський скарб")

Перший ведучий: На жаль, наша зустріч добігла кінця. Я впевнена, що вона була дуже цікавою і інформативною для вас. Я хочу щиро вам усім подякувати за участь і побажати побувати в цій сонячній та гостинній країні не віртуально, а реально. Ви згодні? (*Діти хитають головами праворуч-ліворуч*).

Греція

Інформаційний калейдоскоп "Вас вітає сонячна Греція"

Упорядник: Корнієнко І. В.

На екрані демонструється прапор Греції

Ведучий: Добрий день, шановні гості нашої бібліотеки! Сьогодні в рамках літературно-мистецького круїзу "Європейський експрес" ми здійснимо подорож у дивний край – сонячну Грецію.

Згідно з давньогрецьким міфом Бог під час створення світу просіював землю через сито, і так з'явилося безліч країн з родючим ґрунтом. Потім він викинув з сита залишене в ньому каміння, отак і виникла Греція. (*На екрані демонструється відео "Гімн Греції"* (<https://www.youtube.com/watch?v=6uSNEKlZ7OY>). Після демонстрації відео, на екрані знову з'являється грецький прапор.

Це національні святині – Прапор та Гімн Греції, якими греки дуже пишаються. Греція – дивна країна. Але так називаємо її ми. А у самих греків зветься вона Елладаю. У давні часи це була велика держава. Багато віків працьовиті жителі Еллади – елліни – створювали чудові міста – Афіни, Мікени, Спарту, Фіви... Усі народи Європи вважають себе нащадками величної еллінської культури.

На екрані демонструється карта Греції

Ведучий: Сьогодні Греція – невелика держава у Південній Європі. Країна знаходиться на Балканському півострові і на прилеглих островах, щільно притискаючись до Малої Азії. Має спільні кордони з Болгарією, Туреччиною, Албанією. В Греції перетинаються важливі повітряні та морські шляхи із Європи в Азію і Африку. Води п'я-

тьох морів – Егейського, Критського, Фракійського, Іонічного та Середземного – омивають химерно порізані береги.

Столиця Греції – Афіни. Це місто дивної краси. Історія самих Афін, однієї з найдавніших столиць світу, нараховує декілька тисячоліть. Місто отримало свою назву на честь Афін – богині мудрості. За легендою бог моря Посейдон та войовниця Афіна посперечалися, хто буде покровителем міста. На суд зібралися боги і вирішили, що влада буде належати тому, хто принесе місту найбільш цінний дар. Посейдон вдарив тризубцем у скелю, і на цьому місці забило джерело морської води. Вдарив Афіна своїм списом об землю, і на цьому місці виросло оливкове дерево. І вирішили боги, що найбільш цінний дар принесла Афіна, і їй вони віддали владу над містом.

(На екрані демонструється фото "Парфенон")

Ведучий: На високому пагорбі, Акрополі, стоїть найдавніша споруда Афін – Парфенон. Це величний храм, побудований на честь богині Афін. Навколо нього часто-густо лежать шматочки мармуру. Туристи охоче піднімають їх, щоб привезти додому частинки стародавньої фортеці. Але, насправді, ніякого стосунку до історичної пам'ятки ці "артефакти" не мають. Ночами їх навмисне розкидають робочі для того, щоб уберегти сам Акрополь від руйнування туристами.

(На екрані демонструється фото "Амфітеатр")

Ведучий: Амфітеатри, що становлять більшу частину античної історії Греції, розташовані по території всієї країни. Найвідоміший знаходиться неподалік від Акрополя в Афінах. Ці будови залишають незабутнє враження, особливо, якщо пройти камерами, де розмішувалися гладіатори або забратися на верхні ряди, звідки відкривається чудова панорама на місто та море.

(На екрані демонструється фото "Олімпійські ігри")

Ведучий: Греція – батьківщина Олімпійських ігор. Кожні чотири роки із давньої Олімпії починає свій шлях олімпійський вогонь на чергове свято спорту. Так відбувалося в давнину, так відбувається і зараз.

(На екрані демонструється фото "Греція")

Ведучий: Вся земля Греції – один величезний музей давньої та середньовічної історії. Скрізь руїни предковічних міст та храмів, стародавні театри і стадіони, церкви, фортеці та палаци. А ще Греція дала світу багатьох відомих особистостей. Це і філософи: Аристотель, Платон, Сократ, і математики: Евклід, Піфагор, Архімед, лікар Гіппократ, поети, прозаїки, драматурги: Есхіл, Гомер, Езоп. Неможливо навіть всіх перелічити, бо це сотні видатних імен. Їхні відкриття, наукові праці, художні твори навечно увійшли в світову історію, науку, культуру та мистецтво. А хто не знає міфи стародавньої Греції? Вони відкривають перед нами сторінки дивовижного життя. Міфи – це перекази про богів, героїв та дивних істот. Своїх богів давні греки поселили на найвищій горі Олімп. Її вершина завжди, навіть у ясний день, затягнута хмарами і залишається недоступною для людського ока. Ось там, за хмарами, і жили грецькі боги, і з висоти Олімпу слідували за справами людей.

Ведучий: А зараз ми перевіримо, чи знаєте ви, як звали цих небожителів, проведемо невеличку вікторину.

1. Верховний бог грецького Олімпу. (*Зевс*)
2. Владика морів. (*Посейдон*)
3. Богиня законного шлюбу. (*Гера*)
4. Богиня землеробства. (*Деметра*)
5. Бог підземного царства мертвих. (*Аїд*)
6. Бог Сонця і покровитель мистецтв. (*Апполон*)
7. Богиня полювання. (*Артеміда*)
8. Бог вогню та ковальської майстерності. (*Гефест*)
9. Бог війни. (*Арес*)
10. Богиня мудрості. (*Афіна*)
11. Богиня любові і краси. (*Афродита*)
12. Бог, покровитель подорожніх і торгівлі. (*Гермес*)

За правильні відповіді на питання діти отримують сувенір-закладку для книг.

На екрані демонструється фото "Море Греції"

Ведучий: Море – головне природне багатство цієї гірської країни. Гірські хребти перетинають її в різних напрямках, розділяючи країну на безліч відокремлених районів. До складу Греції входить понад 1400 островів. Найбільш відомі з них – це Крит, Родос, Лесбос, Корфу. Про кожен з них здавна було складено чимало історій та легенд, що пояснюють їхню появу. Одна з легенд Давньої Греції передає чудову історію виникнення острова Родос. Після битви з титанами Зевс вирішив розділити увесь світ поміж богами. Однак, на той час бог Геліос був відсутній. Коли він повернувся, з'ясувалося, що йому не дісталось жодних володінь. Геліос поскаржився Зевсу на несправедливість і попросив дати обіцянку, що та земля, яка з'явиться із морської безодні з першими променями сонця, буде належати йому. На зорі він побачив чудовий зелений острів, що вплив із пурпурових вод. Зачарований Геліос освітив його своїм промінням. І з тих пір чудовий Родос називається островом Сонця. Понад 300 днів на рік тут дійсно сонячно.

На екрані демонструється фото "Долина метеликів"

Ведучий: До речі, на острові Родос є відома Долина Метеликів. Вона відкривається для огляду з середини червня і працює до кінця вересня. Великі красиві метелики сідають на навколишні предмети і на руки людей.

На екрані демонструється фото "Поцілунок двох морів"

А ще на Родосі можна побачити "Поцілунок двох морів". Тут з'єднуються "в поцілунку" два моря – Середземне і Егейське. "Ліве", Середземне море, – тихе, зеленувато-блакитне, з пологим берегом. "Праве" ж, Егейське, – більш бурхливе, темно-синє, з білими бурунами. Феномен пояснюється тим, що дві сторони острова по-різному об-

вівають вітри. З Егейського моря дмуть міцні, суворі вітри, які, подолавши родоські гори, долітають до західного узбережжя у вигляді освіжаючого вітерцю.

На екрані демонструється фото "Острів Корфу"

Ведучий: Ще у 60-ті роки минулого століття Греція не була такою популярною серед іноземних туристів, як це відбувається у наш час. Вона не відповідала запитам рафінованих європейців, які, відвідуючи Грецію, стикалися з безліччю практичних проблем. Коли у 1936 році родина Даррелл, зокрема брати Лоуренс та Джеральд – відомі англійські письменники, потрапили на острів Корфу, він був далеким від сучасної цивілізації, чимало часу пішло у них на пошук облаштованого будинку, в якому була б ванна кімната. Каналізація була побудована ще за часів Наполеона Бонапарта і з тих пір її жодного разу не ремонтували. На острові не було газу, електричного струму та вугілля, а для світла використовували масляні лампи, що наповнювали кімнати вельми специфічним запахом. Медицина там була зовсім невідома. Якщо хтось хворів, то його лікували народними засобами або відправляли до костоправа. До віддалених частин острова діставалися на пасажирських рибацьких човнах, але взимку, коли море ставало бурхливим, ці човни взагалі переставали ходити.

Але навіть всі ці недоліки не могли затьмарити очевидних переваг Корфу: фантастичний клімат, прекрасні та різноманітні пейзажі, дешеві овочі і фрукти, а головне – надзвичайно веселе, життєрадісне і темпераментне місцеве населення.

На екрані демонструється фото Джеральда Даррелла

Ведучий: Своє перебування на острові Корфу Джеральд Даррелл описав у чудовій книзі "Моя сім'я та інші звірі". За словами самого письменника-зоолога, він замислював написати книгу про багату природу острова, але, впустивши на перші сторінки книги своїх рідних і близьких, тим самим перетворив її практично на збірник анекдотичних історій з життя шаленої сім'ї англійців серед простодушних островитян.

Ведучий: Зараз щорік Грецію відвідують мільйони іноземних туристів, щоб насолодитися морем, познайомитися з архітектурними пам'ятками, відвідати музеї і обов'язково скуштувати національну їжу греків. А розповісти в двох словах про національну їжу Греції просто неможливо. Для кожного острова і регіону цієї країни характерна своя особлива страва. Якщо коротко, то традиційні страви грецької кухні готуються з використанням свіжих овочів, морепродуктів, пряних трав, класичного йогурту і оливкової олії. Ця особливість є відображенням багатовікового життя греків, традиційними заняттями яких були і залишаються землеробство, рибальство та скотарство. Ось лише деякі найбільш популярні страви греків.

Сувлакi – грецький варіант шашлику зі свинини, готується на грилі і подається на дерев'яних шпажках.

Дзадзикi – для його приготування потрібно класичний йогурт, часник, огірок. Підходить до м'ясних і рибних страв. Якщо ви захочете приготувати таку страву, потрібно придбати спеціальні спеції в магазині, саме вони надають салату неповторний смак.

Хоріатіки – цю страву куштували, мабуть, абсолютно всі, у нас вона всім відома як грецький салат. Основними її інгредієнтами є листя салату, помідори, перець, оливки, огірки, сир фета та оливкова олія у якості заправки.

Ведучий: Туризм приносить Греції основний дохід. У великих містах побудовані комфортабельні готелі, в яких влаштовують видовищні свята для залучення туристів. Жодне свято, звісно, не обходиться без співу та танців. А чи відомо Вам, що улюблений танець греків – зейбекіко – називається танцем п'яного моряка? Його завжди танцює один чоловік, а інші стоять навколо нього і плескають у долоні. І так по черзі танцюють усі. Хто заморився, стає до кола, а інший виходить танцювати.

На екрані демонструється кліп з грецьким танцем Сіртакі

У той же час сіртакі, який ми вважаємо споконвічно грецьким танцем, вперше з'явився в 1964 році у фільмі "Грек Зорба". Він був придуманий спеціально для зйомок, але швидко став популярним у Греції. За сюжетом Зорба (американський актор Ентоні Куїнн) повинен вчити свого друга-англійця народному грецькому танцю. Але які робити кроки і стрибки актору не повідомили, і Куїнну довелося на ходу придумувати рухи під спеціально написану Теодоракісом музику. До того ж, ситуація ускладнювалась тим, що напередодні актор зламав ногу, тому максимум, що міг – елегантно тягти пошкоджену кінцівку. Здивованому режисерові Куїнн пояснив: "Так, це грецький танець, називається ...е-е-е ... сіртакі – мене один місцевий його навчив". А в мемуарах зізнався, що назву вигадав, як і весь танець. Схоже, якби не нога Ентоні Куїнна, грекам нічого було б сьогодні танцювати на весіллях!

На екрані демонструється фрагмент з фільму "Грек Зорбе"

Ведучий: Перед нами, як у калейдоскопі, промайнули яскраві картинки із історії Греції та життя греків. А зараз давайте проведемо з вами невеличку вікторину і пригадаємо деякі факти з нашої подорожі.

Вікторина

1. Що вручали переможцю Олімпійських ігор у Стародавній Греції? (путівку, оливкову гілку, вимпел, грамоту);
2. Як римляни називали знаменитого героя грецьких міфів? (Перловка, Манка, Гречка, Геркулес);
3. Як перекладається з грецької слово "етнос"? (риба, костюм, народ, чобіт);
4. Як у грецькій міфології називалося плем'я жінок-войовниць? (міссісіпки, волжанки, євфратки, амазонки);
5. Як з давньогрецької мови перекладається ім'я Євгенія? (шляхетна, шанована, родюча, войовнича)
6. Як називали древні греки німф річок, струмків і озер? (доради, дріади, нерейди, наяди);
7. Що пили грецькі боги для збереження вічної молодості і краси? (медовуху, нектар, горілку, бальзам);

8. Чим фактично є Олімп у Греції? (*область у Греції, гірський масив, село для спортсменів, гора*);

9. Як греки самі називають свою країну? (*Паллада, Еллада, Іліада, Колхіда*);

10. Як давньогрецькі боги використовували амброзію? (*робили з неї одяг, їли, дихали нею, пили з неї напій*);

11. Хто в давньогрецькій міфології заочував камінь вгору? (*Тесей, Сізіф, Тантал, Мінотавр*);

12. У що, згідно з давньогрецькими міфами, погляд Медузи Горгони перетворював все живе? (*у камінь, у воду, в золото, у скло*);

13. В якій частині світу знаходиться Греція? (*в Африці, в Австралії, в Європі, в Азії*);

14. Який сучасний елемент Олімпійських ігор зберігся з часів Стародавньої Греції? (*запалювання олімпійського вогню, олімпійський девіз, нагородження медалями, олімпійські кільця*);

15. Хто в давньогрецькій міфології був чоловіком Евридики? (*Тесей, Персей, Орфей, Прометей*).

Ведучий: Так, про цей благодатний край можна говорити дуже довго. Неможливо про все розказати за такий короткий час. І тому, якщо Ви хоч трохи зацікавились цією неймовірною країною, прошу завітати до нашої бібліотеки. Тут Ви знайдете різноманітну літературу про культуру, архітектурні пам'ятки, курорти, природу, традиції та звичаї греків, зможете насолодитись художніми творами відомих грецьких письменників і драматургів як сивої давнини, так і сучасності.

Бібліотекар знайомить присутніх з книжковою виставкою "Вас вітає сонячна Греція".

Польща

Інформаційний калейдоскоп "Знайомтесь – Польща"

Упорядник: Корнієнко І. В.

На екрані мультимедійної установки демонструється прапор Польщі

Ведуча: Польща – наша найближча східноєвропейська сусідка. На польських землях в різні часи існували різні державні утворення, а сучасна Польща з'явилася на світ на початку минулого століття. Її кордони неодноразово змінювалися і перекроювалися протягом 20-го століття, але з моменту закінчення Другої Світової війни ситуація, нарешті, стабілізувалась.

Слово "Польща" походить від назви племені "поляни", що означає "люди, що живуть у відкритих полях".

На екрані демонструється карта Польщі

Ведуча: Серед найбільш густонаселених країн Європи Польща знаходиться у першій вісімці. Країну відносять до Східної Європи, але географічно вона розташована у самому її серці. Географічний центр Європи, за розрахунками королівського астронома Шимона Антонія Собекрайського, знаходиться в невеликому містечку Суховоля, в Підляському воєводстві. За займаною площею Польща знаходиться на 69 місці у світі, а в Європі вона займає 9 місце. Польща межує з сімома країнами: Литвою, Росією, Білоруссю, Україною, Словаччиною, Чехією та Німеччиною.

Польща – країна, в якій була прийнята перша європейська Конституція. Це сталося у 1791 році. Правда, проіснувала вона недовго, тому що вже через два роки країну розділили між собою Росія, Пруссія та Австро-Угорщина. Таким чином, на початку XIX століття держава Польща припинила своє існування як політична одиниця. З 1600 року по 1945 рік Польща постійно потерпала від іноземних загарбників і пережила 43 громадянські війни.

За час свого існування країна була неодноразово поділена, що знайшло відображення в багатьох звичаях і традиціях Польщі. Наприклад, у Варшаві різдвяні подарунки приносить Святий Миколай, у Познані діток обдаровує Гвездор, у східних районах – наш знайомий Дід Мороз, краківську дітвору радує Янголятко, а в Сілезії подарунки дарує малюк Ісус.

Відродження Польщі як держави стало можливим завдяки поразці Австро-Угорщини і Німеччини у Першій світовій війні, а також революції 1917 року в Росії.

На екрані демонструється герб Польщі

Ведуча: Стародавньою емблемою Польської держави є білий орел на червоному полі. Народні перекази свідчать про те, що міфічного прабатька поляків Леха, засновника першої столиці Польщі – Гнєзно, вразили велич і краса білого орла, що ширяє на тлі пурпурових променів сонця. На тому місці, де Лех побачив орлині гнізда на деревах, він і заснував першу столицю країни. Польща – мононаціональна країна. Практично 98% її населення – це поляки. Найбільш численною національною меншиною Польщі є німці, їх чисельність нараховує 560 тисяч осіб. До 400 тисяч доходить число українців, на третьому місці – білоруси (300 тисяч осіб).

До початку Другої світової війни в країні проживало більше трьох мільйонів євреїв. Після Другої світової війни їхня кількість зменшилася в десять разів і склала три-

ста тисяч осіб. На території нинішньої Польщі розташовувалися 70% нацистських концтаборів, серед них сумно відомі Освенцим, Майданек, Треблінка, а також Собібор і Белжець.

У Польській республіці налічується понад 100 університетів. Близько 90% поляків мають вищу і середню освіту. Польським громадянам були присуджені 17 Нобелівських премій, у тому числі чотири премії миру і п'ять – у галузі літератури. У 2002 році премія японського Фонду науки і культури, яку вважають аналогом Нобелівської премії, була присуджена професору Анджею К. Тарковському. Саме завдяки розробкам Анджея Тарковського і доктора наук з Великобританії Ганни Макларен, що проводилися в 60-ті роки минулого століття, сьогодні існує предімплантна і пренатальна діагностика.

На екрані демонструється фото варшавського метрополітену

Ведуча: Тільки Варшава з усіх польських міст може похвалитися метрополітемом, який був запущений у 1995 році. Кажуть, що після війни Сталін запропонував Польщі в якості подарунка Палац культури чи метро. Поляки вибрали перше і отримали у подарунок 237-метровий будинок, зведений за типом відомих сталінських висоток – Палац культури і науки. Основний вид транспорту на далекі відстані у Польщі – залізничний. Правда, в деяких регіонах, особливо в східній частині країни, потяги ходять рідко. Квитки в Польщі універсальні для усіх видів транспорту. Різняться вони за тривалістю проїзду та терміном дії (на добу, дві доби, тиждень і т.д.) і продаються в тютюнових, газетних та інших кіосках, а також на станціях метро.

На екрані демонструється фото польських кухарів

Ведуча: Польська кухня в цілому дуже нагадує нашу. Найпопулярнішими її інгредієнтами є свинина і курка, а от згущене молоко, ряжанку, сухарики до пива, пельмені і особливо тараньку (поляки не переносять її запаху) у Польщі практично не знайти. Улюблена закуска поляків – оселедець. Існує безліч способів його приготування, наприклад, з яблуками, цибулею та сметаною. Солодкі дріжджові пироги, різні рулети, мазурки, пряники і пончики є традиційними польськими десертами.

Незважаючи на те, що польська мова відноситься до мов слов'янської групи, в ній безліч слів, що мають значення, протилежне українському. Так, наприклад, слово *sklep* означає магазин, а не те, що можна було б подумати за аналогією з українською мовою, *zarotnić* означає – забути, слово *owose* не має нічого спільного з овочами, а перекладається як фрукти. Якщо на дівчину кажуть *urodliwa*, не варто ображатися, тому що в перекладі це – красива. Особливо ж не пощастило у Польщі дівчатам з ім'ям Таня. Якщо ви побачите вивіску польського магазину під назвою *Tania odzież*, не подумайте, що це магазин авторського модного одягу, це звичайний секонд-хенд. Тому що **таня** (*tania*) польською мовою означає – дешева.

На екрані демонструється фото каплиці

Ведуча: Так, Польща дуже незвичайна і загадкова. Про це свідчать наступні факти. Неподалік міста Кудова-Здруй знаходиться незвичайна каплиця – Kaplica Czaszek, стіни і стеля якої викладені трьома тисячами людських черепів і кісток. Під підлогою поховані ще кілька десятків тисяч (20-30 тис.) останків людей. Це велика загальна гробниця загиблих від Сілезьких воєн 1740-1742 і 1744-1745 рр., а також жертв інфекційних хвороб XVIII століття. Каплиця Черепів – це єдиний подібний об'єкт в Польщі і один з трьох в Європі.

На екрані демонструється фото місця перетину двох річок – Вельни і Нельби

Ведуча: А ще у Польщі є місце, де під прямим кутом перетинаються дві річки - Вельна і Нельба. При цьому через відмінності температур води, різну швидкість і рівень течій води річок не змішуються. Це підтвердили експерименти: неподалік від місця перетину в річки наливали фарби різних кольорів, і ніякого змішування не відбувалося. Взагалі, про Польщу та її різноманітні цікавинки ми можемо розповідати ще дуже довго. Але, звісно, найбільш сильні емоції виникають тільки під час безпосереднього спілкування з людьми, що там мешкають, оскільки саме історії про їх звичаї, культуру та традиції залишають величезний слід не тільки в нашій пам'яті, а й душі.

А зараз я пропоную Вам взяти участь у вікторині і перевірити, що ви знаєте про Польщу.

Вікторина

Яке місто є столицею Польщі? (*Краків, Вроцлав, Варшава, Гданськ*);

Як польською називається католицький храм? (*Костел, будинок, кляштор*);

Яке море омиває береги Польщі? (*Середземне, Чорне, Балтійське*);

Яка міфічна істота стала символом Варшави? (*Фея, дракон, гном, русалка*);

В якій частині світу знаходиться Польща? (*Америка, Азія, Європа, Африка*);

Як польською звучить слово "місто"? (*Край, місце, пункт, точка*);

Який з цих танців не є польським? (*Полонез, полька, краков'як, мазурка – вони всі є польськими*);

Як називається польська валюта? (*Форинт, лев, злотий, марка*);

Мелодія якого танцю є гімном Польщі? (*Полонез, мазурка, краков'як, полька*);

Яка з цих країн не межує з Польщею? (*Білорусь, Росія, Угорщина, Німеччина*);

Без якого інгредієнта не приготувати національну польську страву "бігос"? (*Без селери, без агрусу, без капуст*);

Як називалась політична верхівка Речі Посполитої? (*Трибуни, сатрапи, магнати, думські дяки*);

Яке з цих міст було столицею Польщі у XVI столітті? (*Краків, Львів, Люблін, Познань*);

Яким знаком в Польщі позначають жіночий туалет? (*Квадратом трикутником, колом, півмісяцем*);

Ведуча: Ви усі молодці. Мені щиро хочеться побажати вам відвідати Польщу і самим відчувати та побачити усі ті визначні місця, про які ми сьогодні з вами говорили. А на завершення нашої зустрічі я пропоную вам переглянути інтерактивну виставку, присвячену цій чудовій країні.

Франція

**Віртуальна мандрівка-гра "На французький манер, або куди приводять мрії"
з ляльковою виставою "Казка про Червону Шапочку, добру фею і злу Бабу Ягу"**

Упорядник: Шахневич Н. О.

Ведуча: *(з'являється перед дітьми в образі Попелюшки з казки Ш. Перро)*
Bonjour, chers amis! Bonjour, mes enfants! Так вітаються французи. Давайте повторимо: Bonjour!

Як ви вже, мабуть, здогадалися, сьогодні ми завітаємо у гості на мою батьківщину, до однієї з найцікавіших країн світу – Франції. І зануримося в її атмосферу, багату своєю історією та культурою, загадково-казковими пейзажами і затишними місцями. В гостях прийнято розглядати фотографії. І сьогодні я хочу показати вам свій альбом, в якому є багато цікавих фотографій, які розкажуть вам про цю чудову країну.

Ведуча демонструє старий альбом з фотографіями і розгортає його на першій сторінці. На екрані демонструється фото "Франція на мапі світу"

Ведуча: Офіційна назва Франції – Французька Республіка. Це держава на заході Європи, республіка, що межує на північному сході з Бельгією, Люксембургом і Німеччиною, на сході з Німеччиною, Швейцарією, південному заході – з Іспанією й Андоррою, на південному сході – з Італією та Монако, на півдні омивається Середземним морем, на заході – Атлантичним океаном. Площа Франції (разом з Корсикою) – 543,965 кв. км. Столиця і найбільше місто Франції – Париж. Протягом останніх п'ятисот років Франція була однією з провідних країн світу, що культурно, економічно й політично впливала на Європу та увесь світ.

Гімн Франції – пісня "Марсельєза" була написана в Страсбурзі у 1792 році, а 14 липня проголошена національним Гімном а девізом країни є три всім відомих слова: "Свобода, Рівність, Братерство". *(Діти прослуховують Гімн Франції)*

На екрані демонструється прапор Франції

Прапор Франції – синьо-біло-червоний. Білий колір символізує королівську владу, а синій і червоний – кольори кокарди Національної гвардії Парижа.

На екрані демонструється частина офіційного герба – лікторський пучок, оточений лавровим вінком, гілками оливи і дуба

Єдиного і визнаного всіма герба зараз у Франції немає. З римських часів існує обов'язкова частина офіційного герба – лікторський пучок, який після Паризької Комуни був оточений лавровим вінком, Орденом почесного легіону, гілками оливи і дуба. У 20-і роки ХХ ст. герб був дещо змінений, і є одним із символів Франції. Крім того, існує Великий герб Франції, в якому об'єднані успадковані з далекого середньовіччя герби 56 французьких історичних провінцій і територій.

Своїм національним символом французи вважають Маріанну – символічний жіночий образ, який уособлює Францію.

На екрані демонструється фото шестикутника – символу Франції

Ще одним неформальним, але дуже поширеним символом Франції є шестикутник, оскільки Франція нагадує на мапі саме цю геометричну фігуру. Франція – це країна дивна та чудова. У неї – красивий краєвид, цікава історія та мелодійна мова.

Офіційна державна мова Франції – французька. У Франції люблять і вміють говорити. Розмова французів носить невимушений характер і є швидкою. І, взагалі, не важливо, якою мовою ви говорите, важливішим є те, що ви хочете цим сказати.

На екрані демонструється фото замків Франції

Ведуча: Францію без перебільшення можна назвати країною замків – за всі минулі століття їх там збудували близько 5 тисяч. Приблизно стільки ж вже зникло з французької землі.

На екрані демонструється фото собору Нотр-Дам-де-Парі і монастиря Мон-Сен Мішель

У Франції знаходяться найбільш відвідувані в світі пам'ятки: собор Нотр-Дам-де-Парі і монастир Мон-Сен Мішель.

На екрані демонструється фото "Музей штопорів"

У французькій провінції Прованс знаходиться єдиний в світі музей штопорів. Але найвідомішою на увесь світ пам'яткою Франції є Ейфелева вежа, яка була побудована спеціально для Всесвітньої виставки 1889 року і служила їй вхідною аркою.

На екрані демонструється Ейфелева вежа

Ейфелева вежа – архітектурна пам'ятка Парижа, розміщена на Марсовому полі, символ сучасної Франції. Вежу названо на честь її конструктора Густава Ейфеля. Сам Ейфель називав її "300-метровою вежею", інша, народна назва – "Залізна леді". Популярний туристичний об'єкт щорічно приймає до 7 мільйонів відвідувачів, іноді до

30000 осіб за день. Вежа стала найвідвідуванішою, найфотографованішою туристичною пам'яткою світу.

Діти, а ви чули про Діснейленд? У світі існує кілька парків розваг компанії Disney: два в США – у Каліфорнії та у Флориді та два в Азії: в Японії і в Гонконзі. А єдиний європейський Діснейленд знаходиться саме в Парижі.

На екрані демонструється декілька фото паризького Діснейленду

До речі, транспорт у Франції найкомфортніший і найчистіший. А хто з вас любить кататися на велосипеді? А ви знаєте, що саме Франція – батьківщина велосипеда.

*На екрані демонструється фото старовинного велосипеда,
у якого переднє колесо велике, а заднє маленьке*

Ведуча: Етикет у Франції – це одна з головних складових національного престижу. Французький етикет відображає саме культуру Франції.

Французи – нація емоційна, досить гучна і темпераментна. Не забудьте це, якщо вам доведеться спілкуватися з французами. Всі французи дотримуються правил етикету, в будь-якій життєвій ситуації демонструють свою ввічливість і галантність. Вони – дуже доброзичливі люди, ніколи не лаються, і в їхній мові майже немає брутальних слів. До речі, у Франції прийнято говорити людині, що тільки-но чхнула, не "Будьте здорові", а "Нехай збудуться всі твої бажання". Французькою це звучить – "a tes souhaits".

Французи дуже люблять свята, особливо Новий рік. Прикрашати новорічну ялинку придумали саме вони. І тепер завдяки їм ми святково прикрашаємо свої ялинки різними іграшками і гірляндами.

*На екрані демонструється фото ялинки, прикрашеної іграшками
у вигляді маленьких Ейфелевих веж*

Ведуча: А ще Франція є батьківщиною балету і кінематографу, який, до речі, винайшли брати Люм'єр. І навіть заміжжя в білій сукні прийшло до нас із Франції. В цій країні краса користується найбільшою пошаною і визнанням. Французи цінують красу в усьому: в архітектурі міст, в мистецтві, в жінках, в різного роду церемоніях і обрядах, в їжі тощо. Тому не випадково, що саме французи протягом століть є законодавцями моди і стилю. Так, світову славу Франції принесли саме мода та кухня. Франція є визнаною столицею моди, і цікавий факт – тут ви можете отримати найбільші знижки на одяг – до 90%. Не випадково, що саме Коко Шанель – легендарна жінка, модельєр з Франції, стала символом світу моди. Вона створила низку унікальних речей: винайшла свій власний неповторний стиль, популярний донині, а ще відомий усьому світові аромат – парфум "Шанель № 5".

На екрані демонструється фото Коко Шанель

Ведуча: Французи говорять, що у Франції добувають не нафту і газ, а їжу! Французи дуже люблять вишукані страви, які вражають буйством смаків і ароматів.

На екрані демонструється фото "Французькі кухарі"

Слова "сніданок", "обід", "вечеря", "їжа" і всі спільнокореневі і близькі за змістом слова священні для французів. "Конкурувати" з цими словами можуть тільки "рег-

бі", "велосипед", "футбол". І то, якщо на ситий шлунок. Категорично не можна телефонувати французу, коли він їсть! Майте це на увазі. І це не жарт. Запізнення з обіду пробачать швидше, ніж якщо його причиною буде названа пробка на дорозі.

У Франції величезна кількість національних кухонь – 22 (за кількістю регіонів), які залежать від того, що де водиться і що де росте. Французи вміють і люблять готувати правильно і смачно, і навіть прості страви готують вишукано. І, наприклад, якщо ви кожного дня будете харчуватися однією лише картоплею, у вас все одно буде екзотичне харчування. Бо тут така кількість сортів картоплі та страв з неї, що вона не набридає. Так, французи справжні гурмани і люблять смачно і вишукано поїсти. У Франції вдосталь усіх продуктів, але дефіцитом є гречка. Прийнято вважати, що у Франції мало чи не на кожному кроці ресторанчик, де подають жаб'ячі лапки. Однак, насправді ця страва вважається справжнім делікатесом, і її можна замовити тільки в найвишуканіших ресторанах.

На екрані демонструється фото "Гриб Трюфель"

Ведуча: Франція є батьківщиною найсмердючіших і при цьому найдорожчих грибів у світі – трюфелів. Існують навіть аукціони трюфелів. Це єдиний товар, на який не існує офіційної ціни. Продавці трюфелів визнають тільки готівку! Коштують ці грибочки в середньому 600 євро за кілограм – і це нечищені!

На екрані демонструється фото "Виноградні равлики – Ескарго"

Ця страва називається Ескарго. Це виноградні равлики, що запікаються у часниковому соусі. Їх ще називають бургундськими. Так їх називають через те, бо вважається, що саме в Бургундії вони найбільші і найсмачніші. У меню вони значитимуться бургундськими, навіть, якщо будуть зібрані на площі перед Нотр-Дам-де-Парі.

На екрані демонструється фото устриць

Ведуча: Ще одна вишукана страва французів – це устриці. У XIX-му столітті французьке суспільство вважало устриці їжею бідняків. Оскільки м'ясо бідним людям було не по кишені, вони замінювали його виловленими устрицями. Саме величезний вилов моллюсків спричинив їх різке скорочення, а потім і зліт ціни. Після цього устриці і стали делікатесом.

Ви, мабуть, чули таку назву як Фуа-гра (фр. foie gras). Це гусяча або качина печінка, яку штучно збільшують шляхом відгодівлі птиці. Цей паштет з гусячої печінки, що є символом гастрономічного шику, також вважається винаходом французьких кулінарів і є традиційною різдвяною стравою у Франції.

А ще Франція славиться і дуже пишається виробництвом різноманітних видів сирів, таких як камамбер, рокфор, брі.

На екрані демонструються фото сирів камамбер, рокфор і брі

Ведуча: Дуже шанують французи і вино та десерти. Яка ж Франція без десертів?! Найпопулярнішими на весь світ французькими десертами стали безе, еклери, профітролі, шарлотка, макарон. Так, вам не почулося, саме "макарон". І це ніякі не макарони.

На екрані демонструється фото печиво "Макарон"

Макарон – це французький кондитерський виріб. Зазвичай робиться у формі печива; між двома шарами кладуть крем або варення. Назва походить від італійської – "розбити", "розчавити", і є посиланням до способу виготовлення основного інгредієнта, мигдалевого порошку.

Макарон буває різноманітних смаків, але завжди це тістечко дуже м'яке, з гладкою поверхнею і просто тане у роті. Зараз ці тістечка ви можете скуштувати і в наших українських кондитерських.

Хочу вам сказати, діти, що у Франції дуже високий рівень життя, смачна їжа, свіже повітря. Доброзичливість французів теж вражає, мабуть тому і живуть вони найдовше всіх у Європі.

Ну як, сподобалась вам віртуальна подорож Францією? А тепер я хочу перевірити, чи уважно ви мене слухали.

Вікторина "Велика мандрівка Францією"

1. Назвіть столицю Франції. (*Париж*);
2. Яку геометричну фігуру за формою нагадує мапа Франції? (*Шестикутник*);
3. Яка пісня є Національним гімном Франції? (*Марсельєза*);
4. Державною мовою у Франції є...? (*Французька*);
5. Назвіть кольори французького прапора. (*Синій, білий, червоний*);
6. Що є символом Парижа? (*Ейфелева вежа*);
7. Назвіть грошову одиницю Франції. (*Франк*);
8. Назвіть три французьких національних страви, які ви запам'ятали? (*Безе, жаб'ячі лапки, камамбер*);
9. Що винайшли у Франції брати Люм'єр? (*Кіно*);
10. Яка жінка-модельєр прославила Францію? (*Коко Шанель*);
11. Хто сконструював знамениту вежу в Парижі? (*Ейфель*);
12. Що означає в перекладі з французького "фуа гра"? (*Гусяча печінка*);
13. Що таке камамбер, рокфор, брі? (*Сорти сиру*).

Ведуча: Добре, молодці. Діти, а ви знаєте, що Франція славиться не тільки пам'ятками історії, модою, вишуканими стравами і вином, а ще й відомими письменниками, акторами і співаками. Не сумніваюсь, що і ви знайомі з книгами знаменитих французьких письменників. Опинившись у цій країні, багато хто шукає підтвердження того самого світогляду, нав'язаного книгами. Франція – батьківщина таких знаменитих письменників, як Сезанн, Доде, Екзюпері, Дюма, Мольєр, Вольтер та, я думаю, більш відомого вам Шарля Перро. Вони написали багато відомих на увесь світ художніх творів. Завдяки їм ми знаємо таких персонажів як мушкетери Атос, Портос, Арамис та Д'Артаньян, Червона Шапочка, Кіт у чоботях, Маленький Принц, і я – Попелюшка...

Зараз я хочу запропонувати вам переглянути французьку казку, але зовсім на новий лад. А ось про кого вона, ви дізнаєтесь, коли відгадаєте мою загадку:

Старенька бабуся у лісі жила,

Гостинці для неї онука несла.

Хто дівчинку ту по дорозі зустрів?

Як казка ця зветься? Хто б відповів? *(Діти відповідають "Червона Шапочка").*

Ведуча: Правильно, діти, – це казка "Червона Шапочка". Але зараз ми разом переглянемо зовсім нову історію про Червону Шапочку, добру Фею і злу Бабу Ягу. Сідайте зручніше, казка починається!

Лялькова вистава "Казка про Червону Шапочку, добру фею і злу Бабу – Ягу"

Зала нагадує лісову галявину. Посередині зали берізка, у кутку хатинка, в ній – Баба Яга, її поки що ніхто не бачить. Діти проходять і розташовуються на місцях. Звучить музика і спів птахів з диску "Звуки природи".

Ведуча: Діти, давайте уявимо собі, що ми знаходимося на лісовій галявині.... Подивіться навкруги, як багато цікавого: берізки, квіти, метелики. Чуєте, птахи співають! Ця галявина не проста, а казкова. Ми з вами потрапили в казку. *(Ведуча робить паузу. А потім починає читати вірш):*

Гуляла дівчинка у лісі

Рано – рано вранці.

Збивала прутиком росу

На ягідній галявинці.

Гуляла дівчинка у лісі

І весело співала.

Вінки духмянії плела,

З дубками розмовляла.

Дівчинка під музику гуляє по галявинці, наспівує пісеньку. Після закінчення пісеньки милується природою і раптом помічає жука.

Червона Шапочка: Ой! Який жук! Та це ж Сонечко ! Добрий день, Сонечко!

Жук: Добрий день, дівчинко! Як тебе зззвати?

Червона Шапочка: Мене звати Червона Шапочка.

Жук: Червона Шапочко, ти прийшла на лісову галявинку і можеш зззустріти тут Казззкову Фею.

Червона Шапочка: Справді? Я на лісовій галявинці!? І можу зустріти тут Казкову Фею? Як мені хочеться хоч разочок на неї подивитися.

Жук: Червона Шапочко, я бачу, що ти добра і ввічлива дівчинка, тому я допоможу тобі побачити Казззкову Фею. Зззакрий очі. *(Червона Шапочка закриває очі. Під чарівну музику з'являється Казкова Фея)*

Казкова фея: Вітаю тебе, Червона Шапочко.

Червона Шапочка: Доброго дня! Я знаю, ви – Казкова Фея!

Казкова Фея: Так, я – Казкова Фея. Прийшла, щоб подивитися на таку гарну і ввічливу дівчинку. За твою доброту я виконаю твоє найзаповітніше бажання.

Червона Шапочка: Дякую! Моє найзаповітніше бажання... ? Я хочу, щоб у мене було багато добрих і веселих друзів.

Казкова Фея: Це бажання я можу виконати. Подивись навкруги... Дивись уважно – ось твої друзі! *(Фея показує на дітлахів, що сидять у залі)*

Червона Шапочка: Яка я рада! Вітаю вас, хлопчики й дівчатка! Ви будете моїми друзями? *(Діти відповідають – "Так").*

Червона Шапочка: А ви будете зі мною гратися? *(Діти відповідають – "Так").*

Казкова Фея *(звертається до дітей і Червоної Шапочки):* Грайте, веселіться, а якщо трапиться біда, ось вам чарівний клубочок. Потрібна буде вам моя допомога, ви пустіть клубочок і скажіть такі слова: "Клубочок, Клубочок, котися скоріш, із біди нас виручи хутчіш". А тепер, до побачення! *(Казкова Фея віддає клубочок Червоній Шапочці, яка кладе його у кошик).*

Ведуча: Діти, давайте разом повторимо слова, які потрібно нам запам'ятати, щоб покликати Казкову Фею. *(Ведуча разом із дітьми повторює слова. На галас дітей з'являється Баба Яга.)*

Баба Яга: Це хто тут галасує? Хто мені спати не дає? Хто це прийшов? *(Виходить з хатинки).*

Червона Шапочка: Діти, не бійтеся! Доброго дня, бабусю!

Баба Яга: Ще чого! Доброго дня!

Я – Баба Яга,

Кістяна нога.

У лісі живу,

Мухомори люблю.

Терпіти не можу людей

І веселих дітей.

Забирайте ноги

З лісової дороги!

Навіщо сюди прийшли? *(потім змінює настрій з поганого на лагідний)* Ой, які ж ви усі гарненькі, пухкенькі, солоденькі! *(дивиться на усіх дітей і потирає руками)* А тепер я собі когось виберу, а кого виберу – той буде у мене працювати і жити.

Червона Шапочка: Друзі, не бійтеся! Обери мене! Я все вмію робити, а дітей не чіпай!

Баба Яга: Що ж, ходімо-ходімо, будеш у мене жити, працювати з ранку й до ночі: грубку топити, обід варити, хату прибирати.

Червона Шапочка:

Прощайте, друзі. *(Червона Шапочка і Баба Яга йдуть)*

Ведуча: Діти, що ж робити? Як допомогти Червоній Шапочці? *(Діти відповідають, нагадують про чарівний клубочок).*

Ведуча: Правильно. Казкова Фея нам клубочок залишила. Клубочок чарівний, він приведе її до нас, і вона нам допоможе. Потрібно тільки нам разом сказати чарівні слова. *(Діти і дорослі говорять слова. Під чарівну музику з'являється Казкова Фея.)*

Казкова Фея: Ви мене звали? *(Цікавиться у дітей, що трапилося. Діти їй розповідають).*

Казкова Фея: Добре, я спробую вам допомогти, тільки сидіть тихо. *(Кличе Бабу Ягу).* Доброго дня, Баба Яга.

Баба Яга: Здрастуй, моя хороша!

Казкова Фея: Скажи, навіщо ти Червону Шапочку у себе тримаєш?

Баба Яга: Я?...А!... Червону Шапочку? Вона ж сама захотіла у мене жити, вона мене сильно любить, їй у мене добре, цілий день грається, ягоди та шоколад їсть. Вона і йти від мене не хоче.

Казкова Фея: Ти мені говориш неправду! Вона не хотіла в тебе жити. Вона пішла до тебе, щоб ти когось з дітей до себе не забрала. Ти її примушуєш з ранку і до ночі працювати. Я все знаю, мені все її друзі розповіли. Відпусти Червону Шапочку!

Баба Яга: Прямо так і відпусти! Відпущу, якщо твої друзі виконають мої завдання.

Ведуча: А які у тебе завдання?

Баба Яга: Не прості, а дуже-дуже складні. Ви з ними не впораєтесь!

Казкова Фея: А ось і подивимось! *(Звертається до дітей)* Друзі, дуже сильно постарайтеся. Я впевнена, що ви впораєтесь з будь-яким завданням.

Баба Яга: Ось моє перше завдання. Нещодавно лісом вітер забуття гуляв та так розгулявся, що в Казковому лісі всі назви казок переплутав! Потрібно все розставити на свої місця.

Ведуча: Ну що ж, Бабусю, давай, перевіримо, як наші дітки знають казки.

Баба Яга: Давай. Слухайте, діти, уважно і називайте вірно казки.

- Снігова принцеса (*"Снігова королева"*);
- Зелена шапочка (*"Червона шапочка"*);
- Ілля – царевич і сірий вовк (*"Іван – царевич і сірий вовк"*);
- Гидке курча (*"Гидке каченя"*);
- Горбозайчик (*"Горбоконик"*);
- Казка про рибака і рибачку (*"Казка про рибака і рибку"*);
- Двоє поросят (*"Троє поросят"*);
- Золотий замочок (*"Золотий ключик"*).

Казкова Фея: От бачиш, Бабусю, які в нас дітки розумні, всі казки знають.

Баба Яга: Бачу-бачу. Але в мене ще одне завдання для них є. Казки вони добре знають. Але за вітром забуття ураган з'явився, вирував-вирував так, що зніс за собою частини назв казок. Допоможіть повернути їх на свої місця.

Казкова Фея: Діти, допоможемо? *(Діти відповідають – "Так").*

Казкова Фея: Добре, Бабусю, задавай свої питання.

Баба Яга: Зараз-зараз. Ось, знайшла:

- Вінні - ... (*Пух*);
- По щучому ... (*Велінню*);
- Царівна ... (*Жаба*);
- Красуня і ... (*Чудовисько*);
- Сивка ... (*Бурка*);
- Гуси ... (*Лебеді*);
- Вовк і семеро ... (*Козенят*).

Казкова Фея: Ось, бачиш, Бабуню, які в нас дітки хороші і розумні. Ну що, вপরалися ми з твоїми завданнями? Віддавай нам Червону Шапочку!

Баба Яга: Ні-ні-ні, це ще не все. Тут ось дощик днями накрапав і порозмивав назви деяких казок. Я тепер не можу їх правильно прочитати. Допоможете мені, виконаєте моє завдання, то віддам вам Червону Шапочку.

Казкова Фея: Добре, Бабуню, зачитуй.

Баба Яга: Слухайте уважно.

- Сивка – Мурка (*"Сивка – Бурка"*);
- По-заячому велінню (*"По-щучому велінню"*);
- Кіт у туфлях (*"Кіт у чоботях"*);
- Вовк і п'ятеро цуценят (*"Вовк і семеро козенят"*);
- Ніжна королева (*"Снігова королева"*);
- Пеппі – довга шкарпетка (*"Пеппі – довгапанчоха"*);
- Маша і жирафа (*"Маша і ведмідь"*);
- Лікар Ай – ай – ай! (*"Лікар Айболить"*).

Казкова Фея: Баба Яга, подивись, скільки ми твоїх завдань виконали, а тобі все мало. А тепер ти виконай наше завдання, нам теж кортить тебе перевірити. (*Казкова Фея загадує загадку Бабі Язі*) Ти розмовляй з нею частіше, Будеш вдвічі розумнішою! Що це?

Баба Яга: Я знаю-знаю, це моя подружка Мара болотяна. Я завжди з нею розмовляю. Вона все про всіх завжди знає.

Казкова Фея: А ось і неправильно. Що це, діти? (*Діти відповідають – "Книга"*).

Казкова Фея: Правильно, діти, це – книга. А ти, Баба Яга, не відгадала нашу загадку, віддавай нам Червону Шапочку! (*Баба Яга не погоджується. Казкова Фея підходить до дітлахів і пошепки звертається до них*) У мене є чарівне дзеркало. Я його зараз подарую Бабі – Язі. І як тільки вона в нього подивиться, відразу ж стане доброю. (*Звертається до Баби Яги*) Баба Яга, а в мене є чарівне дзеркало. Мені дуже хотілося б його тобі подарувати. Але тепер вже й не знаю. Ти ж нам Червону Шапочку не віддаєш... (*Баба Яга вириває з рук дзеркало, починає себе в ньому розглядати і відразу ж добрішає*).

Баба Яга: Ой, яка ж я гарненька, ладненька, очки карі, губки червоненькі. Яка ж я добренька. Червона Шапочка, йди до нас, я тебе так люблю, я тебе більше не тримаю, я тебе відпускаю. (*З хатинки виходить Червона Шапочка*)

Червона Шапочка: Дякую тобі, Казкова Фею.

Ведуча: Подякуй своїм друзям. Це вони тебе звільнили.

Червона Шапочка: Дякую вам друзі, що звільнили мене.

Ведуча: Ось і закінчилася наша казка. Сподіваюсь, вона багато чому вас навчила. Як бути добрими і чемними, привітними і усміхненими. І найголовніше, ще раз підтвердила, що добро завжди перемагає зло. (*Звертається до дітей*) Давайте, діти, по-

дякуємо нашим казковим героям за те, що вони до нас сьогодні завітали, багато чому хорошому нас навчили і попрощаємося з ними. До побачення! *(Діти прощаються)*

Казкові герої: До побачення, друзі! Ми раді були завітати до вас. Якщо ви захочете ще раз з нами зустрітися, візьміть у руки книгу і перечитайте свої улюблені казки.

Ведуча: Сподобалася вам казка, діти? У світі є багато дивовижних країн. Але всі, хто відвідує Францію, чекають від цієї країни якогось маленького дива, бо історія Франції – це історія старої, доброї Європи, де панує особливий дух, виняткова атмосфера чуттєвості та душевного спокою. Я сподіваюсь, що вам сподобалась наша мандрівка цією чудовою і неповторною країною, і ви захочете познайомитись з нею ближче.

Розважально-інтелектуальна гра "Франція далека і близька"

Упорядник: Заугольнікова Н. В.

Ведуча: Добрий день, діти! Скажіть, а ви любите подорожувати? Я, наприклад, дуже люблю! І сьогодні на нас із вами чекає пізнавальна і захоплююча подорож в одну з найромантичніших і модних країн Європи – Францію! Це країна з багатою історією та чудовими пам'ятками, а ще вона є батьківщиною парфумів і вишуканих страв.

А зараз давайте з вами ознайомимось з найвидатнішими пам'ятками Франції. Слід зазначити, що більшість з них знаходяться в столиці, у відомому на весь світ місті Парижі.

Ейфелева вежа. Творець цієї споруди – інженер Гюстав Ейфель, побудував її для відкриття Всесвітньої Паризької виставки 1889 року.

На екрані демонструється фото Ейфелевої вежі

Ейфелева вежа – найвища споруда Парижа, її висота разом з антеною сягає 325 метрів.

На екрані демонструється фото Ейфелевої вежі з висоти пташиного польоту

Ейфелева вежа розділена на 4 рівні (поверхи): наземний і три рівні – з оглядовими майданчиками.

У наземному рівні розташовані банкомати, інформаційне табло, сувенірні лавки, бюст Гюстава Ейфеля. На другому рівні, на висоті 57 метрів можна гуляти, розглядаючи землю під ногами, бо підлога тут скляна та прозора.

На екрані демонструється фото скляної підлоги в Ейфелівій вежі

На висоті 115 метрів – це третій рівень, крім оглядового майданчика розташовані буфет з органічними закусками, інформаційні стенди, а також ресторан "Жуль Верн". Останній оглядовий майданчик Ейфелевої вежі знаходиться на висоті понад 276 метрів, звідси відкриваються шикарні види на столицю. Саме сюди прагнуть потрапити всі туристи, щоб випити келих шампанського і насолодитися Парижем в Champagne bar.

На екрані демонструється фото виду з Champagne bar

Ейфелеву вежу, нарівні з пірамідою Хеопса і Статуєю Свободи, називають найбільш відвідуюваною платною пам'яткою світу, а також вважається, що саме тут туристи найчастіше фотографуються.

Ведуча: А ми з вами познайомимось з наступною пам'яткою Парижа – Лувром.

Лувр – один з найбільших і найпопулярніших художніх музеїв світу. Мільйони туристів щороку з'їжджаються сюди, щоб помилуватися його шедеврами.

На екрані демонструється фото Лувру

Це найбільша архітектурна будівля Парижа, де зберігається найбільша колекція цінностей різних історичних епох. Лувр отримав свою назву від того місця, де він розташований. Раніше воно називалось "Вовчий ліс", що французькою звучить не інакше, як "Лувр". А ліс був "вовчим" тому, що це була мисливська резиденція французьких королів. Один з королів, а саме Карл V, включив цю місцевість в межі міста і перебував весь маєток під себе. Будівництво Лувру йшло кілька століть. Сучасний Лувр складається з 2-х частин – Старого та Нового Лувра. Новий Лувр за своєю суттю - це господарські прибудови до замку, які з часом були реставровані і передані під музей. Зараз у Луврі розташовується 14 музеїв різних епох і країн. Один з найвідоміших експонатів музею – це картина Леонардо да Вінчі "Мона Ліза".

На екрані демонструється фото картини "Мона Ліза" Леонардо да Вінчі

Ведуча: А ми мандруємо далі. Перед вами ще одна споруда, яка нарівні з попередніми також вважається візитною карткою столиці Франції.

Собор Паризької Богоматері або Нотр дам де Парі. Кожного року понад десять мільйонів вірян та звичайних туристів відвідують Нотр Дам де Парі. Ця визначна споруда, створена в готичному стилі, приваблює не менше відвідувачів, ніж Ейфелева вежа. І попри щоденний шквал туристів, собор до сьогодні зумів зберегти свою красу та неповторність.

Будівництво собору почалось у 1163 році, коли було закладено перший камінь, і тривало 182 роки. Спочатку планувалось, що стіни собору зможуть прийняти одночасно всіх мешканців міста Париж, тобто майже десять тисяч людей. Однак, вже навіть за перші сто років будівництва кількість населення в місті зросла в декілька разів. Органи та дзвони, встановлені в соборі, не залишить байдужим нікого. З п'яти великих дзвонів, які можна побачити в Нотр-Дам, кожен має власне ім'я. Найбільший, що знаходиться в південній вежі, називається Еммануель, його вага понад 13 тонн. Легенда свідчить, що приховані повідомлення та знаки, які можна знайти на фасаді

собору, вказують на місцеперебування Філософського Каменя, який нібито перетворює будь-який метал на золото, а свого власника наділяє безсмертям. Попри всі випробування, які відбулись за довгу історію собору, сьогодні Нотр-Дам де Парі є духовним серцем французької столиці та саме тут зберігається одна з найбільших християнських реліквій – Терновий Вінець Ісуса Христа.

Ведуча: У Франції ще дуже багато пам'яток, які варто побачити на власні очі – Версальський палац, Тріумфальна арка, Сорбонна і, звичайно ж, Паризький Діснейленд, до речі, єдиний в Європі комплекс парків розваг компанії "Волт Дісней".

На екрані демонструється фото Паризького Діснейленда

Ведуча: Неподалік Парижа знаходиться замок Бретей. Цей замок пов'язаний з ім'ям Шарля Перро і є втіленням казкового світу відомого французького письменника-казкаря – того самого, завдяки якому ми знаємо історії Попелюшки, Сплячої Красуні, Кота у чоботях, Червоної Шапочки, Синьої Бороди, Хлопчика-Мізинчика та ін. Казкар Шарль Перро любив тут гостювати, гуляти прекрасним парком, милуватися його видами та набиратися натхнення для створення своїх казок. Нинішній власник замку вирішив увічнити пам'ять Шарля Перро, і після реставрації замку в ньому "оселилися" 50 воскових персонажів його казок. Героїв казкового світу Перро можна зустріти як в залах замку, так і на території парку.

На екрані демонструється фото воскових персонажів казок Ш. Перро у замку Бретей

Ведуча: Ми з вами познайомились з цікавими місцями столиці Франції. А зараз я пропоную вам трохи погратися і запрошую вас у чарівну подорож казками французького казкаря Шарля Перро. Почнемо з того, що згадаємо їх героїв. Для цього я буду загадувати вам загадки, а ви їх спробуєте відгадати, добре?

Відповідайте без підказки,
Хто є автором ось цієї казки?
У казці Кіт на двох ногах
Ходить в червоних чоботях,
В капелюсі пишне перо?
Автор казки – ... *(Шарль Перро)*

Цей казковий герой
З хвостиком, вусатий.
В капелюсі у нього перо,
А сам весь смугастий,
Ходить на двох лапах,
В яскраво-червоних чоботях.*(Кіт у чоботях)*

Я – всім відомий хлопчик,
Я зростом рівно з пальчик.
Але я не засмучуюсь,
Я тільки посміхаюсь. *(Хлопчик - Мізинчик)*

Працювала я у хатці,
Танцювала у палаці.
Є така у мене звичка –
Десь губити черевички. *(Попелюшка)*

Спить юна діва вже сотню років,
А рятівника-принца все немає. *(Спляча Красуня)*

Ведуча: Розумнички! А тепер погляньте на чарівну ромашку, яку я тримаю в руках. На кожній її пелюстці написані назви предметів з казки. А от з якої, ви зараз спробуєте відгадати:

- Миші, карета, годинник, туфелька, принц (*Попелюшка*);
- Млин, чоботи, людоджер, король (*Кім у чоботях*);
- Прядка (веретено), замок, принц, сон, зла чаклунка (*Спляча Красуня*);
- Дроворуби, пиріжок, бабуся, вовк (*Червона Шапочка*);
- Хлопчик, брати, ліс, камінчики (*Хлопчик-Мізинчик*).

Ведуча: Молодці, діти! Ви на відмінно впоралися із загадками, а тепер давайте спробуємо відповісти на питання ще однієї казкової вікторини:

- Чому Попелюшку називали Попелюшкою? (*Вона часто сиділа в закутку біля каміну на ящику з попелом*);
- Що несла в корзинці Червона Шапочка своїй бабусі? (*Пиріжок і горнятко масла*);
- Хто врятував Червону Шапочку і її бабусю? (*Дроворуби*);
- Як звали господаря Кота у чоботях (*Маркіз де Карабас*);
- Що загубила Попелюшка, коли тікала з балу? (*Кришталеву туфельку*);
- Що має статися, щоб прокинулася Спляча Красуня? (*Її повинен поцілувати принц*).

Ведуча: Що ж, я ще раз впевнилась, що ви дуже добре знаєте казки Шарля Перро. Ви знаєте – я щойно отримала кілька термінових телеграм і не знаю, хто мені їх відправив. Допоможете мені відгадати, хто ж їх автори? То ж слухайте уважно.

- "Всім! Всім! Всім принцам і королевичам! Велике прохання в найближчі сто років не турбувати. Хочу поспати!" (*Спляча Красуня*);
- "Скоріше б наблизився вечір і час довгоочікуваний настав, щоб мені в золоченій кареті поїхати на казковий бал." (*Попелюшка*);
- "Матінка дуже мене любила. Шапочку червону мені пошила." (*Червона Шапочка*);
- "А я хоч і маленький, та молодецький!" (*Хлопчик-Мізинчик*).

Ведуча: Які розумні діти у мене тут зібралися! На всі питання відповіді знаєте! Ой, дивіться! Хто там побіг? Он він біжить, маленький такий. Ех ви, не встигли побачити Хлопчика-мізинчика! Діти, а ви пам'ятаєте, як Хлопчик-мізинчик помічав доріжку до свого будинку камінчиками, щоб не заблукати, і таким чином перехитрив злого людоджера? Давайте і ми з вами спробуємо намалювати звивисту доріжку, щоб людоджер не зміг знайти дорогу до будиночка Хлопчика-мізинчика.

(Діти малюють дорогу на аркуші ватману)

Ведуча: Ось і добігла кінця наша зустріч. Я сподіваюся, що вам сподобалась наша з вами мандрівка до Франції і ви, коли виростете, обов'язково її відвідаєте.

Швеція

Театралізована гра-вистава "На гостини до фрекен Бок"

Упорядники: Дунай Л. Л., Шахневич Н. О.

На екрані демонструється фото Стокгольму. Перед глядачами з'являється бібліотекар в образі Пеппі Довгоїпанчохи

Пеппі Довгапанчоха: Добрий день, хлопчики й дівчата, впізнали мене?

Я дівчинка пустотлива,
Трохи працювита і трохи лінива.
Пустощі й веселощі дуже люблю,
З мавпою і коником на віллі гуляю.

Не Прекрасна, не царівна, та дуже смілива.
Я дуже весела і дуже щаслива.
Я – рудесеньке дівчатко,
В мене тато – король, мама – янголятко.

Як ви вже зрозуміли, я – Пеппі Довгапанчоха, велика фантазерка і красуня хоч куди. А ще я дуже люблю мандрувати. Я прийшла до вас в гості, щоб разом відправитись у незабутню і дуже цікаву мандрівку до прекрасної країни – Швеції. До речі, це батьківщина моєї літературної матусі – письменниці Астрід Ліндгрєн. А допоможе мені в цьому моя найкраща подруга, про неї теж написала Астрід Ліндгрєн. Зараз ви здогадаєтесь, хто це. Давайте її зустрінемо.

У залі з'являється бібліотекар в образі фрекен Бок. В руках у неї невеличка мітла для струшування пилу. Вона підходить до дітей і робить вигляд, що змитає пил з їхніх голів, намагається поправити дітям зачіски та одяг. Пеппі Довгапанчоха переходить за стіл з проектором для демонстрації фото і відео.

Фрекен Бок: Добрий день, діти. Впевнена, ви мене впізнали! Я – героїня відомої усьому світові повісті "Малій і Карлсон, що живе на даху". А ви знаєте, що я маю відразу два імені. У своїй книжці письменниця Астрід Ліндгрєн назвала мене панна Цап. А от в мультфільмі про Малюка і Карлсона мене звали фрекен Бок. Я відома вам як домоправителька або "домомучителька", хатня робітниця в будинку Малюка. До речі, фрекен – це не ім'я, як багато хто вважає. "Фрекен" шведською – це те ж саме, що "фрейлейн" – німецькою, "мадемуазель" – французькою, "міс" – англійською. Тобто, це – незаміжня жінка. Так, у мене владний характер, і я люблю вихованих дітей. А ви виховані діти? *(Діти відповідають).* То й добре. Сьогодні я прийшла до вас у гості,

щоб познайомити з країною, де я народилась і мешкаю. Я взяла з собою свій старий сімейний альбом, щоб показати, чим прекрасна моя країна, а Пеппі мені у цьому допоможе. *(Фрекен Бок розгортає альбом на першій сторінці, а на екрані демонструється фото з краєвидами Швеції)*

Фрекен Бок: Швеція – дуже цікава країна. Це скандинавська країна з північним кліматом і воістину казковими пейзажами. Навіть, коли навесні тут світить сонце – прохолодне вологе повітря пронизує до кісток. Зараз це одна з найрозвиненіших європейських країн, але це не заважає їй зберігати унікальну самобутність і неповторний колорит. У чому ж секрет її унікальності? Давайте дивитися далі.

Столицею і найбільшим містом Швеції є Стокгольм, який розташований на 57-ми островах, об'єднаних 14-ма мостами.

На екрані демонструється фото Стокгольма з висоти пташиного польоту

Стокгольм став офіційною столицею Швеції у 1634 році. Назва міста перекладається як "острів у затоці", бо утворена зі слів "паля, стовп" (stock) і "острів" (holme), що дає уявлення про спосіб забудови поселення його першими жителями. Ще його називають "Маленьким світом Великого міста" або "Тисячею маленьких міст".

Населення Швеції складає 9,5 млн., а її столиця Стокгольм налічує 871 тис. жителів. Офіційна валюта країни – шведська крона.

На екрані демонструється фото шведської крони номіналом 20 крон

До речі, на купюрі номіналом у 20 крон розміщено фото людини, завдячуючи якій весь світ дізнався про мене – письменниці Астрід Ліндгрєн.

У моєї країни, як і у кожної держави, є свої державні символи: прапор, герб і гімн. *(На екрані демонструється прапор і герб держави)*. Наш гімн називається Du gamla, Du fria, що українською перекладається, як "Ти древня, ти вільна". Давайте послухаємо уривок з нашого гімну. *(Діти прослуховують уривок з гімну Швеції)*

У Швеції і, зокрема, у Стокгольмі говорять багатьма мовами – фінською, англійською, боснійською, арабською, турецькою, голландською, іспанською, сербською, хорватською, фарсі, і, звичайно ж, шведською. Визнання шведської мови офіційною відбулось не відразу. Цей статус вона отримала лише у 2009 році. Неофіційно є два її різновиди: простий і ускладнений. Як правило, ускладненою формою мови користується не більш 25% населення. Якщо ви у своїй розмові шведською будете використовувати "складні" слова, типу "суб'єкт", "інтерпретація", "презупція" тощо, то вас вважатимуть дуже ерудованою і розумною людиною.

До речі, шведки – дуже красиві жінки, ви можете в цьому переконатися, подивившись на мене, або на Пеппі: блондинки з блакитними очима, часто з гарною засмагою. А дівчатам, думаю, сподобалися б місцеві чоловіки, справжні нащадки вікінгів – високі, широкоплечі, часто також світловолосі та з блакитними очима.

Ви знаєте, в моїй країні не дуже популярна моя професія. Мова йдеться, як ви розумієте, про професію домогосподарки. Однією з головних причин цього є бажання жінок досягти успіху в бізнесі або піднятися вище по кар'єрних сходах. Тому, напри-

клад, понад 75% молодих матусь невдовзі після народження дитини виходять на роботу. Та й заводити дитину шведки воліють у віці не раніше 30 років.

Послухайте ще кілька цікавих фактів про мою країну.

42% парламентаріїв у Швеції – жінки! Це світовий рекорд за кількістю жінок-законодавців.

Середній вік студента в моїй країні – 25 років, бо тут не прийнято після закінчення школи відразу вступати до вищого навчального закладу. Як правило, випускники спочатку починають жити окремо, йдуть працювати і лише через пару років вступають до університету.

Соціальні виплати шведським громадянам мають досить великий грошовий розмір, достатній для гідного проживання в країні. Тут, навіть, учні старших класів отримують грошову допомогу в розмірі 180 доларів. Однак, самі шведи вважають, що отримання такої допомоги принижує їхню честь і гідність, і тому прагнуть заробляти самі і якомога більше.

Моя країна славиться своїми науковими надбаннями. Навіть Нобелівська премія, яка присуджується у різних областях науки, була започаткована у Швеції. Цікавий факт: шведські вчені і письменники за всю історію вручення цієї премії ставали її лауреатами 30 разів!

А ще Швеція має найвищий відсоток персональних комп'ютерів на душу населення в Європі. І навіть перша комп'ютерна мишка створена саме у Швеції. А ви знаєте, що символ "@", який в Україні називають "равлик" чи "собачка", у Швеції називається "хобот" або "слон".

*На екрані демонструється фото першої комп'ютерної мишки,
а потім перші сірники*

Перші сірники також з'явилися у Швеції. Їх створив знаменитий шведський професор Густав Ерік Паш у далекому 1844 році. А ще у Швеції були винайдені астрономічні лінзи для телескопа. Шведи ще в 60-х роках XX ст. першими додумались до застосування автомобільних крісел для дітей. І це далеко не всі винаходи, які належать моїм співвітчизникам.

І ще одна дуже важлива на сьогодні інформація. Нещодавно у Швеції прийнятий закон, завдяки якому до 2025 року країна планує повністю відмовитись від бензину та перейти на біопаливо. А все це через те, що шведи дуже дбайливо ставляться до своєї природи та навколишнього середовища. Наприклад, за вбивство горобця тут вам можуть дати до 6 місяців виправних робіт. А всі господарі собак у Швеції зобов'язані платити податок за своїх чотирилапих вихованців, і розмір цього платежу визначають за зростом собаки.

В моїй країні скрізь порядок: будинки охайні, машини новенькі, вітрини магазинів чисті, дороги рівні, автобуси ходять по секундах, скрізь є велосипедні доріжки, зелені газони. Хоча міські пейзажі і досить похмурі, бо шведи віддають перевагу темно-коричневим або сірим кольорам будинків, все ж ми – північна країна.

*На екрані демонструється фото вулиць Стокгольма,
а саме світлини його старої частини – Гамла Стан*

Гамла Стан (Старе місто) – один з найкраще збережених до нашого часу середньовічних міських центрів в Європі. Моцні вулиці, будівлі у стилі бароко, готичні церкви, старі ресторанчики дають гарне наочне уявлення про історичне минуле міста, заснованого ще в 1252 році.

На екрані демонструється фото велосипедів на вулицях Стокгольма

У Стокгольмі море велосипедів, хоча він і поступається в цьому Амстердаму. У місті розповсюджені велосипедні доріжки, місця паркування, є можливість взяти велосипед на прокат на громадській стоянці, покататися, а потім залишити його в іншому місці.

На екрані демонструються світлини стокгольмського метро

Метро в Стокгольмі – не тільки вид міського транспорту. Це найдовша в світі художня галерея, в якій на 90 станціях представлені незліченні вражаючі твори мистецтва – мозаїчні прикраси, гравюри, барельєфи, скульптура і живопис.

На екрані демонструються світлини найвідоміших музеїв Стокгольма

У Стокгольмі працює понад 100 музеїв. Найбільш відомі: Національний музей Швеції, Музей сучасного мистецтва, морський музей (так званий музей Ваза), Скандинавський музей (музей шведської культури і етнографії її народів) музей середньовічного Стокгольма, Fotografiska – Шведський музей фотографії, музей просто неба Скансен, Нобелівський музей, музей групи АББА, а ще музей казок Астрід Ліндгрєн – Юнібаккен – величезний дитячий культурно-розважальний центр. Але про нього я вам розповім трохи пізніше.

*На екрані демонструються світлини Королівського палацу Дроттнінггольма
і Лісового цвинтаря*

У Стокгольмі знаходяться два об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО - Королівський палац Дроттнінггольм і Лісовий цвинтар – Скугсчюркогорден.

На екрані демонструються світлини церкви на острові Ріддаргольмен

Одна з найстаріших будівель Стокгольма – Церква Ріддаргольмена. Вона побудована у 1270 році і тут протягом понад трьох століть хоронили королів Швеції.

(На екрані демонструється фото Королівського національного міського парку)

Королівський Національний міський парк – це перший у світі національний парк, розташований у місті. Ця зелена оаза знаходиться за два кроки від центру міста і є найпопулярнішим місцем відпочинку. Повна відсутність важкої промисловості і наявність парків робить Стокгольм одним з найчистіших міст світу.

На екрані демонструється фото Еріксон Глобе Арени

Еріксон Глоб або "Глобен" (Глобус) – багатофункціональний спортивно-розважальний комплекс. Це найбільша в світі споруда напівсферичної конструкції. Вона – один з головних орієнтирів у столиці. Дві скляні гондоли піднімають туристів і

всіх бажаючих на оглядовий майданчик, розташований у верхній точці купола, щоб вони мали можливість помилуватись панорамою міста з висоти пташиного польоту.

На екрані демонструється фото Ересуннського моста-тунелю

Ересуннський міст – це міст-тунель, який спускається під воду. У протоці Ересунн на 16-ти кілометровій ділянці, що розділяє Данію і Швецію, знаходиться абсолютно унікальний міст, який поступово переходить в тунель. Міст являє собою гігантську споруду, на якій на двох рівнях розташувались автомагістраль з чотирма смугами і залізниця. Єдиний у своєму роді Ересуннський міст-тунель дозволяє транспорту долати відстань між двома країнами набагато швидше і завдяки своїй особливій конструкції вирішує відразу кілька проблем, які могли б виникнути після зведення звичайного моста.

А ось цей будинок в Стокгольмі по праву можна віднести до незвичайних будівель світу.

На екрані демонструються світлини будинку, створеного за мотивами культових фантастичних фільмів "Чужий" і "Хижак"

На перший погляд будинок зовсім не примітний і навіть зовсім не цікавий, але, опинившись всередині, люди отримують зовсім інші відчуття. Інтер'єр у будинку був підібраний справжнім шанувальником культових фантастичних фільмів. По всьому будинку розвішані голови "Хижаків" і "Чужих". Є тут і справжня скульптура Хижака. У холі звертають на себе увагу ліфтові двері, оформлені у тому ж стилі. Єдине, чого хочеться відвідувачеві – це швидше поглянути, куди ж веде цей ліфт. А ліфт веде в підземне сховище, повне усіляких страшилок.

Фрекен Бок: Діти! Я так довго розповідала про мою чудову країну і моє рідне місто, що аж зголодніла. До речі, у шведів смачна кухня і сервіс всюди на високому рівні. У самому Стокгольмі налічується близько 1000 ресторанів, у тому числі й таких, що спеціалізуються на кухнях різних народів світу, – азіатській, італійській, турецькій, французькій, грецькій, близькосхідній та інших. А ще Швеція може похвалитися найбільшою кількістю ресторанів фаст-фуду МакДональдс в Європі.

Шведська ж кухня чимось схожа на українську – такі ж великі порції, в раціоні – картопля, м'ясо, овочі. Популярні різні салати і соуси. В Україні, правда, соуси не такі популярні. Класичні сніданки в Швеції – це омлети, тости, сухофрукти, мед, джем, масло, фрукти, овочі. А найвідоміше традиційне національне блюдо – шведські фрикадельки, які подаються з соусом, відвареною картоплею і брусничним варенням.

На екрані демонструється фото страви "Шведські фрикадельки"

До речі, тепер вже добре відомий "шведський стіл" з'явився в Швеції у 1939 році. Їжу для гостей почали подавати до столу всю і одразу, у великому посуді. Таким чином, шведи звільняли себе від турбот про сервіровку столу, вивільняючи час для бесіди з гостями.

На екрані демонструється фото "шведського стола"

Ви не повірите, але одним з найпопулярніших сувенірів у Швеції є дорожній знак, що попереджає про можливу зустріч на дорозі з лосем. Дорожнім службам доводиться щороку встановлювати величезну кількість нових знаків, бо вони просто зникають з доріг, розбираючись на сувеніри.

На екрані демонструється фото дорожнього знака

Фрекен Бок: А тепер ще один цікавий факт про мою країну. У Швеції мешкає понад 300 000 Карлсонів! Так, так, вам не почулося, це правда – величезна кількість жителів Швеції носять прізвище Карлсон. Але я хочу вам зізнатися, що шведи не люблять цього популярного у всьому світі книжкового персонажа. У них він – бешкетник, хуліган, неслухняний хлопчина, який вічно все ламає, не вміє себе гарно поводити та ще й знущається наді мною, домоуправителькою, лише на тій підставі, що у нього є якийсь-там моторчик. Але я вам відкрию таємницю – все ж він дуже добрий, веселий і мені дуже подобається (*фрекен Бок бентежиться*).

На екрані демонструється фото Астрід Ліндгрєн

А придумала цього бешкетника, як і мене, і мою подругу Пеппі, відома шведська письменниця Астрід Ліндгрєн. Зараз я вам трішечки про неї розповім.

Все почалося з того, що на вулиці Стокгольма випав сніг. І звичайнісінька домашня господиня на ім'я Астрід Ліндгрєн посковзнулася, пошкодила ногу і вимушена була деякий час провести у ліжку. Це виявилось дуже нудним заняттям, і 33-річна фру Ліндгрєн вирішила написати книгу. Не для друку, зрозуміло. Вона писала свою першу книгу для своєї маленької дочки Карін і... ще для однієї дівчинки – для тієї, що жила в ній самій і звали її Астрід Еріксон.

Астрід провела своє дитинство на хуторі Нас на околиці невеличкого містечка Віммербю в провінції Смоланд. Це край старовинних церков і каменів, вкритих стародавніми письменами, край складувів, теслярів і фермерів, край легенд і переказів, вересових пагорбів і озер. Природа тут була чудова, а люди – надзвичайно щасливі. Ймовірно тому, що в садибі Нас жила любов. Одного разу юнак на ім'я Самуель Еріксон (майбутній батько Астрід) побачив на ярмарку світлокошу дівчину на ім'я Ханна. З тих пір він втратив голову і ні про кого не міг більше думати. Заради неї він, тоді ще бідний селянин, відмовився від багатой нареченої з приданим у 50 тисяч крон. Закохані створили сім'ю, і у них народилися діти. Крім Астрід, в родині було ще троє малюків. У що тільки вони не грали! Їхнє дитинство було схоже на грандіозне свято. Але будь-чому, і навіть найдовшому святу, коли-небудь приходить кінець. Ось і Астрід з подивом помітила, що вона вже виросла. А оскільки батьки цього помічати не хотіли, фрекен Еріксон сама вирішила почати самостійне життя – влаштувалась коректором в газету, виправляла помилки у текстах, що подавались до друку, як учитель виправляє помилки у ваших домашніх роботах. Потім Астрід здійснила ще один рішучий крок – першою серед дівчат в окрузі обстригла своє довге волосся. Коли ж їй виповнилось 18 років, у пошуках роботи вона вирушила в Стокгольм – це столиця моєї країни. Тут вона закінчила курси стенографії і змінила кілька робіт, аж поки влаштувалась секретар-

кою до Королівського автомобільного клубу, де й познайомилась зі своїм майбутнім чоловіком Стуре Ліндгреном. А ставши пані Ліндгреном, народила дівчинку й уже весь свій час присвятила вихованню дітей. Ось тут (у 37 років!) і спало їй на думку писання. Спонукала її до того донька Карін. Якось, лежачи з запаленням легенів у ліжку, з нудьги попросила маму: "Ану, розкажи мені про Пеппі Довгупанчоку!" І мама, аніскі-лечки не здивувавшись, заходилася розповідати. Так тривало щовечора протягом кількох місяців, бо наполеглива дитина вимагала все нових і нових історій.

Ну а зараз, діти, відгадайте мою загадку: Хто моторчик свій заводить?

З даху в гості хто приходить?

І на свято він дістався –

Скажем дружно: "Здрастуй..."

(Діти разом: "Карлсон")

Фрекен Бок: Я думаю, що вже час йому з'явитись. А хто з вас, діти, знає, як його покликати? Так, потрібно смикнути три рази за шнурок і там, нагорі, у себе в будиночку Карлсон почує дзвіночок. Цей сигнал означає: "Яке щастя, що на світі є такий красивий, розумний, в міру вгодований чоловік як ти, кращий в світі Карлсоне!" Саме так кликав його Малюк. Давайте і ми покличемо його. *(Звучить дзвіночок, а потім під звук пропелера з'являється Карлсон).*

Карлсон: Хто тут мене кликав? Це ви, діти? А ви що тут робите?

Фрекен Бок (разом з дітьми): Це ми тебе кликали. Ми прийшли на день народження до відомої в усьому світі письменниці – Астрід Ліндгреном, авторки повістей про нас із тобою, хочемо з тобою ближче познайомитись і почути, як ти зустрівся з цією надзвичайною людиною.

Карлсон: Зрозуміло. Я – Карлсон! Приємно познайомитись! Зараз я розкажу про нашу з Астрід Ліндгреном першу зустріч. Це трапилося вночі. Вона все не могла заснути, бо я весь час гудів у неї за вікном. А потім влетів в кімнату і сів на ліжко.

Фрекен Бок: Так-так, вона розповідала, що вночі на ліжко приземлився маленький товстий чоловічок з пропелером на спині і кнопкою на животі, і запитав: "Де знайти Малюка?".

Карлсон (перебиваючи): Я не товстий, а в міру вгодований, і, само собою, у розквіті сил. Але я збився зі шляху і не міг знайти вночі, де вікно Малюка ...

Фрекен Бок: Добре-добре, пробач. Ми тобі допоможемо, але й ти, будь ласка, допоможи нам з дітьми розгадати кросворд.

Карлсон: З великим задоволенням! *(Діти разом розгадують кросворд, після вписаних відповідей вимальовується слово "Ліндгреном")*

Запитання кросворда:

1. Улюблені ласощі Карлсона. *(Плюшки);*
2. Ім'я собаки Малюка, якого подарували йому на день народження *(Бімбо);*
3. Через що влетів Карлсон до кімнати Малюка? *(Вікно);*

4. Місце проживання Карлсона (*Дах*);
5. Назва міста, де відбувалися події (*Стокгольм*);
6. Яке звання носила фрекен Бок (*Домоправителька*);
7. Подарунок Карлсону від Малюка (*Пістолет*);
8. Яке варення було улюбленим у Карлсона? (*Малинове*).

				П	Л	Ю	Ш	К	И						
				Б	І	М	Б	О							
		В	І	К	Н	О									
					Д	А	Х								
		С	Т	О	К	Г	О	Л	Ь	М					
	Д	О	М	О	П	Р	А	В	И	Т	Е	Л	Ь	К	А
П	І	С	Т	О	Л	Е	Т								
		М	А	Л	И	Н	О	В	Е						

Фрекен Бок: Давайте прочитаємо, що у нас вийшло по вертикалі. Так, вийшло прізвище нашої улюбленої письменниці – Ліндгрєн. А чи читали ви її повість про Малюка і Карлсона? (*Діти відповідають*). А ось я зараз перевірю, чи уважно ви її читали.

Запитання – тест від Фрекен Бок:

1. Скільки років було Малюкові, коли він познайомився з Карлсоном? (4, 7, 8, 10, 6);
2. Що зробив Карлсон, коли вибухнула парова машина? (зрадів, розлютився, злякався, засмутився, заплакав);
3. За словами Карлсона, він найкращий малювальник, кого? (*граків*, півнів, павичів, синиць, качок);
4. Скільки Карлсон заплатив фрекен Бок за вкрадені плюшки? (5 лір, 5 гривень, 5 доларів, 5 євро, 5 крон);
5. З чого готувалися ліки хворому Карлсону? (з трав, з порошків, з цукерок, з печива, з варення);
6. Як звали сестру фрекен Бок? (*Гортензія, Пульхерія, Аріадна*, Фріда, Валькірія);
7. Найкращий спосіб боротьби з домомучительками? (розіграти, подразнити, розлютити, висміяти, залоскотати);
8. Яким, за словами Філлі, був носик у фрекен Бок? (гарним у будь-яку погоду; чарівним; таким, що відчуває свою вигоду; з давньогрецьким профілем; красивим у сонячну погоду);

Фрекен Бок: Молодці, бачу ви уважно читали цю книгу. Діти, а ви знаєте, в яку гру Малюк запропонував погратися Карлсону під час їхньої першої зустрічі-знайомства? Правильно, у кубики. Давайте і ми з вами зараз у них пограємось.

Конкурс "Знайомство"

Кожній команді видається по десять кубиків. Треба на швидкість побудувати найвищу пірамідку, щоб вона не впала.

Фрекен Бок: А скажіть, будь ласка, кого Малюк з Карлсоном лякали на даху? Так, грабіжників. А в кого перевтілювався Карлсон, щоб налякати грабіжників? Вірно, у привида. Давайте і ми зараз з вами перетворимося на маленьких привидів і пограємо в гру "Привид страшний, але симпатичний".

Конкурс "Привид страшний, але симпатичний"

Накрившись простиралом, діти мають наосліп намалювати на ватмані привида.

Фрекен Бок: І з цим завданням ви добре впорались. А зараз давайте перевіримо, наскільки ви сильні.

Конкурс "Хто найсильніший"

Чотирьом бажаним роздається по газеті. Діти мають розгорнути її і покласти на долоню витягнутої вперед руки. Не допомагаючи собі іншою рукою, не притискаючи її до себе, потрібно зім'яти газету в кульку. Газетний аркуш можна замінити папером формату А4.

Фрекен Бок: Які ж ви молодці! Бачу, ви не тільки уважні читачі, а ще й спритні, сильні та дуже творчі діти. Знаєте, якось у Ліндгрена запитали: "А ви могли б написати книгу для дорослих?" - на що вона відповіла: "Ні, я не хочу писати для дорослих. Я хочу писати для читачів, які здатні творити чудеса. А чудеса творять діти, коли читають книги. Вони беруть наші убогі думки і слова і надають їм життя і блиску".

Ім'я Астрід Ліндгрена, завдяки її творам, стало відомим у всьому світі, тому і не випадково, що в одному зі скверів у центрі Стокгольма, ще за життя письменниці, їй було споруджено пам'ятник. *(На екрані демонструється пам'ятник А. Ліндгрена у Стокгольмі)*. Пам'ятник виконаний у бронзі. Астрід сидить на стільці в брюках і жакеті, з беретом на голові, а в руках тримає розкриту книгу. Схожість з оригіналом просто дивовижна, все враховано до найменшої деталі: кирпатий ніс, неслухняний чубчик і, навіть, бісики в очах стрибають. До речі, на відкритті пам'ятника була присутня і сама Астрід. Неподалік від пам'ятника знаходиться Музей шведської дитячої книги, практично повністю створений за творами письменниці *(на екрані демонструються світлини з цього музею)*. А на даху звичайнісінького шестиповерхового будинку Стокгольма, де мешкала Астрід Ліндгрена, жителі міста відтворили житло її казкового героя Карлсона. Будинок забарвлений в зелений колір. На даху будиночка висить невеликий ліхтар. Будівлю Карлсона перехожі бачать здалеку, і кожен бажаний має можливість піднятися на дах і, так би мовити, завітати в гості до Карлсона *(на екрані демонструються світлини будиночка Карлсона на даху)*.

Фрекен Бок: І ще одна цікава деталь. Хтось підрахував, що якщо всі існуючі на сьогодні видання Ліндгрена, а вони, до речі, перекладені 85-ма мовами світу, скласти в

один стос, то його висота в 175 разів перевершить висоту знаменитої Ейфелевої вежі. Астрід Ліндгрен визнана найпопулярнішою жінкою Швеції XX століття і навіть отримала зоряну прописку – її ім'ям названа одна з малих планет Сонячної системи. Шведські критики постійно замислювалися над тим, що ж у Астрід Ліндгрен є такого, чого не мають інші дитячі автори? Що створило їй таку шалену популярність і чому саме вона стала феноменальним літературним явищем?

Карлсон: Відповідь проста: її творчість, наповнена безпосередністю й щирістю, тому вона не старіє, як не старіла її дитяча душа. Її завзятій працьовитості, безмежній фантазії та невичерпній творчій спроможності можна тільки дивуватися.

Фрекен Бок: Так. А я сподіваюсь, що вам сподобалась наша сьогоднішня подорож, і ви ще раз із задоволенням перечитаєте повісті великої казкарки. А хто ще не знайомий з її творами, то ласкаво просимо до бібліотеки, де люб'язні бібліотекарі запропонують вам книги про мене, Карлсона, Пеппі і багатьох інших літературних персонажів Астрід Ліндгрен. Справді, Карлсоне?

Карлсон: Так, Фрекен Бок, ти як завжди права. А зараз мені вже час вас покинути. Тож, до нових зустрічей!

Фрекен Бок: До побачення, Карлсоне! А вам, діти, я пропоную переглянути книжкову виставку, організовану бібліотекарями за творами письменниці, про яку ми з вами сьогодні дізнались так багато цікавого.

Діти разом з Фрекен Бок та Пеппі Довгоюпанчохою переглядають книжкову виставку, присвячену А. Ліндгрен. На завершення заходу можна також організувати для дітей чаювання з плюшками, якими пригостить їх фрекен Бок.

Перелік використаної літератури

Англія

Книги:

Великобританія: путеводитель. – Франция, 1997. – 255с.: ил.

Велика Британія // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 33-36.

Велика Британія, або Сполучене Королівство на островах // Країни світу: Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 95 – 104.

Статті з періодичних видань:

Аргат, І. Великобританія / І. Аргат // Географія. – 2016. – № 23- 24. – С. 31–38.

Бейдик, О. Дві подорожі – безліч вражень: [Велика Британія: Ірландія, Шотландія] / О. Бейдик // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2016. – № 8. – С. 22–28.

Івашина, Л. І. Демонстрація творчого проекту "Англія": [Сценарій] / Л. І. Івашина // Позакласний час. – 2011. – №4. – С. 33.

Кінаш, О. Калейдоскоп традицій британців та українців: [Сценарій] / О. Кінаш // Географія. – 2017. – № 9-10. – С. 53–56.

Корнійчук, О. Великобританія / О. Корнійчук // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2014. – № 22. – С. 22–27.

Короткі відомості про визначні місця Лондона // Позашкілля. – 2017. – № 1. – С. 44–49.

Логвіненко, В. Велика Британія / В. Логвіненко // Англійська мова та література. – 2017. – № 9. – С. 20-29.

Лондон // Гео. – 2016. - № 5. – (весь номер).

Інтернет-ресурси:

Велика Британія, якої ви не знаєте [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.edukation.com.ua/uk_unknown_ukr.html

Великобританія. Интересные факты об Англии [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=clfD4JIqJ4>

25 цікавих фактів про Великобританію [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://travel.tochka.net/ua/7872-25-interesnykh-faktov-o-velikobritanii/>

Цікаві факти про Великобританію [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://tut-cikavo.com/krajini/327-100-faktiv-pro-velikobritaniyu>

Болгарія

Книги:

Балканские страны в XVI и первой половине XVII в. Болгария под властью Османской империи // Всемирная история. Развитие государств Восточной Европы. Т.11. – Мн.: Харвест; М: АСТ, 2000. – С. 42-57.

Болгарії сонячне гроно: [Вірші болгарських поетів про Болгарію] / Упорядник М. Сингаївський. – К.: Веселка, 1974. – 112 с.: іл.

Болгарія // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 25-27.

Болгарія – трояндова країна // Країни світу. Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 78-87. – (Дитяча енциклопедія)

Болгарські народні казки. – К.: Веселка, 1979. – 190с.: іл. – (Казки народів світу)

Город четырех имен – София; Пловдив – историческое сердце Болгарии // Я познаю мир. Города мира: энциклопедия. – М.: АСТ: Астрель: Люкс, 2005. – С. 100-105.

Михайлов, Л., Маринов, Л. Болгария: путеводитель / Л. Михайлов, Л. Маринов. – София-Пресс, 1971. – 197 с.

Статті з періодичних видань

Воронков, В. Вшанували великого борця за свободу Болгарії: [Христо Ботев – болгарський поет, публіцист, національний герой Болгарії] // Голос України. – 2018. – 5 січня. – С. 5.

Супрунов, О. Болгарія: [географічне положення, історична довідка, населення, господарство / О. Супрунов // Географія та основи економіки в школі. – 2008. – № 2. – С. 41-43.

Греція

Книги:

Греція // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 38-39.

Греція – країна богів та міфів // Країни світу: Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 104-111.

Древние греки. – Харьков: Ранок, 2002. – 88 с.:ил.

Історія європейської цивілізації. Греція / Під. ред. У. Еко. – Харків: Фоліо, 2015. – 863 с.: іл.

Кулидж, О. Золотые дни Греции / О. Кулидж. – М.: Центр Полиграф, 2002. – 154 с.

Статті із періодичних видань

Івашина, Л. І. Демонстрація творчого проекту "Греція": [Сценарій] / Л. І. Івашина // Позакласний час. – 2011. – № 4. – С. 35.

Сайкина, Е. В гости к Зевсу и Гераклу: [Віртуальна подорож у Грецію] / Е. Сайкина // Читаем. Учимся. Играем. – 2016. – Вып. 4. – С. 97-100.

Столяров, Г. П. Острів Крит / Г. П. Столяров // Географія та економіка в рідній школі. – 2015. – № 3. – С. 42-44.

Італія

Книги:

Гузрра, К. Флоренция. Все шедевры города / К. Гузрра. – Флоренция: ВЕН Bonechi Edizioni il Turismo, 2006. – 190 с.: ил.

Жебар, Э. Мистическая Италия / Э. Жебар. – Томск: Водолей, 1997. – 196 с.: ил.

Італія // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 52-54.

Італія – чарівна скарбниця мистецтва // Країни світу: Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 146-156.

Италия: путеводитель. – Франция, 1997. – 315 с.: ил.

Рим: путеводитель. – Франция, 1997. – 190 с.: ил.

Самые знаменитые достопримечательности Италии: иллюстрированная энциклопедия. – М.: БЕЛЫЙ ГОРОД, [б/г]. – 104 с.: ил.

Станканелли, Э. Я росла во Флоренции. – М.: Колибри, Азбук-Аттикус, 2012. – 304 с. – (Города и люди)

Хорошевский, А. Ю. Все о Риме / А. Ю. Хорошевский. – Харьков: Фолио, 2013. – 255с.: ил.

Статті із періодичних видань

Барчева, Т. Белиссимо, Италия: [Вікторина] / Т. Барчева // Читаєм. Учимся. Игр-аєм. – 2011. – № 11 – С. 52-59.

Бейдик, О. Італійці в Україні та слов'яни в Італії: краєзнавчий вимір / О. Бейдик // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2014. - № 18. – С. 6-12 вкладки.

Буряк-Габрись, І. О. Італійське диво: [Інтелектуальна конкурсна програма] / І. О. Буряк-Габрись // Географія. – 2017. – № 11-12. – С. 59-63.

Кожем'яка, О. Цікаві факти з історії давнього Риму / О. Кожем'яка // Історія та правознавство. – 2015. - № 10-11. – С. 4-7.

Матвиенко, М. Дело рук утопающих: [Про Венецію] / М. Матвиенко // Вокруг света. – 2018. – № 2. – С. 26-35.

Польова, Г. Природні умови Італії. Виникнення міста Рима / Г. Польова // Історія та правознавство. Позакласна робота. – 2017. – № 1-2. – С. 38-41.

Сухобокова, О. Революція 1848-1849 рр. в Італії / О. Сухобокова // Історія України. – 2013. – № 3. – С. 13-18.

Інтернет-ресурси:

Биография Родари Джанни [Електронний ресурс] // Відомі люди. Біографії. – Режим доступу: http://biographie.in.ua/blog/biografija_rodari_dzhanni/2012-11-15-471

Джанні Родарі [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>

Джанни Родари [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lib.ru/RODARI/>

Джанни Радари. Биография. [Електронний ресурс] // Великие сказочники мира. – Режим доступу: <http://www.skazka.com.ru/bio/djanni-rodari>

Джанні Родарі: вірші й казки про Італію [Електронний ресурс] // Довідник школяра. – Режим доступу: <http://lessons.com.ua/dzhanni-rodari-virshi-j-kazki-pro-italiyu/>

Джанні Родарі: Казки по телефону [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ae-lib.org.ua/texts/rodari__telephone_tales__ua.htm

Джанні Родарі. Пригоди Цибуліно [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ae-lib.org.ua/texts/rodari__cybulino__ua.htm

Диво створене людиною [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.odb.te.ua/?menu=info&id=2553>

Дитинство одне на всіх [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/Bibliograf/Mandry/04.htm>

Із скарбниці казкарів світу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ua.textreferat.com/referat-18509-1.html/>

Казкар з Італії [Електронний ресурс] // Маленький читайлик. – Режим доступу: <https://nbu4kids.wordpress.com/>

Німеччина

Книги:

Германия: путеводитель. – Франция, 1998. – 353 с.: ил.

Німеччина // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 72-74.

Німеччина – країна взірцевого порядку // Країни світу: Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 192-199.

Статті із періодичних видань

Барчева, Т. В немецкой стороне: [Вікторина] / Т. Барчева // Читаем. Учимся. Играем. – 2012. – Вып. 5. – С. 70-75.

Зозук, Н. ФРН: [Населення, господарство, зовнішньоекономічні зв'язки] / Н. Зозук // Географія. – 2017. – № 21-22. – С. 41-52.

Івашина, Л. І. Демонстрація творчого проекту "Німеччина": [Сценарій] / Л.І. Івашина // Позакласний час. – 2011. – № 4. – С. 33-34.

Капіруліна С. Л. Трір – найстаріше місто Німеччини / С. Л. Капіруліна // Географія та економіка в рідній школі. – 2015. – № 4. – С. 41-44.

Кузьменко, Н. Б. Німеччина у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. / Н. Б. Кузьменко // Історія та правознавство. – 2017. – № 4-5. – С. 21-27.

Люкаева, Н. Что мы знаем о Германии: [Сценарій пізнавальної гри для учнів 5-7 кл.] / Н. Люкаева // Читаем. Учимся. Играем. – 2015. – Вып. 11. – С. 56-57.

Майорко, М. Святкова Німеччина: [Сценарій] / М. Майорко // Deutsch. – 2016. – № 2. – С. 39-43.

Музеи Германии // Німецька мова в школі. – 2016. - № 9. – вкладка.

Сафарян, С. Художня культура Німеччини епохи середньовіччя та Відродження / С. Сафарян // Іноземні мови в школах України. – 2016. – № 1. – С. 15-20.

Стасів, Я. Німеччина в 1871-1914 рр. / Я. Стасів // Все для вчителя. – 2013. – № 2. – С. 98-100.

Польща

Книги:

Польща // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 77-79.

Польща – міст до Європи // Країни світу: Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 206-212.

Статті із періодичних видань

Економіко-географічна характеристика Польщі // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2001. - № 7. – С.3.

[Путешествие по Польше] // Синдбад. – 2003. – № 11.

Соболик, Т. Республіка Польща: [Сценарій уроку-телерепортажу] / Т. Соболик // Все для вчителя. – 2003. – № 28. – С. 58-63.

Супричов, О. Країни центрально-східної і східної Європи: Польща: [Географія, історія, населення, господарство] / О. Супричов // Географія та основи економіки в школі. – 2009. – № 3. – С. 34-36.

Шпак, В. За нашу і вашу свободу: 155 років січневого повстання в Польщі / В. Шпак // Урядовий кур'єр. – 2018. – 20 січня. – С. 10.

Туреччина

Книги:

Васильев, А. М. Мост через Босфор / А. М. Васильев. – М.: Молодая гвардия, 1989. – 303 с.: ил.

Туреччина // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 211-213.

Туреччина – країна чотирьох морів // Країни світу: Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 33-38.

Статті із періодичних видань

Куляба, Л. Туреччина із минулого до сучасності / Л. Куляба // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2003. – № 15. – С. 16-19.

Селігей, П. Президенти ХХ століття: Мустафа Кемаль Ататюрк / П. Селігей // Історія України. – 2001. – № 27-28. – С. 10.

Стамбул. Одной ногой в Европе // Гео. – 2013. – № 3. – С. 56-89.

Турция // Гео. – 2015. – № 7-8. – С. 68-85.

Франція

Книги:

Париж: путеводитель. – Франция, 1998. – 280 с.:ил.

Сто великих загадок истории Франции. – М.: Вече, 2009. – 432 с.

Франция: путеводитель. – Франция, 1986. – 380 с.:ил.

Франція // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 101-105.

Франція – засновниця курсу європейської інтеграції // Країни світу: Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 253-265.

Статті із періодичних видань

Гебрич, Л. Франція: урок-подорож. 10-й клас / Л. Гебрич // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2015. – № 13. – С. 34-40.

Глядчишина, І. Ю. Розважально-пізнавальна гра "Історія сучасної Франції" / І. Ю. Глядчишина // Позакласний час. – 2011. – № 10. – С.121-123.

Капіруліна С. Л. Подорож долиною Луари: [Франція] / С. Л. Капіруліна // Географія та економіка в рідній школі. – 2015. – № 1-2. – С. 39-46.

Івашина, Л. І. Демонстрація проекту "Франція": [Сценарій] / Л. І. Івашина // Позакласний час. – 2011. – № 4. – С. 32.

Кріт, Н. Про Францію і французів / Н. Кріт // Колосок. – 2018. – № 1. – С. 42-48.

Покатілова, О. Культура Франції доби середньовіччя та Відродження / О. Покатілова // Іноземні мови в школах України. – 2016. – № 2. – С. 10-15.

Путешествуя по Франции: [Географія. Історія. Міста. Культура] // Детская энциклопедия. – 2011. – № 12. – С. 1-72.

Ромасишин, Г. Франція: [Економіко-географічне положення, природні умови, господарство] / Г. Ромасишин // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2010. – № 38. – С. 14-19.

Швеція

Книги:

Швеция: путеводитель. – Франция, 1996. – 192с.:ил.

Швеція // Країни світу: Енциклопедичний довідник. – Х.: ВД "Школа", 2009. – С. 114-116.

Швеція – країна мальовничих фіордів // Країни світу: Європа. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 283-290.

Статті із періодичних видань

Громадські організації українців: [в т.ч. у Швеції] // Позакласний час. – 2002. – № 19. – С. 16.

Сайкина, Е. Там, где живет Карлсон: [Про культурні традиції Швеції] / Е. Сайкина // Читаем. Учимся. Играем. – 2015. – № 11. – С. 48-50.

Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей
"Юний читач" Запорізької обласної ради

69006
м. Запоріжжя
вул. В.Лобановського, 14

Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49
Факс: 61) 236-85-62

Ел. пошта: zobd@ukr.net
Сайт: zobd.zp.ua